

Årsredovisning 2007

Mittuniversitetet
MID SWEDEN UNIVERSITY

Mittuniversitetets årsredovisning 2007

Dnr MIUN 2007/1675

Omslagsbild: Nationellt vintersportcentrum, NVC, i Östersund blev under 2007 en centrumbildning vid Mittuniversitetet. Verksamheten består av forskning, utbildning, testning och träning.

Foto: Tina Stafren

Kontaktperson för Årsredovisningen 2007 är verksamhetscontroller Maria Nyberg Ståhl

Innehållsförteckning

FÖRORD

Förord av t f rektor

RESULTATREDOVISNING

1. **2007 – ett år med strategiska vägval för utbildning och forskning**
2. **Grundläggande utbildning**
  - 2.1 Inledning
  - 2.2 Omfattning
  - 2.3 Rekrytering och antagning
  - 2.4 Utbildningsutbud
  - 2.5 Distansutbildning
  - 2.6 Examina
3. **Forskning och forskarutbildning**
  - 3.1 Inledning
  - 3.2 Forskarutbildning
4. **Gemensamt för grundläggande utbildning och forskning**
  - 4.1 Kvalitet och kvalitetsarbete
  - 4.2 Internationalisering
  - 4.3 Arbete för lika villkor
  - 4.4 Samverkan med omgivande samhälle
  - 4.5 Bibliotek
  - 4.6 Personal
  - 4.7 Kompetensförsörjning
5. **Ekonomisk utveckling 2007**

EKONOMISK REDOVISNING

UNIVERSITETSSTYRELSENS BESLUT

Bilaga 1	Sammanställning av anslagsbelastning
Bilaga 2	Intäkter och kostnader fördelade på verksamhetsgrenar och vetenskapsområden
Bilaga 3	Organisationsplan för Mittuniversitetet
Bilaga 4	Sammanställning av återrapporteringskrav
Bilaga 5	Sammanställning av tabeller och diagram

Förord

Rektor har ordet

Högskolesektorn är inne i ett genomgripande förändringsarbete och debatten om framtidens utbildning och forskning har kanske aldrig varit så het som nu. Under 2007 debatterades antalet framtida universitet, framtida regionindelning, en ny struktur för resurstilldelning och den ökade internationaliseringen av forskning och utbildning. Mittuniversitetets spelplan är såväl internationell, nationell som regional.

Mittuniversitetet har nu varit universitet i tre år. Under dessa gryningsår har vi arbetat målmedvetet med att fylla den nya kostymen och kvalitetsfrågorna har varit högt prioriterade. Den successiva uppbyggnaden av forskningsmiljöer och utbildningar på forskarnivå har resulterat i att vi nu har hela 20 forskarutbildningsämnen. Inte illa för ett nykläckt universitet.

Kompetenshöjningen har också intensifierats genom flera nya professorer. Under de senaste två åren har antalet professorer ökat från 39 till 54 personår och den vetenskapliga publiceringen uppvisar en positiv trend. Faktorer som väl illustrerar det uppbyggnadsskede vi ännu är mitt uppe i. Det lovar gott inför framtiden där en ökning av externfinansieringen blir allt viktigare.

Den senaste tidens minskade intresse för högre utbildning bland studenterna är en nationell angelägenhet som debatterades flitigt under året. För vår del har det inneburit färre antal nybörjare vilket är bekymmersamt, inte minst ur ett ekonomiskt perspektiv. Samtidigt stärker Mittuniversitetet sin profil inom distansutbildning och andelen distansbaserad utbildning fortsätter att öka. Idag är andelen uppe i 46 procent av det totala utbildningsutbudet. Att vi håller en genomgående hög kvalitet i våra utbildningar visar den sammanställning av närmare 1 700 kvalitetsgranskningar som Högskoleverket redovisade under året.

Året innebar även en del förändringar i universitetets ledning. Informationschef och universitetsdirektör gick vidare till andra arbeten och rektor Thomas Lindstein meddelade att han avslutar sin rektorsperiod efter 4,5 år.

Verksamhetsåret 2007 präglades av ett omfattande strategiskt arbete. På utbildningssidan har anpassningen till Bologna-systemet och ett sjugradigt betygssystem varit ett påtagligt inslag. Den genomgripande utvärdering av våra sex forskningsprofiler som genomfördes under året identifierar flera forskningsområden där vi redan idag är internationellt starka och områden där universitetets forskning har en stor utvecklingspotential. Den visar också på behovet av att se över organisationen av forskningsprofilerna och relationen mellan profiler och universitetets centrumbildningar. Med en ny strategisk plan för forskning och utbildning, en strategi för samverkan med det omgivande samhället tillsammans med ett övergripande ramverk för kvalitetsarbetet har vi lagt en bra grund för universitetets utveckling under de närmaste åren.

Vi kan blicka tillbaka på ett händelserikt verksamhetsår. Vi står inför stora utmaningar för att vårt universitet ska utvecklas. Universitetets framtida positionering och profilering är några viktiga och genomgripande frågor som kommer att präglade den närmaste framtiden. Frågor var lösning ett ungt universitet ser fram emot att få ta itu med.

Östersund den 19 februari 2008

Håkan Wiklund

Tf rektor

1. 2007 – ett år med strategiska vägval för utbildning och forskning

Universitetsstyrelsen fastställde under 2007 dels en utbildningsstrategi för 2007 – 2009 dels en forsknings- och utbildningsstrategi för 2009 – 2012. Nämndernas strategier för forskarutbildning utvecklades. Implementeringen av utbildningsstrategin, i vilken ingår en strategi för internationalisering, och samverkansstrategin pågick. Universitetsstyrelsen fastställde därutöver en strategi för lika villkor för perioden 2009 – 2010.

Grundläggande utbildning

I utbildningsstrategin föreslås åtgärder för att stärka kvalitet och långsiktig konkurrenskraft, för att höja attraktionskraften för framtida studenter och för att förbättra för befintliga studenter. Nämnder och förvaltning inledde arbetet med att implementera strategin bland annat genom att stärka internationaliseringen och arbetslivsanknytningen i utbildningarna. Även en positioneringsanalys genomfördes.

Ansökningssiffrorna för höstterminen 2007 var både glädjande och oroande. Till årets glädjeämnen hörde tvååriga utbildningar i grafisk produktion, fordonssystemteknik och till byggplanerare som attraherade många sökande och bidrog till att antalet studenter inom teknik ökade. Mittuniversitetet följde rikstrenden med ett minskat antal sökande till lärarutbildningen, vilket innebar färre antagna studenter. Vårdutbildningar, socionomutbildningen och programmet för personal och arbetslivsfrågor är exempel på utbildningar som hade stabila söksiffror. Den nya samordnade antagningen innebar att de som sökt Mittuniversitetet i första hand till övervägande delen också påbörjade utbildningen.

Antalet helårsstudenter, hst, har de två senaste åren minskat med tillsammans 1 250 till 7 022 hst. Det är en stor utmaning att vända denna trend som är en spegling av en nationell trend.

Högskoleverkets granskningar av utbildningskvaliteten visade bland annat att Mittuniversitetet har en mycket bra journalistutbildning. Under hösten fick Mittuniversitetet rätt att utfärda psykologexamen.

Året präglades av arbetet med att anpassa utbildningen på grundläggande nivå till Bologna-systemet. Mittuniversitetet införde bland annat en sjugradig betygsskala. Den interna Bologna-gruppen fick ett nytt mandat och uppdrag att handlägga ärenden som uppkommer som en följd av Bolognaanpassningen och att fortsätta informera om förändringsarbetet. En arbetsgrupp tillsattes för att belysa problem och möjligheter med Bolognaanpassning av forskarutbildningen. Rådet för internationalisering inrättades under året som en fortsättning av Bolognaarbetet och arbetet med internationalisering enligt utbildningsstrategin. Målet är att internationaliseringen ska öka, såväl internt vad gäller kursinnehåll och kurslitteratur som externt till exempel genom utbyten.

Forskning och forskarutbildning

Under 2007 utarbetades, på regeringens uppdrag, en forsknings- och utbildningsstrategi för perioden 2009 – 2012. Strategin pekar ut några områden där Mittuniversitetet har forskning av internationell lyskraft och vill ta ett nationellt ansvar.

De sex forskningsprofilerna som beslutades i utvecklingsplanen 2003 utvärderades av en extern utvärderare. Utvärderaren lyfte fram *Skogen som resurs*, *Digitala samhällen* och *Turism, idrott och upplevelseteknologi* som starka profiler vilka bör vidareutvecklas. Även forskningsprofilen *Lärande och bildning* ansågs ha god potential för en positiv utveckling.

Läroverstyrelsen inrättade två forskarutbildningsämnen, ämnesdidaktik och pedagogik och anställde sju doktorander. Därmed har alla tre nämnderna ansvar för forskarutbildning.

Sveriges nationella centrum för OECD-projektet *Programme for International Student Assessment*, PISA finns på Mittuniversitetet som följd av en nationellt känd kompetens för kunskapsmätning. I den svenska delen av ROSE-projektet, *The Relevance of Science Education*, vilket också är ett OECD-projekt har Mittuniversitetet och Linköpings universitet delat ansvar.

Antalet professorer ökade under 2007 med åtta personår. Åtta nya professorer anställdes varav två kvinnor, vilka 2005 tilldelades meriteringsmedel av rektor. Satsningen på meritering för forskande kvinnor har därutöver resulterat i två docentutnämningar och två sakkunniggranskningar pågår. Ytterligare sju till åtta professorer har annonserats för 2008.

Mittuniversitetet tilldelades externa investeringsmedel genom det omställningsbidrag som länsstyrelsen i Jämtlands län fördelat som en följd av nedläggningen av garnisonen i Östersund. Anslag beviljades för investeringar i Nationellt vintersportcentrum på totalt åtta miljoner kronor, till utrustning för psykologutbildningens laboratorium och för en i Sverige unik så kallad friformsmaskin i vilken en elektronstråle smälter metallpulver till en detalj eller prototyp.

KK-stiftelsen har beviljat medel till STC@MIUN (Sensible Things that Communicate) inom forskningsprofilen *Digitala samhällen* och till två projekt inom *Skogen som resurs*. Rådsmedel har beviljats bland annat för forskning om upplevelser av kejsarsnitt och till forskning inom forskargruppen KRIHS, Kris och risk i det heterogena samhället.

Arbete pågår för att utveckla en ny forskningsdatabas. Den tidigare databasen har använts sedan 2003 för att samla in, analysera och återrapportera resultaten av Mittuniversitetets forskning och forskarutbildning. Idag har såväl externa som interna krav förändrats. Arbetet har mötts med stort engagemang från verksamheten.

Samverkan och kommunikation

Mittuniversitetets samverkan med andra lärosäten avser grundläggande utbildning och forskarutbildning. Den inbegriper också samverkan inom forskning till exempel inför gemensamma programansökningar och samverkan på universitetsövergripande nivå kring gemensamma frågeställningar för exempelvis de norrländska universiteten.

Universitetsstyrelsen fastställde i december 2006 en strategi för Mittuniversitetets samverkan med omgivande samhälle. Under 2007 utsågs en vice rektor för samverkan och ett samverkansforum inrättades. Institutionernas arbete inom detta område ökade från en redan tidigare hög nivå.

Mittuniversitetets webbplats förnyades under hösten. Målet var en enhetlig struktur samt förbättrad layout och tillgänglighet. Webbplatsen uppfyller nu de riktlinjer för tillgänglighet som finns uppsatta av Verva (24-timmarswebben).

Kvalitetsarbete

Ett ramverk för kvalitetsarbete utvecklades bland annat mot bakgrund av Högskoleverkets förnyade kvalitetssäkringssystem. Ramverket är en vidareutveckling av det kvalitetsutvecklingsprogram som fastställdes 2000. Mittuniversitetets kvalitetsarbete ska utvärderas under år 2008.

Arbetet med att förbättra den psykosociala arbetsmiljön fortsatte under 2007. I en delrapport konstaterades att den psykosociala arbetsmiljön har förbättrats, att antalet sjukskrivna har minskat och att rutinerna förbättrats när det gäller uppföljning av arbetsmiljöarbetet. Alla anställda har fått utbildning i vilka rättigheter och skyldigheter de har inom ramen för samverkansavtalet.

Mittuniversitetets förvaltning omorganiserades vid halvårsskiftet med främsta syfte att passa ett mer processorienterat arbetssätt. Antalet avdelningar minskade från tio till åtta.

Universitetsstyrelsen beslutade att ett nytt hus för utbildning och administration ska byggas på Campus Sundsvall. På Campus Härnösand inleddes ett arbete för att få en bättre samordning

av utbildningslokaler och lokaler för personal. På alla campus bildades campusgrupper med uppgiften att ur olika aspekter se över lokalutnyttjandet.

2. Grundläggande utbildning

2.1 Inledning

Mittuniversitetet övergick under 2007 från fyra till tre campus. Campus Härnösand har lärarutbildning och utbildningar inom humanistiska ämnen samt i huvudområdet arkiv- och informationsvetenskap. Campus Sundsvall präglas av utbildningar inriktade mot teknik, naturvetenskap, medier och samhällsvetenskap liksom vårdutbildning. Här finns även civilingenjörsutbildning. På Campus Östersund finns samhällsvetenskapliga utbildningar, kompletterade av teknik, vårdutbildning och socionomutbildning. Turismutbildning samt Nationellt vintersportcentrum finns på Campus Östersund.

Vårdutbildningen i Örnsköldsvik övergick vid halvårsskiftet till Umeå universitet. Mittuniversitetet har fortfarande kvar Digital Printing Center i samarbete med industriföretag i Örnsköldsvik, liksom en tvåårig distansutbildning knuten till forskningen.

Mittuniversitetets tre campus liksom ett stort antal nät- och distanskurser ger breda möjligheter att skaffa sig högre utbildning i regionen. Genom kontinuerlig dialog och samverkan med såväl studenter som aktörer i regionen kan Mittuniversitetet anpassa utbildningsutbudet efter arbetskräftsbehovet. Ytterst avgör dock studenternas intresse vilka utbildningar som ges.

TABELL 1

Studenter vid Mittuniversitetet och på olika campus

Campus	Antal individer per läsår				Förändring 05/06-06/07
	03/04	04/05	05/06	06/07	
Mittuniversitetet	14 213	15 083	15 408	15 399	-0,1%
<i>varav</i>					
Härnösand	3 490	3 823	3 921	4 218	8%
Sundsvall	4 794	5 182	5 714	5 514	-4%
Östersund	6 687	7 419	7 290	7 227	-1%
Örnsköldsvik	331	328	231	385	67%

* Eftersom samma individ kan läsa på mer än ett campus så blir den sammanlagda summan för campusorterna högre än för Mittuniversitetet totalt.

Antalet studenter knutna till Campus Härnösand ökade mellan 2006 och 2007, mycket som ett resultat av distanskurser i militärhistoria vilka attraherade många studerande från hela landet. Även distansutbildningen till grafisk produktionsledare i Örnsköldsvik har medfört en ökning av antalet studenter.

2.2 Omfattning

Mittuniversitetet uppnådde volymen 7 022 helårsstudenter, hst, inom de poänggivande utbildningarna under 2007. Det innebär en minskning med cirka 600 helårsstudenter jämfört med 2006. Både poänggivande utbildningar på campus och helårsstudenter registrerade inom Sveriges nätuniversitet minskade. Antalet registrerade studenter (individer) ökade jämfört med 2006.

TABELL 2**Antal helårsstudenter (hst) på poänggivande utbildningar**

Poänggivande utbildningar	Antal helårsstudenter			
	2004	2005	2006	2007
Grundutbildning	6 536	6 119	5 949	5 457
Sommarkurser	20	45	29	111
Basår	94	87	87	83
Basår, sommarkurser	10	10		
Nätuniversitetet	1 248	1 668	1 245	1 007
Nätuniversitetet, sommarkurser	255	292	210	278
Collegeutbildning	6	11		
Beställd utbildning				3
Summa	8 170	8 231	7 520	6 938
Summa särskilda uppdrag			5	6
Uppdragsutbildning med poäng	76	42	95	79
Totalt	8 246	8 273	7 620	7 022
Antal registrerade studenter (exkl. uppdr.utb)	15 022	16 052	14 239	14 668

Antalet helårsstudenter på sommarkurser ökade, såväl på campus som för nätbaserad utbildning. Den totala ökningen blev 150 hst. Uppdragsutbildningen minskade jämfört med 2006.

Mittuniversitetets utbildningsuppdrag

Mittuniversitetets takbelopp för grundläggande utbildning 2007 var 511 miljoner kronor. Mittuniversitetet uppnådde inom ramen för uppdraget 423 miljoner kronor i intäkter. Utbildningsuppdraget omfattar inte uppdragsutbildning.

TABELL 3**Uppföljning av regeringens mål avseende helårsstudenter (hst)**

Utbildningsområde	Antal helårsstudenter				Antal helårsprestationer			
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
Humaniora	633	646	716	637	467	460	434	409
Juridik	273	294	227	221	209	199	162	162
Samhällsvetenskap	2 575	2 607	2 237	1 985	1 991	1 984	1 844	1 631
Naturvetenskap	584	508	444	373	419	329	323	287
Teknik	1 222	1 238	1 034	1 015	762	636	609	583
Vård	1 459	1 497	1 419	1 335	1 299	1 297	1 362	1 198
Medicin	31	33	161	200	30	32	97	179
Undervisning	996	1 015	900	826	859	927	817	808
Övrigt	342	334	316	282	288	314	254	279
Design	55	60	65	65	51	60	65	65
Summa	8 169	8 231	7 520	6 938	6 375	6 239	5 966	5 600
Därav naturvetenskap och teknik	1 806	1 746	1 478	1 388				
62,20 hst och 36,63 hpr Design flyttat till Teknik								
Mål enligt regleringsbrev	7 980	--	--	--				
Därav naturvetenskap och teknik	> 1 970	> 1 910	> 1 820	> 1420				

Antalet helårsstudenter minskade inom de flesta utbildningsområden under 2007. Det gäller särskilt utbildningsområdet undervisning, som de senaste åren legat på cirka 1 000 hst, dock med en viss minskning redan 2006. Utbildningsområdena samhällsvetenskap och naturvetenskap har minskat i volym de senaste åren, så även under 2007. Juridik och teknik minskade obetydligt jäm-

fört med 2006. Antalet helårsstudenter inom vård och medicin minskade, vilket förklaras av att studenterna i Örnsköldsvik fördes över till Umeå universitet från halvårsskiftet.

Inom utbildningsområde design medger statsmakterna ersättning för 65 hst och 65 hpr. Där uppnåddes 62 hst och 37 hpr utöver detta, vilket innebär att undervisning bedrevs med den lägre teknikprislappen.

TABELL 4				
Nyckeltal i grundutbildningen				
Nyckeltal för grundutbildning	2004	2005	2006	2007
Totalt antal hst	8 170	8 231	7 520	6 938
Totalt antal hpr	6 375	6 239	5 966	5 600
Genomströmning	78%	76%	79%	81%
Nivåer, hst:				
Kandidatnivå	871	873	818	813
Magisternivå	192	202	151	217
Andel hst inom program	59%	58%	61%	62%
Studenterna:				
Antal studenter (individer)	15 022	16 052	14 239	14 668
Därav andel män	35%	37%	37%	36%
Åldersstruktur, andel av hst				
- 25 år	37%	35%	38%	37%
25-34 år	38%	40%	38%	39%
35 år -	25%	25%	24%	24%

Nyckeltalstabellen visar följande förändringar mellan 2006 och 2007:

- Genomströmningen ökade från 79 till 81 procent. För riket är den 83 procent.
- Antalet registrerade studenter (individer) ökade med cirka 430 individer.
- Andelen helårsstudenter på program ökade något.
- Andelen män bland studenterna minskade något.
- Andelen ungdomsstudenter under 25 år minskade åter.

2.3 Rekrytering och antagning

Efterfrågan på Mittuniversitetets utbildningar

Mittuniversitetet övergick inför höstterminen 2007 till NyA, det nya antagningssystemet. Det blir därför inte korrekt att jämföra antalet förstahandssökande till höstterminen 2007 med tidigare år. Tydligt är ändå att antalet sökande har minskat, en tendens som förstärks av det nya antagningssystemet.

En rad utbildningar har ett stabilt och ofta högt söktryck. Hit hör bland andra programmet för personal och arbetslivsfrågor, socionomprogrammet, journalistprogrammet och sjuksköterskeutbildningen. Några nya tvååriga tekniska utbildningar föll också väl ut.

Mittuniversitetet arbetade under året med åtgärder för att öka utbildningarnas attraktivitet genom att bland annat stärka internationaliseringen och arbetslivsanknytningen.

Rekryteringsinsatser

Arbetet med studentrekrytering omfattade såväl övergripande strategier och strukturering av studentrekrytering som en rad konkreta aktiviteter. Utvärderingar har använts som underlag för att hitta bättre metoder att nå en bredare målgrupp och på så sätt intressera fler för högre studier.

Arbetet med studentrekrytering samordnas inom studentrekryteringsgruppen med representanter från alla institutioner och berörda avdelningar inom förvaltningen. Samordningen har medfört ett effektivare rekryteringsarbete till en bibehållen kostnad.

Samordnade rekryteringsaktiviteter

Mittuniversitetet utbildade 40 studentambassadörer som medverkade vid öppet hus och som gjorde ett sextiotal gymnasiebesök runt om i landet. Studentambassadörerna deltog tillsammans med studievägledare vid ett flertal stora utbildningsmässor. Liksom tidigare år möjliggjorde universitetet direktantagning till lediga platser i samband med höstterminens start. Mittuniversitetet annonserade lokalt och regionalt i tidningar, på Internet och i busskurer samt skickade direktreklam till alla sistaårselever på svenska gymnasieskolor. Under alpina VM i Åre marknadsfördes utbildningar inom turism, idrott och upplevelseteknologi samt möjligheter för såväl elitåkare som motionärer att kombinera universitetsstudier med skidåkning.

Institutioners/avdelningars rekryteringsinsatser

Enskilda institutioner genomförde olika rekryteringsaktiviteter. Ämnesinriktat samarbete med gymnasieskolor är vanligt. Det kan handla om gemensamma projekt som involverar gymnasielärare, studiebesök för gymnasieelever, informationsmaterial, öppet hus och öppna föreläsningar. Företrädare för tekniska utbildningar deltog i utbildningsmässor i Norge för att attrahera teknikstudenter.

Turismutbildningen undersökte bland annat vad som fick befintliga studenter att välja sin utbildningsinriktning. Detta ska användas för att utarbeta en marknadsföringsstrategi för turismutbildningarna. Fakulteten för naturvetenskap, teknik och medier utarbetade ett "årshjul" för marknadsföring riktad till gymnasieskolor i regionen, detta för att åstadkomma kontinuitet i rekryteringsinsatserna.

Breddad rekrytering

I Mittuniversitetets plan för breddad studentrekrytering 2006 – 2008 är ett mål att andelen studenter från hem utan akademisk tradition ska öka, liksom andelen övriga underrepresenterade studentgrupper. I planen sägs också att övergångsfrekvensen från gymnasieskolan ska öka, främst regionalt och att andelen studenter från Mittuniversitetet som går vidare till forskarutbildning ska öka.

Mittuniversitetet verkar i en region där många saknar tradition av akademiska studier och där övergången från gymnasium till universitetet generellt sett är låg. Samtidigt är förväntningarna och kraven på Mittuniversitetet stora när det gäller att producera välutbildad arbetskraft för den regionala arbetsmarknaden.

Läsåret 2005/06 kom 39 procent av högskolenybörjarna vid Mittuniversitetet från hem där föräldrarna hade högst tvåårig gymnasieutbildning. Riksgenomsnittet var 33 procent. Av alla dem som började studera vid universitet och högskolor läsåret 2006/07 hade 25 procent arbetarbakgrund. För Mittuniversitetet var denna siffra 31 procent.

En stor del av Mittuniversitetets utbildningar ges som nät- eller distansutbildning. Dessa distributionsformer underlättar för grupper som annars skulle ha svårt att bedriva akademiska studier. En relativt stor andel av Mittuniversitetets studenter är äldre än 25 år, ofta yrkesarbetande eller bundna till sin hemort av familjeskäl.

I syfte att stödja de studenter som av olika skäl har svårigheter att klara av högskolestudierna har Mittuniversitetet inrättat Origo, en arena för pedagogisk utveckling där studenter kan få stöd i sitt lärande. Ett exempel på stöd som anordnats av Origo är ”mattestugor” (se avsnitt 4).

Ett projekt, *Student möter student*, startades under 2007. Erfarna studenter ringer upp nya studenter och stöttar/vägleder dessa i de skeden som erfarenhetsmässigt är besvärliga för en student som inleder sina studier. Den handlar exempelvis om att tacka ja till erbjuden plats, att registrera sig eller att klara den första tentan.

I syfte att vägleda och förbereda studenterna för den arbetsmarknad som väntar efter utbildningen erbjuder civilingenjörsutbildningen sina studenter att delta i ett karriärcoachningsprogram. Fakulteten för naturvetenskap, teknik och medier har även inventerat arbetslivsanknytningen i fakultetens utbildningar under 2007. De samhällsvetenskapliga ämnena har arbetat med att ta fram informationsmaterial och utveckla dialogen med potentiella arbetsgivare. Bland annat har ämnet företagsekonomi nära samarbete med nationella och lokala revisionsbyråer.

Den centrala studievägledningen fyller en viktig funktion i informationsarbetet och medverkar ofta vid mässor, infotek, lärcentra och gymnasiebesök. Institutionernas studievägledare bidrar med mer utbildningsspecifik vägledning och information.

Gymnasieenkäten

Andelen gymnasieungdomar i regionen som planerar att börja läsa på universitet eller högskola inom de närmaste tre åren är 52 procent, att jämföra med 59 procent i riket. Unga män i Jämtland och Västernorrland är i högre grad än män i riket intresserade av att studera teknik och information/kommunikation. Regionens unga kvinnor vill i högre grad än i riket studera för att få det yrke de siktar på.

Tolv procent av regionens ungdomar vill helst studera vid Mittuniversitetet, fler män än kvinnor. Ungdomar i regionen är även mer intresserade av Umeå universitetet än vad ungdomar från riket är. Däremot är regionens unga inte särskilt intresserade av att studera vid exempelvis Lunds universitet.

En tredjedel av ungdomarna i riket vill studera vid ett specifikt lärosäte för att det ligger nära den egna bostaden. Endast 18 procent av ungdomarna från Jämtland och Västernorrland anger detta skäl.

Basår, behörighetsgivande förutbildning

Basåret vänder sig till dem som måste komplettera sin behörighet för att läsa teknisk eller naturvetenskaplig utbildning och utgör en alternativ rekryteringsväg till dessa utbildningar. Basåret innehåller kurser i matematik, fysik, kemi och biologi.

TABELL 5				
Behörighetsgivande förutbildning				
	2004	2005	2006	2007
Helårsstudenter	104	96	87	83
Helårsprestationer	52	51	46	53
<i>varav</i>				
Basårsutbildning-program, hst	77	64	51	64
Basårsutbildning-program, hpr	42	39	28	43
Andel kvinnor av hst	32%	31%	32%	42%

Möjligheter finns att läsa basåret både som program under ett års tid och som fristående kurser. Basåret ger platsgaranti på aktuella utbildningsprogram. Andelen kvinnor på basåret var markant högre än tidigare år, så även genomströmningen.

Nybörjare vid Mittuniversitetet

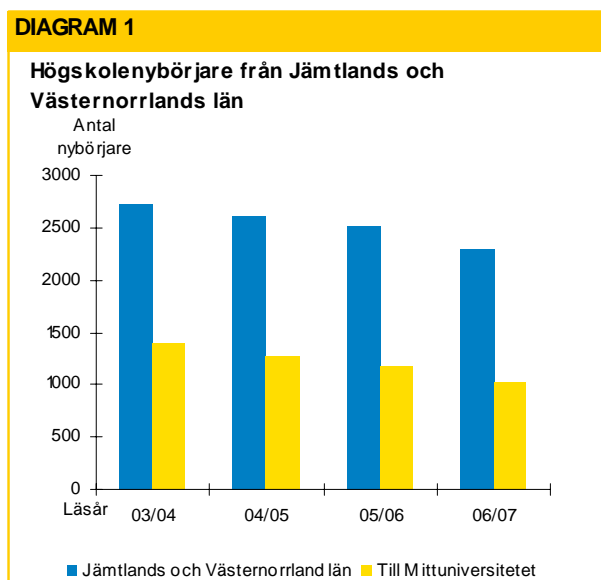
Mittuniversitetet fortsätter att stärka sin riksrekryterande karaktär. En viktig faktor för detta är det stora utbudet av distans- och nätbaserade kurser.

TABELL 6
Nationell rekrytering till Mittuniversitetet

Nybörjare	Läsår och antal individer			
	03/04	04/05	05/06	06/07
Rekryteringslän				
Jämtlands län	734	677	623	511
Västernorrlands län	1 168	1 045	932	885
Summa regionen	1 902	1 722	1 555	1 396
Stockholms län	838	1 050	1 059	977
Skåne län	348	455	420	397
Västra Götaland	440	606	601	635
Gävleborgs län	303	340	287	252
Övriga län	1 560	1 838	1 929	1 975
Antal nybörjare (individer)	5 391	6 011	5 851	5 632
Andel från regionen	35%	29%	27%	25%

Antalet nybörjare vid Mittuniversitetet minskade läsåret 2006/07. Knappt 25 procent kom från Jämtlands och Västernorrlands län.

Antalet högskolenybörjare i regionen, det vill säga de som för första gången läser vid en högskola/universitet minskade också, något som torde hänga samman med åldersstrukturen i länet. Av högskolenybörjare från Jämtlands och Västernorrlands län läste ungefär 45 procent vid Mittuniversitetet, en fortsatt minskning av Mittuniversitetets andel jämfört med tidigare år.

Av dem som lämnade gymnasieskolan i Jämtlands län läsåret 2005/06 hade 9 procent påbörjat högskolekurser inom ett år, att jämföra med 18 procent för riket. I Västernorrlands län var övergången 16 procent. Av avgångseleverna från gymnasiet våren 2004 hade 29 procent från Jämtland och 43 procent från Västernorrland påbörjat högskolestudier inom tre år. Snittet för riket var 43 procent.

Reell kompetens

Mittuniversitetet fastställde hösten 2005 riktlinjer för validering av reell kompetens. Antalet ansökningar om validering av kompetens fortsatte att minska under 2007.

TABELL 7						
Validering 2004 – 2006						
	2005		2006		2007	
	Antal prövade	Antal som bedömts behöriga	Antal prövade	Antal som bedömts behöriga	Antal prövade	Antal som bedömts behöriga
Humanvetenskap	221	136	84	55	75	51
Naturvetenskap, teknik och medier	194	126	89	56	18	15
Totalt	415	262	173	111	93	66
Antal antagna		96		46		30
Andel antagna av dem som bedömts behöriga		76%		41%		45%

Inom ramen för de fastställda riktlinjerna beaktas ansökningar med styrkta återopade meriter för att validera reell kompetens. Studenter som söker validering av svenska och engelska erbjuds tester om de inte kan styrka återopade kunskaper i respektive ämne.

Alternativt urval

Mittuniversitetet använder i första hand betyg som urvalsgrund för antagning. År 2007 fanns ett par undantag, *Interkulturell och internationell socionomutbildning* samt *Kandidatutbildning i industridesign*. Hälften av studenterna till den interkulturella socionomutbildningen rekryteras genom intervju där särskilda kriterier finns till förmån för etniska minoriteter och studenter som är födda utomlands. Denna utbildning har ett ökande antal sökande. Till utbildningsplatserna i industridesign görs ett urvalsprov för dem som uppfyller behörighetskraven. Detta urvalsprov kan ha två komponenter där dels den konstnärliga förmågan provas, dels förmågan till naturvetenskapligt och analytiskt betraktelsesätt. Provet inleds med en hemuppgift. I provet kan också en personlig intervju ingå.

Samtliga inriktningar på specialistutbildning till sjuksköterska använde också alternativt urval för höstterminen 2007 för att inte missgynna de studenter som fick sin sjuksköterskeexamen före 1993, då sjuksköterskeutbildningen omfattade 80 poäng, mot senare 120 poäng. För att åstadkomma ett mer rättvist urval tillämpas nu ett system där de sökande får ett meritvärde på avklarade högskolepoäng utöver den behörighetsgivande utbildningen.

2.4 Utbildningsutbud

Utbildningsstrategi

Universitetsstyrelsen fastställde i februari 2007 Mittuniversitetets utbildningsstrategi för perioden 2007 – 2009. Målbilden fokuserar betydelsen av kvalitet och god pedagogik i utbildningen. Kvalitet innefattar akademisk/vetenskaplig kvalitet och forskningsanknytning men också ett genomtänkt utbildningsutbud med tydlig yrkesanknytning, internationalisering, stöd och service till studenterna samt - inte minst - administrativ ordning och reda. Mittuniversitetet ska ha ett balanserat och profilerat utbildningsutbud, eftersträva ett stabilt söktryck liksom en genomströmning i nivå med riksgenomsnittet. Utöver den nationella och regionala förankringen ska Mittuniversitetet öka det internationella samarbetet och utbytet.

Mittuniversitet lämnade i december 2007 en forsknings- och utbildningsstrategi för perioden 2009 – 2012 till regeringen. I utbildningsdelen framhålls som de viktigaste strategierna att utveckla distansutbildningen till nationell excellens vad gäller pedagogik och teknik och att stärka utbildningens arbetslivsanknytning.

Förändringar i utbildningsutbudet

Mycket av arbetet under året präglades av Bolognaanpassningen och införandet av ny utbildnings- och examensstruktur. Mittuniversitetet införde från och med höstterminen 2007 en sjugradig betygsskala. Övergången till ett nytt betygssystem genomfördes utan några större problem att döma av vad personal och studenter har förmedlat. Ett antal nya masterprogram inrättades, varav några är tydligt inriktade på internationell rekrytering av studenter.

Mittuniversitetets grundläggande utbildning har till cirka två tredjedelar varit mycket stabil under de gångna 5-10 åren. Inom denna stabila del utvecklas program och kurser kontinuerligt med inriktningar i anslutning till forskningsområden eller nationella frågeställningar. Till de programutbildningar som har stabil rekrytering hör journalistutbildning, socionomutbildning, vårdutbildning och programmet för personal- och arbetslivsfrågor.

Den tvååriga utbildningen *Grafisk produktionsledare med inriktning digitalt tryck*, samt IT-utbildningarna *Nätverksdrift/webbapplikationsutveckling* och *Informatik med inriktning systemutveckling* rekryterade bra. Dessa utbildningar ges på distans och har utvecklats i samarbete med branschen och i anknytning till näraliggande forskningsverksamhet.

Under 2007 minskade antalet helårsstudenter med nära 600. Vid halvårsskiftet överfördes sjuksköterskeutbildningen i Örnsköldsvik till Umeå universitet. Bland utbildningar med minskad studenttillströmning märks lärarutbildningen, samhällsvetenskapliga utbildningar samt ett antal tekniska utbildningar.

Avvägning mellan kurser och program

Hösten 2007 omfattade utbildningsutbudet 43 programutbildningar på grundnivå (varav vissa med flera inriktningar), 1 basårsprogram samt 31 program på avancerad nivå. Utöver detta erbjöds cirka 440 fristående kurser. Med Bolognaanpassningen har magister- och masterutbildningar blivit en väsentlig del av utbildningsutbudet. I syfte att attrahera fler studenter till de avancerade utbildningarna kontaktade institutioner tidigare studenter på grundnivå liksom yrkesverksamma. Utbildningarna på avancerad nivå marknadsfördes även genom annonsering och kontakter med avnämare. De internationella masterprogrammen marknadsfördes vid bland annat en utbildningsmessa i Berlin och via webbplatsen.

TABELL 8

Programutbildningar vid Mittuniversitetet					
Programutbildningar	Antal helårsstudenter				Förändring
	2004	2005	2006	2007	2006-2007
Humanistiska utbildningar	15	24	34	28	-6
Beteendevetare och socionomer	1 076	1 048	1 011	1 031	20
Medieutbildningar	332	335	325	284	-41
Samhällsvetenskapliga utbildningar	604	644	584	464	-120
Vårdutbildningar	849	842	871	853	-18
Utbildningar med inr. sport och idrott	11	61	92	113	21
Civilingenjörsutbildningar	51	94	102	92	-10
Ingenjörsutbildningar	236	126	82	65	-17
Teknikerutbildningar	106	150	201	120	-81
IT-utbildningar (ej ingenjör)	252	155	92	147	55
Naturvetenskapliga utbildningar	89	69	86	90	4
Utbildningar med konstnärliga inslag				29	29
Läroarbete	1266	1223	1081	925	-156
Mittuniversitetet totalt	4 888	4 772	4 560	4 241	-319

För fristående kurser visar utbildningsområdena medicin, design och vård en positiv utveckling, medan samtliga övriga områden har färre helårsstudenter jämfört med 2006. Humaniora är tillbaka på samma nivå som för två år sedan. Naturvetenskap och teknik har minskat de senaste två åren.

TABELL 9

Antal helårsstudenter på fristående kurser					
Utbildningsområde	Helårsstudenter				Förändring
	2004	2005	2006	2007	2006-2007
Humaniora	504	556	613	557	-56
Juridik	189	232	173	157	-16
Samhällsvetenskap	1 226	1 182	932	797	-135
Naturvetenskap	211	201	168	140	-28
Teknik	688	813	638	568	-70
Undervisning	111	86	46	38	-8
Vård	239	282	225	232	7
Medicin			25	42	17
Övrigt*	77	69	57	57	0
Design	35	31	45	52	7
Summa	3 280	3 452	2 923	2 639	-284

* Här ingår AU60, se läroarbete

Utbildningar inom samhällsvetenskap, humaniora och vård

Söktrycket till programutbildningar var relativt stabilt, förutom de samhällsvetenskapliga programutbildningarna där antalet helårsstudenter minskade märkbart vilket det också gjorde på fristående kurser.

Under 2007 startades flera master- och magisterutbildningar, där söktrycket generellt var lågt. I några fall ställdes de in på grund av för få sökande. Planer finns på utökade samarbeten med andra lärosäten och inom flera ämnen har kontakter tagits för att etablera samarbeten kring utbildningar på master- och magisternivå.

Mittuniversitetets beteendevetenskapliga program delades inför höstterminen upp i två inriktningar. Den datavetenskapliga inriktningen ställdes in på grund av alltför få sökanden. Den

humanvetenskapliga inriktningen startade som planerat med bland annat psykologi, arkivvetenskap och juridisk översikt kurs.

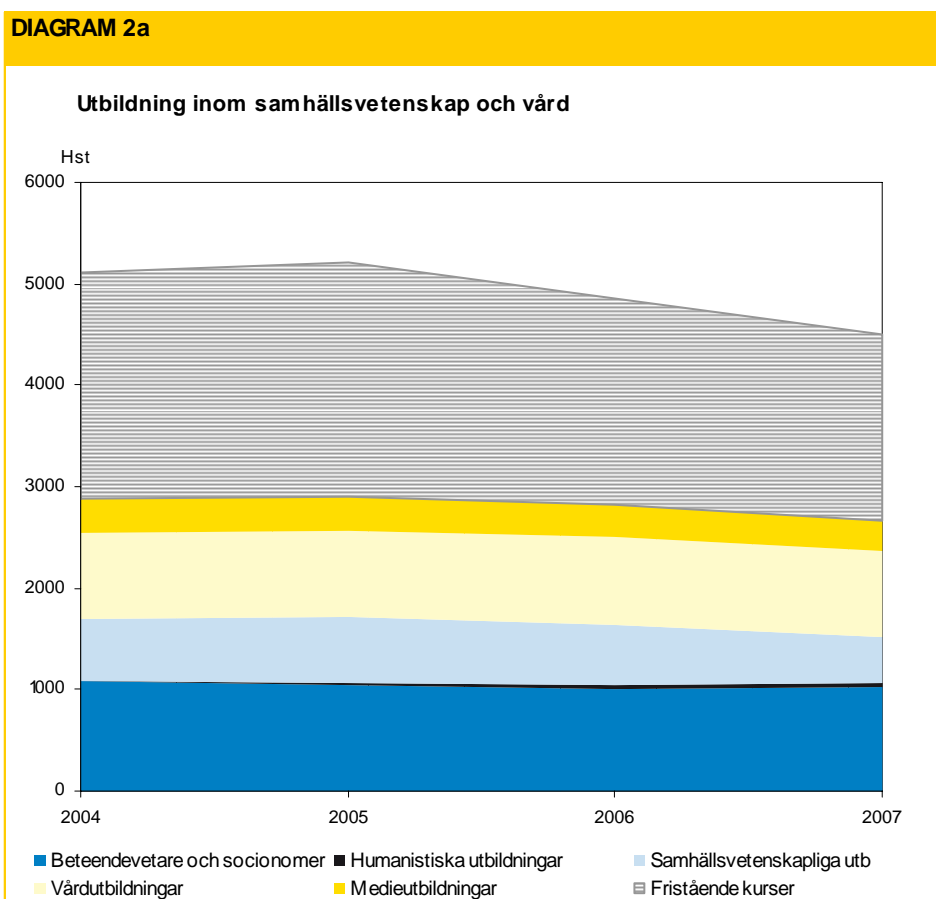
Förutom traditionella socionomutbildningar på Campus Östersund, varav en är interkulturell och internationell, erbjuder Mittuniversitetet en decentraliserad socionomutbildning förlagd till Gävle, Sundsvall, Ljusdal och Söderhamn. Dessa utbildningar på grundläggande nivå rekryterar bra.

Samtliga utbildningar inom medier och kommunikation fyllde sina platser även om antalet sökande på Informations- och PR-programmet minskade.

Under hösten startades Internationella förvaltningsprogrammet i Östersund. Det Internationella samhällsvetarprogrammet koncentrerades till Sundsvall och gavs en inriktning mot kommunikation, makt och demokrati. Ekonomiprogrammets inriktning "entreprenörskap och företagsutveckling" vidareutvecklades mot ökade inslag av praktik på grundnivån.

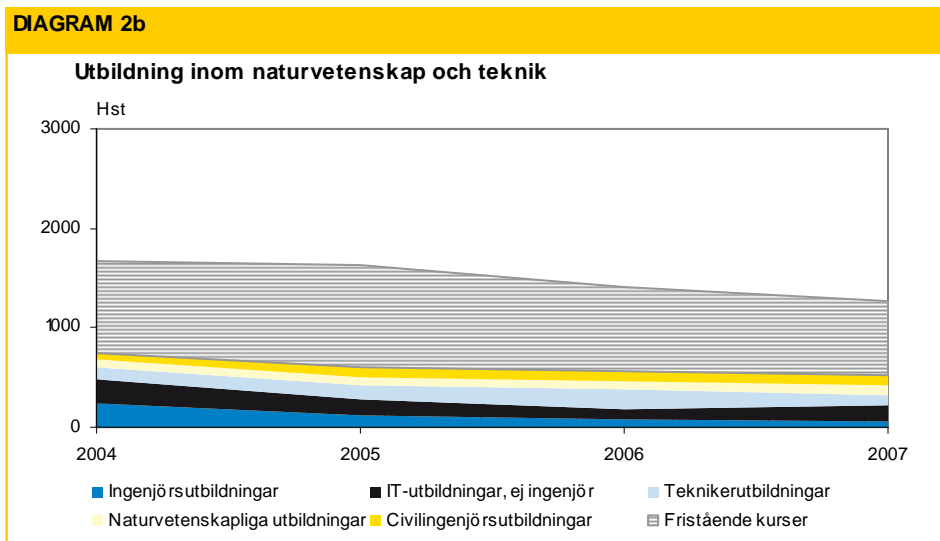
Psykologprogrammet med start hösten 2008 utvecklades och planerades under året.

Söktrycket till vårdutbildningarna är stabilt. Sjuksköterskeutbildningen i Örnsköldsvik övertog av Umeå universitet från och med höstterminen 2007.

Utbildningar inom naturvetenskap och teknik

Arbetet med att öka utbudet av kortare utbildningsprogram inom naturvetenskap, teknik och medier fortsatte under 2007. Förutom satsningen på korta utbildningar utvecklades ett nytt ingenjörsprogram och ett nytt civilingenjörsprogram. Samtidigt fattades beslut om att lägga ned civilingenjörsprogrammen i teknisk fysik och teknisk design.

Ingenjörsutbildningarna har haft färre hst år från år under den senaste treårsperioden, såväl nationellt som vid Mittuniversitetet. Det lokala näringslivet har verkat för ingenjörsprogrammens fortlevnad, vilket vittnar om arbetsmarknadens behov av högskoleingenjörer.

Den satsning som gjordes på tidigare nämnda tvååriga tekniska utbildningar inför höstterminen 2007 gav resultat. Dessa program riktar sig till en bredare grupp där förkunskapskraven uppfylls av fler gymnasister än de med naturvetenskaplig inriktning.

Det internetbaserade data- och elektroingenjörsprogrammet, *Ingonline*, har rekryterat bättre än någon gång tidigare sedan starten 2003. Programmet ges i samarbete med fyra andra lärosäten.

Inom IT-området ökade rekryteringen något och den långsiktiga strategin är att ge utbildningar som är relevanta inom det akademiska området, men som också efterfrågas på arbetsmarknaden. Antalet studenter på de traditionella treåriga kandidatutbildningarna inom IT minskade till förmån för program på distans.

Utöver de rena tekniska utbildningarna inrättades från läsåret 2008/09 en kandidatutbildning som ger examen i datavetenskap men även innefattar en stor del företagsekonomi. Ett annat tillskott är det tvååriga programmet *Musik- och ljuddesign* som ges på distans i samarbete med två andra lärosäten.

Söktrycket för de naturvetenskapliga utbildningarna har varit vikande de senaste åren, ett problem som Mittuniversitetet delar med de flesta andra lärosäten. Nya kurser i biologi på avancerad nivå tillkom under året och en översyn av de inledande biologikurserna initierades. Inom geografi/ naturgeografi har kursutbudet setts över och ändrats inför 2008.

Påbyggnadsutbildningar på masternivå med koppling till forskningsområden inom fakulteten, utarbetades för start hösten 2008. De fem internationella masterprogrammen inom fakulteten för naturvetenskap, teknik och medier, varav två nya och tre med ursprung i tidigare internationella magisterprogram, rekryterade studenter och kunde starta hösten 2007. *Magisterprogrammet i kvalitets- och ledarskapsutveckling* rekryterade bra.

Utbildningar med inriktning mot sport och idrott

Utbildningarna *Sportteknologi – innovativ produktutveckling med inriktning sport och upplevelser* liksom det *Idrottsvetenskapliga programmet* hade ett fortsatt gott söktryck under 2007. Högskoleverket har granskat det *Idrottsvetenskapliga programmet*. Utbildningen fick godkänt enligt bedömargruppen, men också kritik som föranleder fortsatt utvecklingsarbete. I och med att Nationellt vintersportcentrum blivit en enhet inom Mittuniversitetet har nyttjandet av resurserna på Vintersportcentrum inom utbildningen ökat.

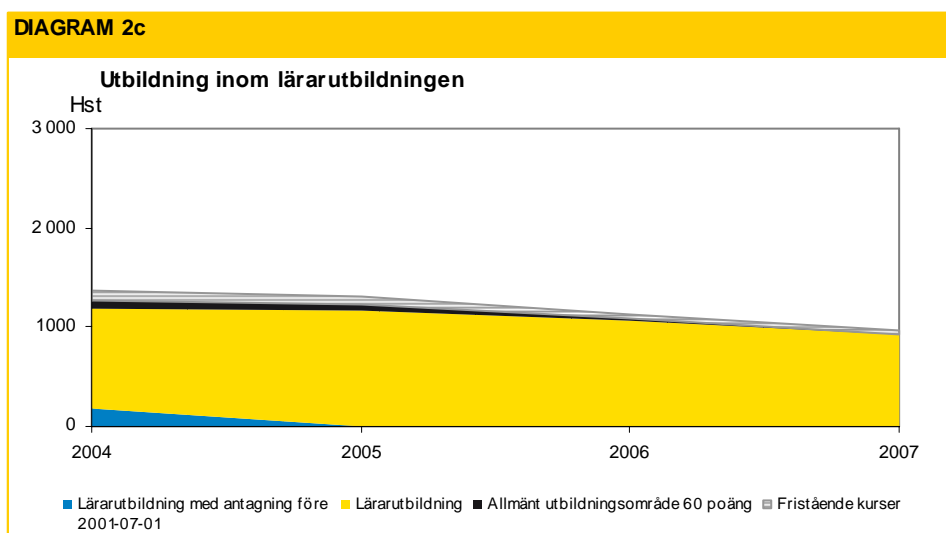
Läraryr utbildning

Det sjunkande intresset för läraryr utbildningen föranledde ett intensifierat arbete med utbildningsfrågorna under 2007. Två interna utredningar genomfördes, en kring läraryr utbildningens måluppfyllelse och den andra utifrån dimensioneringsproblematiken kring det minskade söktrycket. I den förstnämnda redovisas framtida behov av lärare som osäkert, förutom för vissa lärarkategorier där brist kommer att uppstå. I den andra utredningen har möjliga orsaker till det minskade intresset för läraryr utbildningen utretts. Diskussionen fortsätter kring de slutsatser och förslag som utredarna lade.

Energi lades på att utveckla och utforma allmänt utbildningsområde, AUO, och progressionen mellan detta och inriktningar/specialiseringar i relation till grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

Den verksamhetsförlagda utbildningen, VFU, har fått en jämnare och bättre spridning inom och mellan kurser i läraryr utbildningen.

Institutionen för utbildningsvetenskap har de senaste åren arbetat med individuella studieplaner för studenterna, detta för att stötta studenterna att göra medvetna och genomtänkta val av kurser för att bli anställningsbara. Detta har bland annat gjorts genom schemalagda tillfällen med individuell vägledning.

För att kunna utbilda fler lärare till arbete i förskola hade läraryr utbildningen planerat för 60 studieplatser. Eftersom antalet sökande var stort, antogs istället 95 studenter, varav 68 fullföljde första terminen.

I syfte att bland annat svara upp mot slutsatserna i Högskoleverkets rapport om framtida bristyrken planeras hösten 2008 en inriktning mot fritidspedagogik. En inriktning mot samhällskunskap inrättas från och med våren 2008 medan andra inriktningar utgår.

Mittuniversitetet har ingen egen yrkesläraryr utbildning, men har ett samarbete med Umeå universitet och Luleå tekniska universitet. Mittuniversitetet tillhandahåller placeringar för verksamhetsförlagd utbildning inom regionen där lärare från Mittuniversitetet genomför arbetsplatsbesök. En egen yrkesläraryr utbildning är under utveckling och Mittuniversitetet planerar att ge yrkesläraryr examen med start hösten 2008.

Särskilda uppdrag

Särskild lärarutbildning

Den särskilda lärarutbildningen för arbetslösa akademiker fick totalt 54 förstahandssökande och 12 andrahandssökande. Mittuniversitetet antog 30 studenter våren 2006. Av dessa påbörjade endast sju studierna. Under 2007 innebar detta 5,6 helårsstudenter (4,7 år 2006) och 7,8 helårsprestationer (1,5 år 2006). Vid utgången av år 2007 hade 4 studenter examinerats.

Att antalet studenter inte blev högre beror till stor del på att finansieringen för denna grupp har varit oklar. Studenterna har inte varit berättigade till studiemedel och de olika länsarbetsnämnderna har hanterat studenterna på olika sätt bidragsmässigt. Detta har resulterat i att många sökande avstått från sin utbildningsplats.

Genusperspektiv i utbildningen

Mittuniversitetet arbetar på olika sätt för att genusperspektivet i högre utsträckning ska beaktas i utbildningarna. Det kan röra teoretiska ramverk inom aktuellt ämne, lärandemål i kursplanen, men även att lärarna arbetar med att se till manliga respektive kvinnliga studenters dominans och taltid i klassrummet.

Genusperspektivet i utbildningarna varierar beroende av utbildningsområde och kunskap. Inom exempelvis engelska, etnologi, historia och svenska språket finns genusperspektivet med i samtliga kurser. I ämnen som sociologi, företagsekonomi, kulturgeografi liksom inom lärarutbildning och vårdutbildningar är genusperspektivet viktigt. Vid en institutionen anordnar till exempel ombuden för lika villkor regelbundna caféträffar där personal vid institutionen diskuterar olika teman som berör lika villkorsarbetet, till exempel genusperspektiv på pedagogik.

Inom de naturvetenskapliga och tekniska utbildningarna har genusperspektivet fått lägre genomslag, till stor del beroende av att det upplevs vara svårt att lägga ett genusperspektiv på flera av de ämnen som ges. Mittuniversitetets civilingenjörsprogram har, med start hösten 2007, en kurs i *Genus och etik* om 3 högskolepoäng. Kursen är planerad att ges under årskurs tre, vilket innebär att den även ingår i en eventuell kandidatexamen inom utbildningen.

Matematiksatsningen

Mittuniversitetet beviljades 220 000 kronor från medlen för regeringens matematiksatsning. Tre lärare från Mittuniversitetet deltog tillsammans med fem gymnasielärare från Jämtland, Medelpad och Ångermanland i konferenser anordnade av Nationellt Centrum för Matematikutveckling.

Sedan några år tillbaka finns ett samarbete mellan Mittuniversitetet och gymnasieskolorna i Sundsvall, Timrå och Härnösand. 2006 inleddes samarbete med gymnasiet i Ånge. Sedan våren 2007 deltar även gymnasieskolorna i Kramfors och Östersund i samarbetet. För gymnasielärarna i Jämtlands och Västernorrlands län anordnades under hösten en fortbildningsdag i matematik, där ett femtiotal lärare deltog.

De gymnasieelever på NT-programmet som i årskurs 3 valde E-kursen (högsta nivån) i matematik under höstterminen, erbjuds att gå kursen *Matematikbredning* under vårterminen 2008. I denna kurs samverkar en universitetslärare med gymnasielärare från de tre gymnasieskolor som deltar i försöket. Kursen syftar till att bättre förbereda gymnasieeleverna för universitetsstudier i matematik och i tekniska program. Medel från matematiksatsningen användes även för extra undervisning via den så kallade *Matematikakuten* för de nybörjarstudenter i matematik, som visat bristande förkunskaper i diagnostiska prov.

2.5 Distansutbildning

Ett av Mittuniversitetets utmärkande drag är den höga andelen distansstudenter. Enligt Mittuniversitetets forsknings- och utbildningsstrategi ska Mittuniversitetets distansutbildning utvecklas till nationell excellens under de närmaste åren.

Begreppet distansstudier omfattar koncentrationsläsning på campus under särskilda veckor eller veckoslut, undervisning över nätet helt utan fysiska träffar samt en blandning av fysiska träffar, nätundervisning, videokonferenser och användning av dialogverktyg som Marratech.

TABELL 10

	Antal helårsstudenter			
	2004	2005	2006	2007
Distansutbildning, program	1 239	1 333	1 280	1 215
Distansutbildning, frist kurs	1 971	2 352	2 023	1 986
Distansutbildning totalt	3 210	3 685	3 303	3 201
Därav Nätuniversitetet	1 502	1 960	1 455	1 272
Andel av distansutbildning totalt	47%	53%	44%	40%

Flertalet av Mittuniversitetets kurser kompletteras av nätstöd och medieinslag. Många kurser ges både som campusbaserade och nätbaserade. Gränsen mellan undervisningsformerna kan vara svår att urskilja. Detta är en medveten satsning för att göra kurserna tillgängliga för så många som möjligt. Antalet helårsstudenter på kurser och program på distans minskade, medan andelen distansstudenter av Mittuniversitetets totala hst ökade från 44 procent till 46 procent.

TABELL 11

	Antal helårsstudenter per campus (inklusive uppdragsutbildning)								Andel distans 2007
	Totalt 2004	Därav distans	Totalt 2005	Därav distans	Totalt 2006	Därav distans	Totalt 2007	Därav distans	
Härnösand	2 005	1 385	1 892	1 445	1 861	1 512	1 675	1 400	84%
Sundsvall	2 587	688	2 667	855	2 498	803	2 317	775	33%
Örnsköldsvik	206	13	174	27	172	32	111	32	29%
Östersund	3 155	984	3 130	1 103	2 850	916	2 742	1 020	37%
Övriga orter	293	163	411	268	238	72	178	27	15%
	8 246	3 233	8 273	3 698	7 620	3 336	7 022	3 254	46%
Andel distans		39%		45%		44%		46%	

Andelen distansstudenter varierar stort mellan olika campus. I Härnösand var andelen distansstudenter 84 procent. Program och kurser i Härnösand är ofta upplagda så att samlingsveckor avlöses av självständiga studier via nätet och ibland samlingar på olika lärcentra. Som exempel kan nämnas att lärarutbildningen på distans har 4-5 samlingsveckor på campus varje termin. Samlingsveckorna är ett nödvändigt inslag för att utveckla en kommunikativ lärarroll.

Miljön för de studenter som valt att läsa på campus i Härnösand påverkas av att så få studenter är på plats. Den utredning som gjordes under 2007 på uppdrag av lärarutbildningsnämnden visade att en del av de studenter som valt att avbryta sina studier på campus i Härnösand gjorde det eftersom de förväntat sig ett mer aktivt studentliv och en mer levande campusmiljö. Detta är något Mittuniversitetet arbetar med.

Nätuniversitetet

Kurser på Mittuniversitetet inom ramen för Sveriges nätuniversitet minskade med 171 hst mellan 2006 och 2007. Samhällsvetenskap, naturvetenskap och undervisning svarade för en stor del av minskningen.

TABELL 12

Helårsstudenter på kurser inom Sveriges nätuniversitet

Utbildningsområde	Totalt antal helårsstudenter				Förändring 2006-2007, hst
	2004	2005	2006	2007	
Humaniora	189	286	364	385	21
Juridik	61	73	34	38	4
Samhällsvetenskap	393	509	257	142	-115
Naturvetenskap	226	199	151	107	-44
Teknik	546	741	521	520	-1
Undervisning	21	46	55	20	-35
Vård	30	88	65	49	-16
Medicin			5	17	12
Övrigt	36	19	3	6	3
Mittuniversitetet	1 502	1 961	1 455	1 284	-171

Mittuniversitetet samverkar inom ramen för SNH (Samverkan för nätbaserad högskoleutbildning) med Blekinge Tekniska högskola, Högskolan i Gävle, Luleå tekniska universitet och Utbildningsradion. Det har resulterat i nätbaserade kurser och program samt projektverksamhet kring pedagogisk utveckling och utveckling av medier som stöd för det nätbaserade lärandet. Samarbetet har även inneburit gemensamma seminarier för kompetensutveckling av parternas personal.

Genom ett avtal mellan lärosätena och UR/Copyswede har Mittuniversitetets lärare och studenter tillgång till UR:s radio- och TV-program via webben. Mittuniversitetet har utvecklat en medieserver och bjudit in andra lärosäten att ingå i det samarbetet som omfattar tjugo lärosäten. Mittuniversitetet hör till de lärosäten som bäst utnyttjar SNH:s verksamhet.

Samarbete med lärcentra i kommunerna

Mittuniversitetet fortsätter att utveckla samverkan med lärcentra i kommunerna och ingår i en nationell referensgrupp för samverkan mellan högskolor och lärcentra. När en kommun annonserar kurser erbjuder Mittuniversitetet populärvetenskapliga föreläsningar på lärcentra för att stimulera intresserade att söka. När det finns tillräckligt många studenter i en kommun, 6-10, erbjuder Mittuniversitetet särskilt stöd för studiegrupper, antingen genom att lärare ger en introduktion på lärcentrat eller via tele-bild.

Andra exempel är den decentraliserade socionomutbildningen, som genomförs i Gävle, Sundsvall, Ljusdal och Söderhamn med tio platser på vardera orten. Utbildningsgruppernas gemensamma aktiviteter genomförs på lärcentra i respektive kommun och samarbetet upplevs fungera mycket bra. Seminarier som RUN anordnade under 2007 sändes från bildkonferenssalar vilket innebar att deltagare i kommunerna kunde följa dessa "på hemmaplan". Lärarstudenter använder sig av lärcentra för självstudier och tentamina.

2.6 Examina

Under 2007 utfärdades 1 653 examina för utbildning på grundläggande nivå. Av dessa utfärdades fem examina enligt den nya examensordning som trädde i kraft 1 juli 2007. Antalet examina har ökat med 181 stycken sedan 2006. Detta antas bero på de nya tillträdesregler till avancerad nivå som trädde i kraft inför hösten 2007, vilka kräver en avlagd examen på grundnivå för tillträde till program på avancerad nivå. Antagandet stöds av att kandidatexamen stod för en stor del av ökningen av totala antalet examina på grundläggande nivå.

TABELL 13

Totalt antal utfärdade examina				
Examina	2004	2005	2006	2007
Högskoleexamen	56	50	37	44
Kandidatexamen	308	481	444	580
Magisterexamen med ämnesdjup	139	240	187	161
Magisterexamen med ämnesbredd	0	14	2	22
Masterexamen				0
Yrkesexamen	806	772	802	846
Totalt	1309	1557	1472	1653

Under perioden 2005 – 2007 utfärdade Mittuniversitetet sju civilingenjörsexamina. Målet för perioden 2005 – 2008 är 20 examina varför tretton civilingenjörsexamina måste utfärdas 2008 för att målet ska uppnås.

TABELL 14

Examinationsmål för perioden 2005-2008 och utfall för 2005 - 2007				
Examensbenämning	Mål år 2005-2008	Utfärdade examina 2005	Utfärdade examina 2006	Utfärdade examina 2007
Civilingenjörsexamen	20	1	2	4
Sjuksköterskeexamen	840	225	222	233
Lärarexamen med inriktning mot tidigare år (inkl. äldre utbildningar)	440	145	227	213
-härav med inriktning mot förskola/förskoleklass	220	39	59	73
Lärarexamen med inriktning mot senare år (inkl. äldre utbildningar)	240	99	64	86

För sjuksköterskeexamen är examinationsmålet 840 examina för perioden 2005 – 2008. Under de tre första åren utfärdades 680 sjuksköterskeexamina. Detta innebär att målet troligtvis kommer att uppnås trots att Mittuniversitetet inte längre utfärdar examina för vårdutbildningarna i Örn-sköldsvik.

Mittuniversitetet ska enligt examinationsmål utfärda 440 lärarexamina med inriktning mot tidigare år perioden 2005 – 2008. Under 2007 utfärdades 213 stycken varför examinationsmålet redan är uppfyllt med ett år kvar av perioden. I antalet medräknas lärarexamen för undervisning och annan pedagogisk verksamhet i förskola, förskoleklass, grundskolans tidigare år och fritidshem samt de äldre motsvarigheterna barn- och ungdomspedagogisk examen med inriktningarna förskola och fritidshem samt grundskollärarexamen åk 1-7.

Av examinationsmålets 440 lärarexamina ska 220 vara inriktade mot förskola/förskoleklass. Under 2007 ökade dessa examina i antal och uppgår till 171 stycken under de tre första åren av

perioden. Det innebär att målet för fyraårsperioden sannolikt kommer att uppnås. Bland dessa examina ingår lärarexamina med inriktningen barn- och ungdomspedagogik liksom den äldre motsvarigheten barn- och ungdomspedagogisk examen med inriktningen förskola.

Antalet lärarexamina med inriktning mot senare år inklusive motsvarande äldre utbildningar har under 2007 uppgått till 86 examina. Denna ökning innebär att examinationsmålet på 240 examina under 2005 – 2008 redan är uppnått. I denna summa medräknas lärarexamen för undervisning i grundskolans senare år och gymnasieskolan samt de äldre motsvarigheterna grundskollärarexamen åk 4-9 samt gymnasielärarexamen.

Enligt regleringsbrevet bör det i minst trettio procent av antalet lärarexamina som utfärdats 2007 ingå matematik, teknik eller naturvetenskap till en omfattning av minst 40 poäng/60 högskolepoäng. Under 2007 utfärdades 56 lärarexamina med denna inriktning vid Mittuniversitetet. Detta är 18,7 procent av det totala antalet lärarexamina vilket är för låg andel för att uppfylla kraven. Av dessa lärarexamina var 19 inriktade mot tidigare år, 18 mot grundskolans senare år och 19 inriktade mot gymnasieskolan.

TABELL15				
Antal utfärdade lärarexamina	2004	2005	2006	2007
Barn- och ungdomspedagogisk examen	21	3	2	2
Grundskollärarexamen, åk 1-7	101	10	12	10
Grundskollärarexamen, åk 4-9	36	38	6	7
Gymnasielärarexamen	9	20	5	5
Lärarexamen, inriktning mot tidigare år	21	132	213	201
- varav inriktade mot förskola, förskoleklass		37	57	71
- varav inriktning matematik, naturvetenskap och teknik	47	30	24	19
Lärarexamen, inriktning mot senare år och gymnasiet	35	41	53	74
- varav inriktning matematik, naturvetenskap och teknik	25	34	20	37
Totalt	223	244	348	299

Andelen lärarexamina med matematik, teknik och naturvetenskap har ökat sedan 2006 då 12,9 procent hade en inriktning mot matematik, teknik eller naturvetenskap.

Mittuniversitetet bedrev under 2007 ingen yrkesläroutbildning men planerar att starta en sådan från hösten 2008.

3. Forskning och forskarutbildning

3.1 Inledning

Forsknings- och utbildningsstrategi

Mittuniversitetet överlämnade i slutet av december en forsknings- och utbildningsstrategi för perioden 2009 – 2012 till regeringen. Inledningsvis konstateras att Mittuniversitetet av tradition har starka kopplingar till regionen och regionala aktörer. Utgångspunkten i forskningen är att nyttiggöra resultaten i regionen med målet att uppnå god internationell forskning. I detta ingår tillämpad forskning kompletterad med grundforskning inom viktiga ämnen.

Mittuniversitetet har, totalt sett, en volymmässigt stor utbildning i relation till forskningen och därför också forskning med anknytning till områden av relevans för utbildningen liksom till grundläggande frågor inom ämnet. Denna forskning har hög internationell kvalitet enligt traditionella bedömningskriterier.

Mittuniversitetet valde att i strategin lyfta fram starka forskningsområden och områden med potential i ett internationellt och nationellt perspektiv. De valda områdena omfattar

dels forskning av hög internationell kvalitet där Mittuniversitetet vill dela ett nationellt ansvar, nämligen

- Skogsindustri och skogens värdekedja
- Industriell informationsteknologi.

dels forskning av stor nationell betydelse där Mittuniversitetet vill dela ett nationellt ansvar:

- Nationellt vintersportcentrum och sportteknologi
- Turism- och upplevelseforskning
- Folkhälsoforskning (ungdomars hälsa, hälsa i arbetslivet, äldres hälsa och rehabilitering).

Den interna diskussionen om prioritering och organisation av forskningen kommer att fullföljas under 2008 i arbetet med en utvecklingsplan för perioden 2009 – 2012. Diskussionen kommer bland annat att fokusera forskningsprofilernas framtida roll liksom det ökande antalet centrum-bildningar.

Utvärdering av forskningsprofilerna

Styrelsen fastställde i utvecklingsplanen för perioden 2004 – 2008 sex temabaserade forskningsprofiler, vilka till stor del baseras på regional samverkan. De sex är *Digitala samhällen*, *Kulturarv*, *demokrati och företagande*, *Lärande och bildning*, *Skogen som resurs*, *Turism, idrott och upplevelseteknologi* samt *Välfärdssamhällets utmaningar*.

Under 2007 genomfördes en extern utvärdering. I denna beskrivs forskningsprofilen **Digitala samhällen** som målmedveten, starkt visionär och framtidsorienterad med breda samverkanskontakter, men att det är en självklarhet för alla universitet att ägna uppmärksamhet åt digital teknik. Den bedöms dock vara en given framtidssatsning för Mittuniversitetet. **Kulturarv, demokrati och företagande** bedömdes därför som en för bred konstruktion och utredaren föreslog att den skulle integreras i andra profiler. Forskningsprofilen **Lärande och bildning** kan ses mer som en paraplybeteckning än som en profil. Den upplevs som väl förankrad på lärarnivå och bör göras skarpare. Enligt utvärderaren är det självklart att profilen bör få styrelsens fortsatta förtroende. Forskningsprofilen **Skogen som resurs** uppfattas i utvärderingen också som en självklar fortsatt satsning för Mittuniversitetet. Den har ett väl utvecklat samarbete med skogsnäringen samtidigt som den har en omfattande publiceringsverksamhet internationellt. Enligt utvärderaren ger forskningsprofilen **Turism, idrott och upplevelseteknologi** spännande möjligheter till verklig profilering med såväl

inomvetenskaplig kvalitet som extern tillämpning. Grundutbildningen har god nytta av profilmrådet. Då det gäller **Välfärdssamhällets utmaningar** visar utvärderingen att profilen inte använts på ett mer systematiskt sätt. Mittuniversitetet bör, enligt utvärderaren, sträva efter att tillvarata samverkansmöjligheterna med de statliga myndigheter som flyttat till Östersund och tillsammans med dem skapa ett regionalt kraftcentrum av nationell betydelse.

Centrumbildningar

Rektor kan, efter förslag från någon av nämnderna, inrätta centrumbildningar. Dessa ska ha tyngdpunkten i verksamheten förlagd till Mittuniversitetet och organisatoriskt knyts till en av institutionerna. Institutioner och centra har ansvar för att forskningen i centrat och den grundläggande utbildningen ömsesidigt befruktas varandra. Sedan tidigare är turismforskningsinstitutet ETOUR och Demokratiinstitutet DEMICOM centrumbildningar. Under året tillkom Centre for Fibre Science and Communication Networks (FSCN), Nationellt vintersportcentrum (NVC) och Centrum för forskning om ekonomiska relationer (CER) som av rektor beslutade centrumbildningar.

Läroarbetsnämnden, LUN

Det pågår en kontinuerlig utveckling av forskningskompetensen inom läroarbetsnämnden och allt fler anställda kan formellt vara huvudhandledare för forskarutbildningen. Under 2006 anställdes en professor och en docent i pedagogik vilka båda varit viktiga i utvecklingen av forskarutbildningen. Nämnden har gjort docentmeriteringssatsningar och två lektorer utnämndes som resultat av detta till docenter och ytterligare en kommer att utnämnas inom en snar framtid. Under året utlystes två professorsanställningar inom naturvetenskapernas ämnesdidaktik respektive pedagogik. En lektor vilken fått meriteringsmedel från rektor inkom med ansökan om befordran till professor.

För att fortsätta att stärka forskningskompetensen beslutade nämnden under hösten om ytterligare resurser för docentmeritering och för en gästprofessur. Dessa satsningar är i ett initieringsstadium.

Forskningsprofilen *Lärande och bildning* är knuten till läroarbetsnämnden. Inom profilen ryms bland annat forskningsområdena *Digital kompetens, Lokal och regional skolförbättring och ledarskap i skolan, Lärares lärande, Svenskämnets didaktik* samt *Matematikens, naturvetenskapens och teknikens didaktik*. Under hösten tilldelade nämnden medel till olika delområden av forskningsprofilen för fortsatt utveckling av forskningsverksamheten.

Läroarbetsnämnden fick 2006 en ökning av forskningsresurserna med 30 procent. Bland annat detta har möjliggjort en satsning på sju egna doktorander och anställning av ännu en professor. För att ytterligare lyfta kvalitetsfrågor inom forskningen och värna om den nystartade forskarutbildningen förstärktes läroarbetsnämnden organisatoriskt med ett utskott som ansvarar för forskning och forskarutbildning.

Alla disputerade inom läroarbetsnämndens område träffas regelbundet i ett handledarkollegium, ett forum för kvalitetsdiskussioner om forskning och forskningsanknytning av läroarbetsnämnden. Examensarbeten knyts exempelvis i ökande utsträckning till pågående forskning och till utvecklingsprojekt i kommunerna vilket kommer att få betydelse för den regionala skolutvecklingen.

Fakultetsnämnden för humanvetenskap, HUV

Fakultetsnämnden för humanvetenskap beslöt under 2007 att engelska ska vara det åttonde forskarutbildningsämnet inom humanvetenskap. Fakulteten står nu inför en ny fas där såväl kraven på större och starkare forskningsmiljöer som de ekonomiska villkoren begränsar möjligheterna att inrätta ytterligare forskarutbildningsämnen. Statsmakterna vill att lärosätena profilerar sig och en önskan om större, starkare och sammanhållna forskningsmiljöer finns också. Allt detta talar för konsolidering. Fakulteten kommer därför fortsättningsvis att koncentrera sina satsningar till ett

jämförelsevis litet antal ämnen med utbildning på forskarnivå och i första hand där det redan finns en god miljö för sådan utbildning.

Fakultetsnämnden och dess olika organ arbetade under året med olika aspekter på kvalitet i forskningen. Studieplanerna inom samtliga forskarutbildningsämnen reviderades och en arbetsgrupp utarbetade riktlinjer för fakultetsgemensamma forskarutbildningskurser. Mittuniversitetet har avtalat om samverkan med Högskolan i Gävle avseende forskarutbildning i företagsekonomi. En ny modell för fördelning av HUV fakultetsanslag fastställdes och kommer att införas under en femårsperiod.

Forskning inom nämndens ansvarsområde omfattar bland annat humaniora, hälsovetenskap, idrottsvetenskap, samhällsvetenskap och socialt arbete. Inom humaniora bedrivs för närvarande forskning om bland annat turismens utveckling som en del av industrialiseringen, de norrländska städernas historia och militärhistoria. Forskning om till exempel arbetslivsinriktad rehabilitering, omvårdnad inom psykiatrisk vård och hemsjukvård liksom forskning inom folkhälsoområdet, om barns och ungdomars hälsa kompletteras av idrottsforskning inriktad mot vintersport. Den samhällsvetenskapliga forskningen inriktas bland annat mot turism, entreprenörskap, området bank och försäkring liksom risk och kris i det heterogena samhället. Inom socialt arbete finns fem forskningsteman, bland annat socialtjänsten som välfärdspolitisk arena samt genuskonstruktion och livsvillkor.

Fakultetsnämnden för naturvetenskap, teknik och medier, NMT

Professorsprogrammet inom NMT har målet att stärka de kluster som är under uppbyggnad och som förväntas leda till fler beviljade ansökningar från externa finansiärer. Satsningen på professorsprogrammet kommer under 2008 att utvärderas utifrån uppsatta mål.

Fakultetsnämnden tillämpade under året nya riktlinjer för fördelning av fakultetsmedel där bland annat prestationsersättning för avlagda examina beräknas utifrån den nyttjade nettostudietiden. Revidering av riktlinjerna kommer att genomföras under 2008 med bland annat en sammanslagning av potterna för stolsprofessorer och befordrade professorer. Antalet disputationer och licentiatseminarier ökade betydligt under året vilket talar för att prestationen nu korrelerar mot antalet doktorander inom fakulteten.

Fakultetsnämnden utlyste tre meriteringsstöd för kvinnliga lektorer för att öka andelen kvinnliga professorer de närmaste åren. Av de kvinnor som tidigare erhållit meriteringsstöd från fakulteten och från rektor befordrades under året två till professor och en utnämndes till docent.

Forskningen inom området genomförs till stor del inom tre forskningsprofiler, *Digitala samhällen*, *Skogen som resurs* och *Turism, idrott och upplevelseteknologi* och nämnden förespråkar att de ska finnas kvar. De tre forskningsprofilerna inrymmer fakultetens tio forskarutbildningsämnen, nämligen biologi, data- och systemvetenskap, ekoteknik och miljövetenskap, elektronik, industriell produkt- och kvalitetsutveckling, kemi, kemiteknik, matematik, medie- och kommunikationsvetenskap samt teknisk fysik.

Kompetens för forskning

Mittuniversitetets kompetens att bedriva forskning ökade mellan 2006 och 2007. Mätt i personår

- ökade professorskategorin med 17 procent eller åtta personår,
- ökade andelen disputerade lärare från 47 till 48 procent.

Samtidigt

- minskade antalet personår i doktorandkategorin med 20 personår eller 18 procent medan antalet forskarstuderande antagna vid Mittuniversitetet ökade med fem individer..

Trenderna för professorer och doktorander är desamma som föregående år. Den stora satsning som har skett på professorer får till följd att finansieringen för doktorandtjänster minskar. Se tabell 32 i avsnitt 4.6.

Följande tabell visar antal professorer, mätt i personår. Under 2007 anställdes åtta nya professorer varav två eller 25 procent var kvinnor. De två kvinnorna befordrades inom fakulteten för naturvetenskap, teknik och medier.

TABELL 16				
Antal professorer, personår				
Vetenskapsområde	2004	2005	2006	2007
Humanistisk-samhällsvetenskapligt*	18,4	20,35	27,17	27,55
Naturvetenskapligt**	17,0	18,5	19,26	26,85
Summa personår	35,4	38,85	46,43	54,4
Antal individer	38	44	56	60
Därav antal kvinnor	3	6	8	9
Andel kvinnor %	8%	13%	14%	15%
*inkl .vårdämnena				
** inkl. teknik				
Fr.o.m. 2005 inklusive gästprofessorer och biträdande professorer, personår				

Tillgång på forskningsresurser

Tilldelningen av anslagsmedel (brutto) för Mittuniversitetets två vetenskapsområden framgår av nedanstående tabell. I tabellen finns också uppgifter om volymen externfinansierad forskning.

TABELL 17				
Anslagsmedel och övrig finansiering inom forskning, tkr				
Vetenskapsområde	2004	2005	2006	2007
Anslag totalt	121 983	162 427	165 524	170 796
därav				
Humanistisk- samhällsvetenskapligt	42 564	62 810	65 668	70 239
Naturvetenskapligt*	61 797	72 160	78 247	82 255
Övrigt	6 681	7 290	10 441	18 302
Övrig finansiering				
Totala intäkter	158 142	116 964	109 095	101 187
Externfinansiering per vetenskapsområde				
Humanistisk- samhällsvetenskapligt		31 000	19 000	29 590
Naturvetenskapligt*		83 000	86 000	71 078
Övrigt		2 800	3 900	519
* observera att i anslagsmedlen för naturvetenskapligt vetenskapsområde, vilket tillfaller NMT, ingår samhällsvetenskaplig forskning i främst informatik, media och kommunikationsvetenskap, statistik, arkiv- och informationsvetenskap. Omfattningen uppgår till ca 15% eller för 2007 drygt 12 mkr.				

Externa medel

Forskningen vid Mittuniversitetet har utvecklats positivt från tiden som högskola till universitet. Intäkterna för forskningen ökade totalt sett från 113 miljoner kronor 1998 till 272 miljoner kronor 2007. Andelen externa bidrag var 1998 totalt 50 procent för att sedan stiga till 56 procent 2004. År

2007 hade den sjunkit till 37 procent, främst beroende på minskad projektvolym till Mittuniversitetet från svenska forskningsstiftelser och EU strukturfonder från den tidigare höga nivån (se kap. 5).

Nya externfinansierade projekt under året är exempelvis *Flerskalig modellering av brott i papper* (3 år) och *Fundamentala och elektrokatalytiska egenskaper hos övergångsmetalloxider*, (4 år) båda inom forskningsprofilen Skogen som resurs. Inom Digitala samhällen beviljades två treåriga projekt inom sjunde ramprogrammet liksom ett treårigt projekt från Vinnova. Ett treårigt projekt finansierat av KK-stiftelsen berör båda dessa forskningsprofiler.

Mittuniversitetet inrättade i slutet av 2006 ett forskningsråd som rådgivande organ till rektor och nämnder. Samtidigt förordnades, för en tvåårig projektperiod, en vicerektor med ansvar för extern forskningsfinansiering och internationell forskningssamverkan. Under året genomfördes seminarier kring extern forskningsfinansiering. Huvudtemat var sjunde ramprogrammet men även nationella finansärer deltog. De flesta seminarierna genomfördes som öppna seminarier i samarbete med regionens Brysselkontor, Mid Sweden Office, och EU-kommissionen.

Stöd till forskargrupper för att söka medel från sjunde ramprogrammet gavs såväl i form av rådgivning och ekonomiskt stöd i samband med partnersökning, som i utformande av ansökan. Det ekonomiska stödet har möjliggjorts genom ett strukturfondsprojekt inom Mål 1. Ett tiotal ansökningar lämnades in. Arbetet i samband med starten av det nya Mål 2-programmet för Mellersta Norrland innefattade bland annat kontakter med handläggande myndigheter och intern utbildning kring programmets mål.

Forskningsdatabasen

Mittuniversitetet utarbetade 2002 en forskningsdatabas vilken sedan 2003 använts för att samla in, analysera och återrapportera resultat från forskning och forskarutbildning. Sedan dess har såväl interna som externa krav på databasfunktioner ökat. Under 2006 initierades arbetet med att utveckla en ny forskningsdatabas. Arbetet ska enligt planerna fullföljas under 2008. Den nya forskningsdatabasen ska ge stöd till forskare, forskarstuderande och administrativa funktioner. Ett mål är att profilera och synliggöra forskningsverksamheten lokalt, nationellt och internationellt. Den ska också bidra till att attrahera nya samarbeten och nya forskningsmedel.

3.2 Forskarutbildning

Rekrytering till forskarutbildningen

Av regleringsbrevet framgår, att lärosätena ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att motverka social snedrekrytering till forskarutbildningen. Mittuniversitetet finns inte med i den statistik avseende forskarstuderandes sociala bakgrund som SCB sammanställer vartannat år eftersom färre än 100 forskarstuderande antas varje år. SCB gjorde dock en särskild undersökning av de 74 personer (under 35 år) som antagits vid Mittuniversitetet till och med läsåret 2004/05. Alla dessa var antagna inom naturvetenskapligt vetenskapsområde.

TABELL 18**Hemmets utbildningsnivå, andel per grupp i %**

Lärosäte	Antal	För-	Gymnasial		Eftergymnasial	
		gymnasial	=< 2år	> 2 år	< 3 år	>= 3 år
Mittuniversitetet	74	11	13	18	25	33
Riket	2192	7	11	11	20	50

Mittuniversitetet hade vid mätillfället en betydligt bredare rekrytering än den som gällde för riket som helhet. Ingen av fakulteterna har mot denna bakgrund vidtagit åtgärder för att bredda rekryteringen till forskarutbildning. En ny undersökning kommer att begäras av SCB kommande år för de forskarstuderande som antagits från och med läsåret 2005/06 då ju Mittuniversitetet hade universitetsstatus.

I enlighet med förordningen annonseras doktorandtjänster brett och attraherar sökande från andra lärosäten i Sverige och internationellt. Inom den humanvetenskapliga fakulteten antogs under 2007 flera doktorander med utbildning från annat lärosäte liksom doktorander med utländsk utbildning. Även inom fakulteten för naturvetenskap, teknik och medier antogs utländska doktorander.

Den tydliga koppling som finns mellan olika samhällssektorer och universitetet i forskningsprojekt som bedrivs i samverkan med näringsliv, organisationer och myndigheter (se avsnitt 4.4) bidrar till att intressera och förbereda forskarstuderande för en karriär utanför lärosätet.

Lärarytbildningsnämnden

Vårterminen 2007 inrättade Lärarytbildningsnämnden två forskarutbildningsämnen, pedagogik och ämnesdidaktik. Nämnden anställde under hösten sju doktorander varav fyra i pedagogik med olika inriktningar och tre i ämnesdidaktik. Inriktningarna av anställningarna valdes med utgångspunkt i de delområden som ingår i forskningsprofilen Lärande och bildning.

Kurser i forskarutbildningarnas gemensamma basutbud, 30 hp, utvecklades under 2007. Kurserna ska behandla pedagogik och ämnesdidaktik som vetenskap, vetenskapsteori, metodologi samt forsknings- och forskareetik. Doktoranderna kommer dels att vara en egen grupp som deltar i samma kurser och därmed har gemensamma angelägenheter, dels tillhöra redan etablerade forskargrupper på respektive institution. Därmed anses kraven på tillgång till en god forskarutbildningsmiljö vara tillgodosedda.

För de sju doktorandanställningarna finns professorer som huvudhandledare (fem doktorander) alternativt docenter (två doktorander). De biträdande handledarna kommer att vara disputerade lektorer med handledarutbildning. Utskottet har i uppdrag att göra en översyn av handledarresurser. Gemensamma, institutionsövergripande seminarier för doktorander och ett internt där alla doktorander inom nämndens ansvarsområde var inbjudna genomfördes under hösten.

Mittuniversitetet fick först 2005 generell rätt att bedriva forskarutbildning. Forskarstuderande har, med finansiering från Mittuniversitetet, antagits vid andra lärosäten sedan 1990 och 2007 fanns inom lärarytbildningen tolv forskarstuderande finansierade av Mittuniversitetet och inskrivna vid Linköping, Lund, Umeå, Uppsala respektive Stockholms universitet. Mellan 2004 och 2007 avlades sex examina av forskarstuderande inskrivna vid andra lärosäten; fem doktorsexamina och en licentiatexamen. Huvudhandledare har funnits vid antagande lärosäte med en lokal handledare vid Mitthögskolan/Mittuniversitetet.

Utveckling antal forskarstuderande och examina inom forskarutbildningen

Det totala antalet forskarstuderande minskade mellan 2006 och 2007 från 190 till 184. Detta innefattade en ökning av antagna vid Mittuniversitetet och en minskning av antalet forskarstuderande antagna vid andra lärosäten.

TABELL 19

Antal forskarstuderande antagna vid Mittuniversitetet

Vetenskapsområde	2004	2005	2006	2007	Därav antal företagsdoktorander
Humanistisk- samhällsvetenskapligt*		27	48	51	7
Naturvetenskapligt**	80	86	90	100	20
Totalt	80	113	138	151	27

*inkl. värdämnena
 **inkl. teknik
 ***Fr.o.m. 2005 räknas endast aktiva forskarstuderande.

Antalet forskarstuderande antagna vid Mittuniversitetet ökade från 138 till 151 med ökningarna på båda vetenskapsområdena med den största ökningen på naturvetenskapligt vetenskapsområde. Antalet företagsdoktorander ökade inom humanistisk-samhällsvetenskapligt område från tre till sju medan de inom naturvetenskapligt område ökade från 16 till 20 jämfört med 2006.

Forskarstuderande antagna vid andra lärosäten men finansierade av Mittuniversitetet minskade med 19 individer.

TABELL 20

Antal forskarstuderande finansierade av Mittuniversitetet, antagna vid andra lärosäten

Vetenskapsområde	2004	2005	2006	2007
Humanistisk-samhällsvetenskapligt*	86	52	37	28
Naturvetenskapligt**	45	25	15	5
Summa	131	77	52	33

*inkl. värdämnena
 **inkl. teknik
 ***Fr.o.m. 2005 räknas endast aktiva forskarstuderande.

Under 2007 påbörjade 32 forskarstuderande sina studier inskrivna vid Mittuniversitetet. Jämfört med 2006 innebar det att antalet nya forskarstuderande ökade från 14 till 18 inom humanistisk-samhällsvetenskapligt område och från 13 till 14 inom naturvetenskapligt.

TABELL 21**Antal personer som påbörjat forskarutbildning 2007 vid Mittuniversitetet**

Vetenskapsområde	Totalt antal som påbörjat forskarutbildning 2007	varav antagits till studier för lic.examen	Företagsdoktorander av totalt antal påbörjade	varav avser avlägga lic.examen
Humanistisk-samhällsvet.**	18	4	3	1
<i>därav kvinnor</i>	<i>14</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>1</i>
Naturvetenskapligt***	14	8	7	5
<i>därav kvinnor</i>	<i>7</i>	<i>4</i>	<i>3</i>	<i>3</i>
TOTALT	32	12	10	6
<i>därav kvinnor</i>	<i>21</i>	<i>8</i>	<i>5</i>	<i>4</i>

* Dessa personer har avlagt licentiatexamen

** inkl. vårdämnena

*** inkl. teknik

Antalet examina inom humanistisk-samhällsvetenskapligt område under perioden 2005 – 2008 kommer uppnå vad som prognostiserats. Målet i regleringsbrevet är fem examina under perioden, det vill säga långt under prognosen.

TABELL 22**Examina inom forskarutbildningen, antagna vid Mittuniversitetet**

Vetenskapsområde	Antal doktorsexamina som inte har föregåtts av licentiatexamen ¹⁾	Antal doktorsexamina som har föregåtts av licentiatexamen ¹⁾	Antal licentiat-examina ¹⁾	Antal examina i utbildning på forskarnivå, omräknade enl. fotnot ²⁾
Humanistisk-samhällsvetenskapligt*				
Prognos för perioden 2005-2008	12	5	6	17,5
Utfall 2005				
Utfall 2006	4	1	3	6
Utfall 2007	1	1	0	1,5
Naturvetenskapligt**				
Prognos för perioden 2005-2008	18	6	19	30,5
Utfall 2005	2		8	6
Utfall 2006	3	1	5	6
Utfall 2007	4	7	11	13

¹⁾ antal examina utan omräkning²⁾ Doktorsexamen räknas som en examen, om den inte föregås av lic.examen. Doktorsexamen som föregåtts av en lic.examen räknas som en halv examen

Prognosen för perioden 2005 – 2008 gällande examina inom naturvetenskapligt vetenskapsområde kommer också att överträffas. Många forskarstuderande antogs de första åren efter 2001, då vetenskapsområde beviljades och dessa examineras under 2007 och 2008. Målet i regleringsbrevet är trettio examina under perioden

Av forskarstuderande antagna vid andra lärosäten tog sju examen under året, huvuddelen inom humanistisk-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde.

4. Gemensamt för grundläggande utbildning och forskning

4.1 Kvalitet och kvalitetsarbete

Mittuniversitetet prioriterade 2007 arbetet med att säkra kvaliteten i forskarutbildningen liksom arbetet att, som en del i Bologna-processen, utveckla kvaliteten i utbildning på grundläggande och avancerad nivå. I detta ingick insatser för att stärka lärares pedagogiska kompetens.

Det nya *Ramverket för kvalitetsarbete* är en gemensam utgångspunkt för kvalitetsarbetet under de kommande åren.

Förändringar i Högskoleförordningen medförde ett arbete för att anpassa regler och riktlinjer till det nya regelverket. Antagningsordningen vid Mittuniversitetet, såväl för grundläggande utbildning som forskarutbildning reviderades. Lokala regler och riktlinjer anpassades för att förbättra kvaliteten. Ett antal nya lokala dokument tillkom för att förtydliga tolkningen av Högskoleförordningen, vilket bidrar till att höja kvaliteten.

Ramverk för kvalitetsarbetet

Mittuniversitetet utarbetade under året ett nytt universitetsgemensamt kvalitetsdokument, *Ramverk för Mittuniversitetets kvalitetsarbete*. Ramverket omfattar förebyggande och löpande kvalitetsarbete, kvalitetsutvärderingar, informationsspridning och rutiner för utveckling och förnyelse. Det reglerar roller och ansvar i kvalitetsarbetet, genomförandet samt struktur för utvärderingar.

De två fakultetsnämnderna och lärarutbildningsnämnden ansvarar för kvaliteten i utbildningar på grundläggande nivå, avancerad nivå och forskarnivå. Sedan andra hälften av 1990-talet finns ett kvalitetsråd och 2006 rekryterades en kvalitetshandläggare som stöd för kvalitetsarbetet. I rådet, som leds av prorektor, ingår representanter för nämnder, studentkårer, förvaltning samt kvalitetshandläggaren.

Ramverket för kvalitetsarbete är en utgångspunkt för det samlade kvalitetsarbetet och ska bidra till överskådlighet och samordning av kvalitetsarbetet.

Kvalitet i utbildning på grundläggande nivå

Enligt Mittuniversitetets ramverk omfattar kvalitetsbegreppet tre delar:

- Utbildningens kvalitet som den upplevs av studenterna och de forskarstuderande.
- Utbildningens kvalitet i förhållande till lärandemål i kurs- och utbildningsplaner samt i examensbeskrivningar.
- Utbildningens relevans för arbetslivet i vid mening.

De insatser som prioriterades i kvalitetsarbetet med utbildning på grundläggande nivå var Bolognaanpassningen och utformning av betygskriterier, uppföljning och utvärdering av betygssättning och betygskriterier, översyn av examinationsformer, analys av avhopp från utbildningar samt ett samlat arbetssätt inom Mittuniversitetet oavsett fakultet. Under året startade arbetet med att utarbeta en universitetsövergripande pedagogisk strategi.

Varje fakultet/nämnd arbetade med kvalitet enligt sina specifika behov. Fakultetsnämnden för humanvetenskap upprättade en tidsplan för cyklisk utvärdering av ämnen och program samt utformade kriterier för kvalitetsgranskning. Syftet är att föregå externa utvärderingar med interna och sätta in åtgärder för att förbättra kvaliteten i utbildningarna.

Läroverstyrelsen gjorde en extern översyn av inriktningar inom läroverstyrelsen. Fokus låg på hur innehållet i utbildningen svarar mot utbildningsmålen för läroverstyrelsen. Utredningen lämnade en rad rekommendationer och styrelsen vidtog åtgärder till följd av detta.

Utbildningsnämnden för naturvetenskap, teknik och medier utarbetade bland annat en handläggningsordning för nya program för att säkerställa kvaliteten i processen.

Mittuniversitetet vill med dessa insatser, som handlar om utveckling, uppföljning och utvärdering, höja kvaliteten i enlighet med kvalitetsbegreppets tre delar. Att utforma betygskriterier har krävt en stor arbetsinsats inom organisationen och har samtidigt bidragit till välbehövliga diskussioner kring utbildningskvalitet. Uppföljning och utvärdering kvalitetssäkrar det arbete som bedrivs och bidrar till att initiera förbättringar.

Högskoleverkets utvärdering av ämnen och program

Mittuniversitetet har fått goda vitsord i Högskoleverkets ämnes- och programutvärderingar. År 2006 utvärderades fem av Mittuniversitetets utbildningar. Högskoleverket kom fram till att samtliga granskade utbildningar uppfyller kvalitetskraven för högre utbildning. De granskade var grundutbildning i rehabiliteringsvetenskap, utbildning i turismvetenskap, grundutbildning i idrottsvetenskap, utbildning för sjuksköterskeexamen och utbildning för specialistsjuksköterskeexamen. Därutöver genomförde Högskoleverket uppföljande utvärdering av grundutbildningen i journalistik. Högskoleverkets rapporter med rekommendationer till förbättringar utifrån dess fem granskningar publicerades 2007. Åtgärder har vidtagits.

Under 2007 granskades läroverstyrelsen och en rapport från bedömargruppen väntas i april 2008.

Högskoleverket inledde hösten 2007 den nya utvärderingscykeln för perioden fram till 2012. En av fem komponenter är utbildningsutvärdering. På Mittuniversitetet inleddes Högskoleverkets utbildningsutvärdering för utbildningar i pedagogik, arkivvetenskap och historia.

Journalistutbildning

Högskoleverkets utvärdering var mycket positiv och visade att utbildningens forskningsanknytning förbättrats sedan granskningen år 2000 och att utbildningen på ett bra sätt förenar element från empirisk och teoretisk medieforskning med professionens kunskap, metoder och etik. Den starka forskningsmiljön, som är förankrad i professionen, kommer enligt bedömargruppen vara en stor fördel för utbildningen på längre sikt. Bildjournalistutbildningen har enligt utvärderingen haft en positiv effekt på övriga utbildningar och bedömargruppen anser bildjournalistiken fylla ett viktigt nationellt värde.

Rehabiliteringsvetenskap

Högskoleverkets bedömare fick intryck av en god, praktikorienterad, nätbaserad utbildning men hade också kritiska synpunkter. Under året har utbildningens teoretiska inslag inom det samhällsvetenskapliga området förstärkts. De så kallade referensarbetsplatsernas funktion har tydliggjorts i utbildningsplanen och det pågår arbete för att öka det internationella utbytet av studenter och lärare.

Turismvetenskap

Mittuniversitetet har, efter Högskoleverkets rekommendationer, vidtagit olika åtgärder. För att öka internationaliseringen har fler avtal slutits och samordningen av internationaliseringsarbetet har organiserats om. Näringslivet bjuds in i ökad utsträckning och genusperspektivet har lyfts fram .

Idrottsvetenskap

Utbildningen hade vid tiden för utvärderingen endast pågått ett år och därmed kunde endast förutsättningarna för att ge utbildning till kandidatexamen utvärderas. Huvuddelen av Högskoleverkets rekommendationer åtgärdades under året. Utbildningsplanen reviderades och kurslitteraturen förändrades i syfte att nå en högre vetenskaplig nivå. Praktik har införts. Samtliga kurser eller kursmoment utvärderas systematiskt med analys och vidare rapportering. Under 2007 anställdes tre nya lärare, varav en professor. Lektorernas forskningstid utökades. Ett Erasmusavtal skrevs med Kajaani Polytechnics i Finland och ytterligare samarbeten med utländska lärosäten är under utveckling.

Sjuksköterskeexamen/specialistsjuksköterskeexamen

Högskoleverkets bedömargrupp anser att sjuksköterskeutbildningens förutsättningar, genomförande och resultat samt kvaliteten i den verksamhetsförlagda delen är tillfredsställande. När det gäller utbildningen till specialistsjuksköterska bedöms genomförandet tillfredsställande men kvaliteten i den verksamhetsförlagda delen som otillfredsställande.

För utbildning av såväl sjuksköterskor som specialistsjuksköterskor har ett samarbete i norra regionen resulterat i ett gemensamt avtal med avnämarna. Det nya avtalet innebär skärpta krav på praktikhandledare, såsom lägst kandidatexamen i omvårdnad, genomgången kurs om 5-10 poäng i handledningsmetodik samt minst två års yrkeserfarenhet. För handledare till studenter inom specialistsjuksköterskeutbildningen är kravet magisternivå i omvårdnad.

Effektivitet i forskarutbildningen

Forskarutbildningsrådet inom **fakulteten för humanvetenskap, HUV**, införde under 2007 en princip om att både huvudhandledare och biträdande handledare skall vara utsedda innan beslut om antagning till forskarutbildning kan fattas. För att sörja för god handledarekompetens anlitas i vissa fall externa handledare. Under året fastställde forskarutbildningsrådet nya rutinerna för byte av handledare.

Under året minskades handläggningstiden för ansökningar till forskarutbildningen. Snabbare beslut om antagning förväntas innebära ökad effektivitet i forskarutbildningen.

Studietakten för fakultetens doktorander varierar mellan ämnena. Då fakultetens forskarutbildning är i ett tidigt skede är det svårt att redan dra generella slutsatser om utbildningen effektivitet, men eventuella avvikelser i de antagnas prestationer följs noggrant upp.

Forskarutbildningsrådet inom **fakulteten för naturvetenskap, teknik och medier, NMT**, följde under året upp sina forskarstuderande för att säkerställa att målen i de individuella studieplanerna uppfylldes. En översyn av examinatorer i forskarutbildningen genomfördes. Därutöver uppdaterades allmänna studieplaner för de tio forskarutbildningsämnena.

Nämnden beslutade att det skall finnas ett mentorskollegium för varje doktorand där inte de ordinarie handledarna för doktoranden ingår. Mentorskollegiet ska vara ett stöd för handledare och doktorand genom hela utbildningen och bland annat lämna ett utlåtande om progressionen i forskarstudierna efter det obligatoriska halvtidsseminariet.

Fakultetsnämnden för NMT fattade under året beslut om ett antal strategiska dokument för att säkerställa kvaliteten i forskarutbildningen. Det gällde riktlinjer för bland annat disputationssakt, fakultetsopponent och betygsnämnd, för inrättande av forskarutbildningskurser, för individuell studieplan, för uppföljning samt för handläggning av ansökan till forskarstudier och tidplan för doktorsexamen.

Läraryrkesutbildningsnämnden, LUN, inrättade 2007 två forskarutbildningsämnen, pedagogik och ämnesdidaktik, vilket finns mer utförligt beskrivet i avsnitt 3.2. Forskarutbildningen är nyinrättad och kvalitets- och effektivitetsfrågor uppmärksammas kontinuerligt. Bland annat kommer de individuella studieplanerna att noggrant följas upp.

För att kvalitetssäkra utbildningen valdes inriktningar för doktoranderna med utgångspunkt i delområden som ingår i forskningsprofilen *Lärande och bildning*. Kurser för forskarutbildningarnas gemensamma basutbud utvecklades våren 2007.

Under året inrättade LUN ett forsknings- och forskarutbildningsutskott för att säkerställa en kvalitetsmässig beredning av forsknings- och forskarutbildningsfrågor. En studierektor tillsattes.

Genomsnittlig studietid

Underlag för nedanstående tabell bygger på underlag från SCB. Underlaget visar att studietiden inom naturvetenskapligt område för såväl licentiatexamen som doktorsexamen är kort jämfört med andra lärosäten.

Inom humanistisk-samhällsvetenskapligt område examinerades under 2006 endast tre personer. Två av dem inledde sina studier redan i början av 1990-talet och den tredje år 2001. Alla tre överflyttades 2005 till Mittuniversitetet. Dessa faktorer ligger bakom den långa bruttostudietiden och den korta nettostudietiden.

TABELL 23						
Genomsnittlig studietid till examen för forskarstuderande 2006, terminer						
Vetenskapsområde	Licentiatexamen			Doktorsexamen		
	Antal	Nettotid	Bruttotid	Antal	Nettotid	Bruttotid
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	0	0	0	3(1)	3,5	16
Naturvetenskapligt*	8(2)	5	7	6(1)	7,4	10

* inklusive teknik
 ** inom parentes, antal kvinnor
 Statistiken hämtad från SCB

Kvalitet i forskningen

Kvalitet i forskningen kan mätas i såväl kvalitativa som kvantitativa mått. Mittuniversitetet arbetade under 2007 med kvalitet i forskningen genom utvärdering av befintliga forskningsprofiler, genom vetenskaplig publicering samt genom att vidta åtgärder för att öka andelen externa medel. Mittuniversitetets arbete med forsknings- och utbildningsstrategin under hösten 2007 lade grunden för strategiska överväganden inför framtiden. Därutöver ser Mittuniversitetet en ökad andel disputerade lärare och en ökad andel kvinnliga professorer som viktiga kvalitetsmått.

Respektive fakultetsnämnd och lärarutbildningsnämnden har arbetat med egna insatser för att höja kvaliteten inom forskningen.

Utvärdering av forskningsprofilerna

Under 2007 utvärderades Mittuniversitetets sex forskningsprofiler av en extern utvärderare (se även avsnitt 3.1). Bakgrunden till utvärderingen var att Mittuniversitetets utvecklingsplan ska omprövas 2008 samt att regeringen begärde in forsknings- och utbildningsstrategier till den 31 december 2007.

En huvudfråga i utvärderingen var om forskningsprofilerna ger Mittuniversitetet en tillräckligt tydlig och konkurrenskraftig position i kampen om forskningsresurser. Andra viktiga frågor var hur väl profilerna möjliggör samverkan med samhället samt om de stöder grundutbildningens behov av nära forskningsanknytning. Utvärderingen visade bland annat på möjligheter till förtydligande från universitetsledningen vad avser status, funktion, och organisatorisk hemvist för forskningsprofilerna, liksom möjligheter till förbättring av den ekonomiska styrningen.

Slutsatserna från utvärderingen användes under hösten i arbetet med forsknings- och utbildningsstrategin. Utvärderingen kommer även att användas i den utvecklingsplan för perioden 2009 – 2012 som ska utarbetas under 2008.

Vetenskaplig publicering

Antalet artiklar i internationella och nationella tidskrifter med refereeförfarande ökade 2007 jämfört med 2006. Den största ökningen skedde inom naturvetenskapligt vetenskapsområde. Under perioden 2003 – 2007 utvecklades publiceringen i tidskrifter med refereeförfarande på följande sätt:

TABELL 24							
Artiklar i tidskrifter med refereeförfarande 2003-2007							
Vetenskapsområde	2003	2004	2005	2006	2007	Förändring	
						2006/2007	2003/2007
Humanistisk-samhällsvetenskapligt	40	49	88	99	109	10,1%	172,5%
internationella	31	43	67	82	91		
Nationella	9	6	21	17	18		
Naturvetenskapligt	90	89	86	97	124	26,8%	43,0%
internationella	89	86	81	89	119		
nationella	1	3	5	8	5		
Summa	130	138	174	196	233	18,4%	84,1%

Det totala antalet publikationer 2004 – 2007 och publikationer per vetenskapsområde 2007 framgår av följande tabell, vilken summerar internationella och nationella publikationer:

TABELL 25						
Publikationer 2004 - 2007						
	Totalsummor				2007 per vetenskapsområde	
	2004	2005	2006	2007 ¹⁾	Humanistisk-samhällsvetensk.*	Naturvetensk.**
Artiklar med refereeförfarande	138	174	196	233	109	124
Konferensbidrag	139	179	152	187	102	92
Monografier	26	22	10	25	15	11
Bokkapitel	66	48	46	42	33	9

* inkl. vårdämnena
** inkl. teknik
¹⁾ Totalsummorna 2007 skiljer sig från summan över vetenskapsområdena pga viss sampublicering

Analys och kommentarer

För perioden 2004 – 2007 kan, inom **humanistisk-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde**, en tydlig ändring i publikationsstrukturen avläsas. Antalet publiceringar med refereeförfarande fördubblades medan antalet publiceringar utan refereeförfarande sjönk. Därutöver har antalet internationella publiceringar ökat kraftfullt medan nationella publiceringar har sjunkit något.

Utvecklingen speglar den fortgående anpassningen av publiceringsmönstret hos forskare inom vetenskapsområdet till internationell vetenskaplig praxis. Denna process har påskyndats av att lärosätet under perioden har blivit universitet och tendensen förväntas fortsätta under kommande år. Olika ämnen har dock skilda traditioner och förutsättningar, vilket påverkar utfallet.

Läro- och lärutbildningens publikationer faller till största delen inom humanistisk-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde. Åren 2004 – 2007 finns 28 publikationer med refereeförfarande redovisade för Institutionen för utbildningsvetenskap, vilken svarar för 85 procent av läro- och lärutbildningen. Övriga forskare som beviljats medel från LUN finns inom Institutionerna för humaniora respektive teknik, fysik och matematik. Mängden publikationer bedöms svara mot tilldelade medel.

Inom **naturvetenskapligt vetenskapsområde** ökade antalet artiklar i internationellt erkända tidskriftsserier, från 89 publikationer 2004 till 124 publikationer 2007. Publiceringsgraden ökade under perioden.

Disputerade lärare och kvinnliga professorer

Antalet professorer vid Mittuniversitetet ökade med åtta personår jämfört med år 2006. Antalet lektorer samt adjunkter minskade marginellt (se även avsnitt 4.6). Andelen kvinnor bland professorerna var 15 procent år 2007 (mätt i personår). Andelen kvinnor har ökat år från år sedan början av 2000-talet. Av de nyrekryterade professorerna perioden 2005 – 2007 var 22 procent kvinnor (se även avsnitt 4.3).

Insatser för stärkt pedagogisk kompetens

Högskolepedagogisk utbildning

Mittuniversitetet arbetar efter de mål som *Sveriges universitets- och högskoleförbund, SUHF*, har fastställt för den behörighetsgivande högskolepedagogiska utbildningen. En kartläggning visar att cirka 45 procent av de 460 lärarna (individer) har en högskolepedagogisk utbildning. Utbildningarna omfattar såväl äldre utbildningar på 5 poäng som nyare på 15 högskolepoäng och till exempel vårdlärarutbildning.

Under 2007 slutförde elva lärare behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning i Mittuniversitetets regi. Därtill inledde 18 anställda studier i högskolepedagogik. Huvuddelen av dem var doktorander.

Utöver högskolepedagogisk utbildning anordnade Mittuniversitetet under året ett antal seminarier och workshops för lärarna. Också vid institutionerna diskuterades pedagogiska frågor.

Forum för flexibelt lärande och högskolepedagogisk utbildning

Forum för flexibelt lärande och högskolepedagogisk utbildning, i fortsättningen kallat Forum, är en utvecklingsresurs/funktion med högskolepedagogisk kompetens kring det flexibla lärandet. Forum ska kunna utveckla sambandet mellan de pedagogiska frågorna och de tekniska möjligheterna samt stödja och stimulera den pedagogiska utvecklingen, lärarnas pedagogiska meritering, studenternas förutsättningar för framgångsrika studier samt utvecklingen av lärmiljöer.

En strategi för pedagogisk utveckling är under utarbetande. Den kommer att innebära nya satsningar på lärares skicklighet när det gäller det flexibla lärandet.

Forum driver webbsidor som vänder sig till alla som är intresserade av utbildning och lärande, i synnerhet av metoder som bidrar till flexibilitet för lärare och studenter. Innehållet har valts bland många internationella och nationella webbplatser enligt tre kriterier: materialet ska vara praktiskt tillämpbart, teoretiskt välgrundat samt främja ett utvecklande och produktivt lärande.

Origo, centrum för lärande

Forum ansvarar för implementering av Origo, en arena för pedagogisk utveckling där ett antal olika aktörer samverkar för att utveckla och synliggöra universitetets stöd till lärare och studenter. Med Origos stöd ska studenten få möjlighet att bli skicklig i sitt lärande och läraren i sin professionella utveckling. Origo avser lärande och pedagogik både på ett övergripande plan och på ett till-

lämpat plan. På det tillämpade planet innebär detta till stor del arbete med IT-hjälpmiddel och distansöverbyggande teknik.

Origo finns både på nätet och fysiskt. Lokaler, finns sedan 2007 i Härnösand, Sundsvall och inom en snar framtid i Östersund. I Härnösand och Östersund finns Origo i campusbiblioteken (se avsnitt 4.5).

Handledarutbildning

Mittuniversitetet har sedan år 2001, med ett uppehåll 2006, genomfört handledarutbildningar. Utöver utbildningsmomenten skapar detta handledarnätverk över institutions- och fakultetsgränser. De första åren delfinansierades utbildningen av Rådet för högskoleutbildning men sedan övertog nämnderna finansieringen.

År 2007 gick 38 personer utbildningen med godkänt resultat. Hälften av dem kom från institutioner inom fakulteten för naturvetenskap, teknik och medier, 15 från humanvetenskaplig fakultet och fyra från lärarutbildningsnämndens område.

Av Mittuniversitetets 304 aktiva forskare markerade 113 eller 39 procent i forskningsdatabasen att de har handledarutbildning.

Studentinflytande vid Mittuniversitetet

Universitetsledningen ser studentinflytande som något självklart och berikande för organisationen och ett led i kvalitetsarbetet. Studenter inbjuds regelmässigt att delta i arbetsgrupper och projekt. Studenter ingår i högskolestyrelse, prefektråd och nämnder med underorgan. Under 2007 deltog 23 studenter och sju forskarstuderande i organ på denna nivå och ungefär 40 procent var kvinnor.

På institutionsnivå finns på alla institutioner studentrepresentanter i institutionsstyrelserna. Knappt hälften av dem var kvinnor. I ämneskollegierna finns studentrepresentanter främst bland institutionerna inom humanvetenskaplig fakultet.

Studenter inbjuds att delta i utredningar och projekt. Under året genomfördes, med studentrepresentation, bland annat utvecklingen av nya Allmänt Utbildningsområde, AUO, inom lärarutbildningen. Möjligheterna att använda ett universitetsgemensamt webbaserat kursvärderingssystem undersöktes med målet att förenkla hanteringen av kursvärderingar.

Under 2007 utvecklades ett utvärderingsinstrument, *Studentbarometern*, i samarbete med Svenskt Kvalitetsindex. Studentbarometern är en enkät som ska mäta studenternas uppfattning av utbildningskvaliteten utanför den akademiska arenan. En pilotstudie gjordes i november 2007 och enkäten skall genomföras i fullskala under 2008.

I utbildningsstrategin påpekas behovet och värdet av att på sikt arbeta med alumner och alumnutvärderingar.

4.2 Internationalisering

Mål för internationaliseringsarbetet

Universitetsstyrelsen fastställde 2007 en strategi för internationaliseringsarbetet vilken integrerats i utbildningsstrategin. Internationell samverkan finns också i det ramverk för kvalitetsarbete som Mittuniversitetet utarbetade under året.

Enligt internationaliseringsstrategin ska Mittuniversitetets studenter, efter avslutad utbildning, ha förvärvat en så god akademisk kompetens och yrkesmässig förberedelse att han eller hon med framgång kan verka i en internationell och mångkulturell miljö. Studenterna ska ha en ökad förståelse för andra länders kulturer och för de globala sammanhang som präglar det aktuella kunskapsområdet.

Inresande studenter och lärare ska organiseras så att det främjar internationaliseringsarbetet vid Mittuniversitetet.

Den internationella dimensionen ska vara integrerad i varje utbildningsprogram och ämne. Mittuniversitetet ska utveckla och bedriva kurser av hög kvalitet i samarbete med utländska partneruniversitetet samt rekrytera fler utländska lärare och gästföreläsare. Internationaliseringsarbetet ska bedrivas i samverkan mellan utbildning och forskning.

Bolognaprocessen är ett led i att underlätta rörligheten inom Europa. Mittuniversitetets mål är att fyra procent av de studenter som är formellt behöriga att genomföra ett studentutbyte ska tillbringa en studieperiod utomlands. Vidare ska fyra procent av dem som är formellt behöriga att genomföra en praktikperiod utomlands genomföra sin praktik utomlands. När det gäller lärare och forskare är ett av målen att samtliga lärare inom de närmaste fyra åren ska ha arbetat en period utomlands.

I syfte att öka antalet utbyten och fokusera den universitetsövergripande insatsen på utvalda partner- eller alliansuniversitet ska Mittuniversitetet bland annat etablera alliansuniversitetet på Mittuniversitetsnivå, ta fram handlingsplaner för internationalisering på institutions-/ fakultets- och förvaltningsnivå, utarbeta effektiva rutiner för hantering av internationella studenter samt utlysa utvecklingsmedel/ initieringsbidrag för att främja projekt som utvecklar internationalisering av utbildningar, exempelvis kurser på engelska. Till en del av åtgärderna finns medel avsatta och arbetet är påbörjat.

Organisation

Mittuniversitetets internationaliseringsarbete genomförs främst vid institutionerna. Varje institution har en internationell koordinator som ansvarar för samordning av institutionens student- och lärarutbyten, för utlandspraktik, utveckling av samarbetsavtal samt marknadsföring. Även lärare, handledare och administrativ personal, liksom studentkårerna, är viktiga aktörer i Mittuniversitetets internationalisering.

De internationella handläggarna är centralt placerade inom förvaltningen och utgör universitetsledningens stöd i internationella frågor. De handlägger studentutbyten, samordnar internationaliseringsarbetet på institutionerna samt ansvarar för inrapportering till olika centrala program.

Rektor beslutade under 2007 om ett råd för internationalisering. Rådet ska fungera strategiskt i förhållande till utbildningsstrategin och utgöra en fortsättning av Bolognaanpassningen. I rådet finns representanter från de tre nämnderna, studentkårerna och från Universitetsledningens kansli. Rådet har nyligen börjat arbeta med sitt uppdrag och leds av ordförande för den interna Bologna-gruppen.

Studentmobilitet

Under 2007 arbetade Mittuniversitetet vidare med att stimulera studenterna att söka utlandsstudier. Rutinerna kring ansökningsomgången sågs över och justerades. Antalet studenter som sökte till utlandsstudier fortsatte att öka, om än från låg nivå.

Studentutbytena anordnas inom ramen för ett antal olika stipendier:

- Det mest använda är det EU-finansierade Erasmus/ Socratesstipendiet som täcker både student- och lärarutbyten.
- *Nordplusstipendiet* är Nordiska ministerrådets utbytesprogram.
- *North2North*, ett program som riktar sig till nordliga universitetet och högskolor inom det arktiska universitetet (UArctic) som Sverige administrerar genom Svenska Institutet.
- *Minor Field Studies*, MFS, är ett SIDA-program som ska ge svenska högskolestuderande och lärare ökade kunskaper om utvecklingsländer i Afrika, Asien och Latinamerika. Mittuniversitetet beviljade två MFS-stipendier under 2007.

TABELL 26

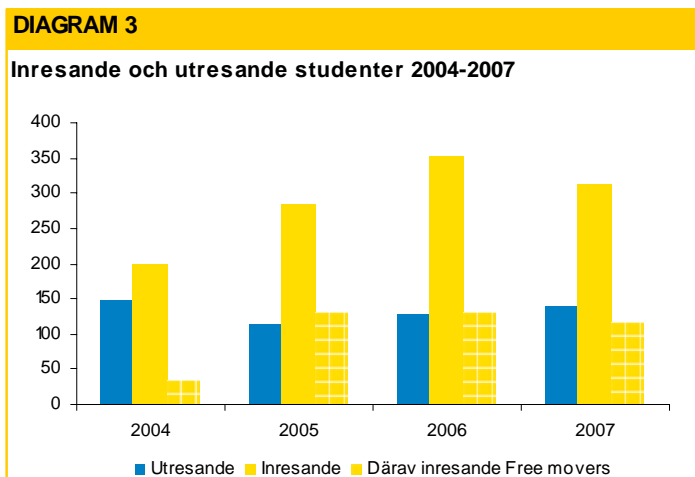
Utresande och inresande studenter								
Utresande studenter	Antal individer				Antal helårsstudenter			
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
EU-program	42	29	34	45	20	13	17	21
Nordplus	4	5	10	3	1	2	3	1
Bilaterala avtal	16	24	16	21	7	13	8	11
Praktik	71	51	62	64	31	22	27	28
Free mover	14	5	7	7	9	2	3	4
Summa	147	114	129	140	67	51	58	65
Inresande studenter								
EU-program	151	144	203	178	85	91	111	102
Nordplus	5	1	6	2	1	0	2	
Bilaterala avtal	7	7	13	17	4	3	7	5
Free mover	35	131	130	116	18	75	79	79
Summa	198	283	352	313	108	169	199	186

Av de utresande studenterna var elva procent män. Inom EU-programmen var de utresande männen fem av totalt 45, vilket också motsvarar elva procent. Fem av de utresande studenterna under 2007 var lärarstudenter.

Bland de inresande studenterna var 60 procent män, vilket mestadels beror på en stor andel manliga free movers. Inom EU-programmen utgjorde inresande män 38 procent eller 67 personer av totalt 178 inresande. De utländska studenterna utgjorde under 2007 drygt 2 procent av antalet registrerade studenter (individer).

Free movers

Antalet free movers som anmälde sig till Mittuniversitetet 2007 var 1 885. Flertalet free movers kommer från utvecklingsländer och från universitet som Mittuniversitetet saknar avtal med. Det stora antalet ansökningar belastar främst antagningsenheten. Endast 116 free movers påbörjade sina studier vid Mittuniversitetet.

Lärarmobilitet samt mobilitet bland forskare och forskarstuderande

År 2007 genomfördes 14 lärarutbyten med lärarstipendier inom Erasmus. Utöver detta gjorde lärare och forskarstuderande kortare besök och höll gästföreläsningar vid utländska universitet.

Stipendier

Vid Mittuniversitetet finns två större stipendiefonder. Universitetsinvigningsfonden ska användas till stipendier för att stimulera personalens och studenternas internationella erfarenheter och kontakter samt för att främja samverkan med näringslivet utanför universitetet. Även Stipendiefonden för lärare och studenter syftar till att främja det internationella utbytet genom att bidra till studier, resor och erfarenhetsutbyte med universitet och högskolor i andra länder.

Under 2007 kom 27 ansökningar från grundutbildningsstudenter, varav 13 beviljades stipendier för studier och praktik utomlands. Forskarstuderande inkom med nio ansökningar, varav tre beviljades. De som fått sina arbeten accepterade vid internationella konferenser prioriterades. Från lärare och övrig personal kom 14 ansökningar, varav tio beviljades. Vid bedömningen strävar stipendierådet efter en jämn könsfördelning.

Internationalisering på hemmaplan

Mittuniversitetet har ordnat internationaliseringsdagar med föreläsningar av inresta lärare, forskare och administratörer. Institutioner har själva anordnat exempelvis temakvällar kring olika länder och kulturer med bland annat filmvisningar. Dubbelkvarten, Mittuniversitetets månatliga lunchföreläsning, har haft inslag där man tagit tillvara internationella erfarenheter.

Mittuniversitetet har ett relativt stort utbud av kurser på engelska. Dessa kurser är tillgängliga för såväl utländska som svenska studenter. Under 2007 bjöd Mittuniversitetet in samtliga partneruniversitet till Campus Östersund. Denna minikonferens gav Mittuniversitetet möjlighet att utbyta erfarenheter och information kring studier och arbete utomlands.

Institutionen för socialt arbete ger en *Interkulturell och internationell socionomutbildning*, där man särskilt tillvaratar erfarenheter från andra kulturer.

Planering för internationell rekrytering 2008

Under 2007 genomförde särskilt fakulteten för naturvetenskap, teknik och medier, NMT, koncentrerade och målinriktade insatser för att rekrytera fler europeiska studenter. En gemensam koordinator med kunskaper om utbildningar vid de tre NMT-institutionerna samt medverkan vid utbildningsmässor och besök vid partneruniversitet visar på positiva erfarenheter, som tas tillvara

i planeringen inför 2008. Mer information finns i en särskild skrivelse, *Planering för internationell rekrytering*, dnr MIUN 2007/1675.

Uppföljning av internationaliseringsarbetet

Mittuniversitetet följer upp institutionernas internationaliseringsarbete i myndighetens årsredovisning och genom institutionernas verksamhetsberättelser. Förutom information från de centrala systemen, samlar universitetet in upplysningar om lärare och studenter som gjort kortare besök vid utländska lärosäten eller som kommit till Mittuniversitetet från andra lärosäten, vilka internationella nätverk institutionerna deltar i och på vilka sätt de i övrigt arbetar med internationalisering. Denna uppföljning är kvalitativ och ger inga exakta mått på internationalisering. Den ger dock en bild av hur internationaliseringsarbetet utvecklas och fortskrider vid Mittuniversitetet.

Utländska studenter och gästföreläsare från andra länder fyller i slutet av vistelsen vid Mittuniversitetet i en utvärdering. De internationella handläggarna sammanställer och redovisar svaren för de internationella koordinatörerna samt för en diskussion om vilka åtgärder som ska vidtas. Sammanställningen visar bland annat att de utländska studenterna uppskattar närheten mellan lärare och studenter, den stora självständigheten i arbetet och grupparbetena samt tillgången till tekniska hjälpmedel.

4.3 Arbete för lika villkor

Arbetet för lika villkor, som avser kön, etnicitet, sexuell läggning och funktionshinder, är en del av kvalitetsarbetet vid Mittuniversitetet och omfattar både studenter och anställda. Arbetet utgår från Mittuniversitetets strategi och handlingsprogram för lika villkor som innehåller mål och åtgärder för hela verksamheten.

Rektor har det övergripande ansvaret för Mittuniversitetets arbete för lika villkor. Som stöd och verkställande organ finns strategigruppen för lika villkor. Gruppen utökades 2007 med en representant för varje fakultet. Vice rektor för lika villkor är ordförande och lika villkorshandläggaren är sekreterare i gruppen. Cheferna för institutioner, förvaltning och bibliotek ansvarar för att det bedrivs ett arbete för lika villkor. Arbetet följs upp i årsredovisning och verksamhetsberättelser.

Under 2007 följdes tidigare handlingsplan för lika villkor upp, samtidigt som en strategi för perioden 2007 – 2010 och en handlingsplan för 2008 utarbetades.

Jämställdhetsarbetet har bland annat lett till ökad medvetenhet om könsfördelning vid tillsättning av arbetsgrupper och liknande. Det har också lett till att kvinnor uppmuntrades att ställa upp som kandidater vid 2007 års val till dekaner och prodekaner. Utökade insatser verkar krävas för att få fler kvinnor att ta på sig ledande roller på denna nivå. På institutionsnivå har jämställdhetsarbetet utmynnat i en ökad medvetenhet om kvinnliga respektive manliga studenters taltid i klassrummet och vikten av genusperspektiv i utbildningen.

Förutom förmedling av kunskap om diskrimineringsfrågor innefattade arbetet kontakter med studenter och anställda vilka upplevde sig kränkta eller trakasserade på grund av kön, etnicitet eller funktionshinder. Information om Mittuniversitetets strategi och handlingsprogram för bemötande av funktionshindrade har förmedlats inom organisationen.

Arbetet med att öka tillgängligheten för personal och studenter med olika slag av funktionshinder fortsatte enligt planen från 2006. Lokalerna på alla campus har besiktigats. Åtgärder vidtogs under 2007 för att göra både central webb och institutionernas webbsidor än mer lättlästa och lättillgängliga för personal och studenter i enlighet med Handisams intentioner.

Kontakter och projekt

Mittuniversitetet arbetar med jämställdhets- och övriga diskrimineringsfrågor inom flera områden inom forskning och utbildning:

- *Forum för genusvetenskap* ska i såväl tvärvetenskaplig och nationell som i internationell samverkan främja genusforskningen vid Mittuniversitet. Forums koordinators samordnar och är Mittuniversitetets kontakt när det gäller genusvetenskapliga frågor. En professor i genusvetenskap var under halva året knuten till Forum som ordförande i Forums strategigrupp.
- I februari hölls ett genusmaraton vid campus Härnösand. Nitton forskare med genusinriktning på sin forskning deltog under dagen från tidig morgon till sen kväll.
- Två prefekter deltog i *IDAS*-projektet (Identification Development Advancement Support), det nationella chefs- och ledarförsörjningsprojekt vars syfte var att få fler kvinnor på höga akademiska poster inom universitet och högskolor i Sverige. En person har deltagit i det nationella administrativa nätverket. Den nationella delen av *IDAS* avslutades i augusti.
- En stor nationell konferens inom *IDAS* hölls i Stockholm den 8 mars. Mittuniversitet hade gjort posters om lärosätet och en poster som redovisade fördelningen kvinnor och män i olika personalkategorier rönt uppmärksamhet.
- Mittuniversitetets kontaktperson för *IDAS* ansvarade för att inom projektet ta fram ett metodmaterial tillsammans med Luleå tekniska universitet, Lunds universitet och SLU. Ett dokument kallat *Resväskan* utarbetades som stöd för lärosätenas arbete att utveckla chefs- och ledarskap med genusinriktning och har presenterats på flera av de större lärosätena.
- Mittuniversitetets handläggare för lika villkor deltog i rekryteringsgrupper vid professorstillsättningar.
- Under året genomfördes projekt i samverkan med länsstyrelsen i Västernorrland. I *Balans på toppen* ingick bland annat mentor och traineeprogram samt aktiviteter för att förbereda kvinnor inför styrelseuppdrag. I projektet *Partnerskap för integration* samverkade myndigheter, fackföreningar och näringsliv i Västernorrland kring integrationsfrågorna. Mittuniversitetet deltog tillsammans med andra myndigheter och fackföreningar i arbetet med att ta fram Västernorrlands läns jämställdhetsmål.
- På uppdrag av regeringen deltar Mittuniversitetet tillsammans med flera statliga myndigheter i *Regionalt utvecklingsprojekt om mångfald och diskriminering*.
- Mittuniversitet samordnade, tillsammans med Länsstyrelsen i Jämtlands län, ett antal seminarier som behandlade diskrimineringslagstiftningen och frågor i jämställdhetslagstiftningen. Seminarierna vände sig såväl till personal inom universitetet som till andra myndigheter och till näringslivet i Jämtlands län. Det genomfördes via bildkonferens.
- Prorektor ingår i Jämställdhetsrådet i Jämtlands län.
- En konferens genomfördes med handläggare för JämO och Homo och till denna inbjöds såväl studenter som personal.
- Fortlöpande under året har utbildningsinsatser genomförts för större och mindre grupper av anställda och studenter. Studentkårerna har fått utbildning och information om lagstiftning om studenter rättigheter och om förhållningssätt vid trakasserier och diskriminering.

Könsfördelning i grundläggande utbildning

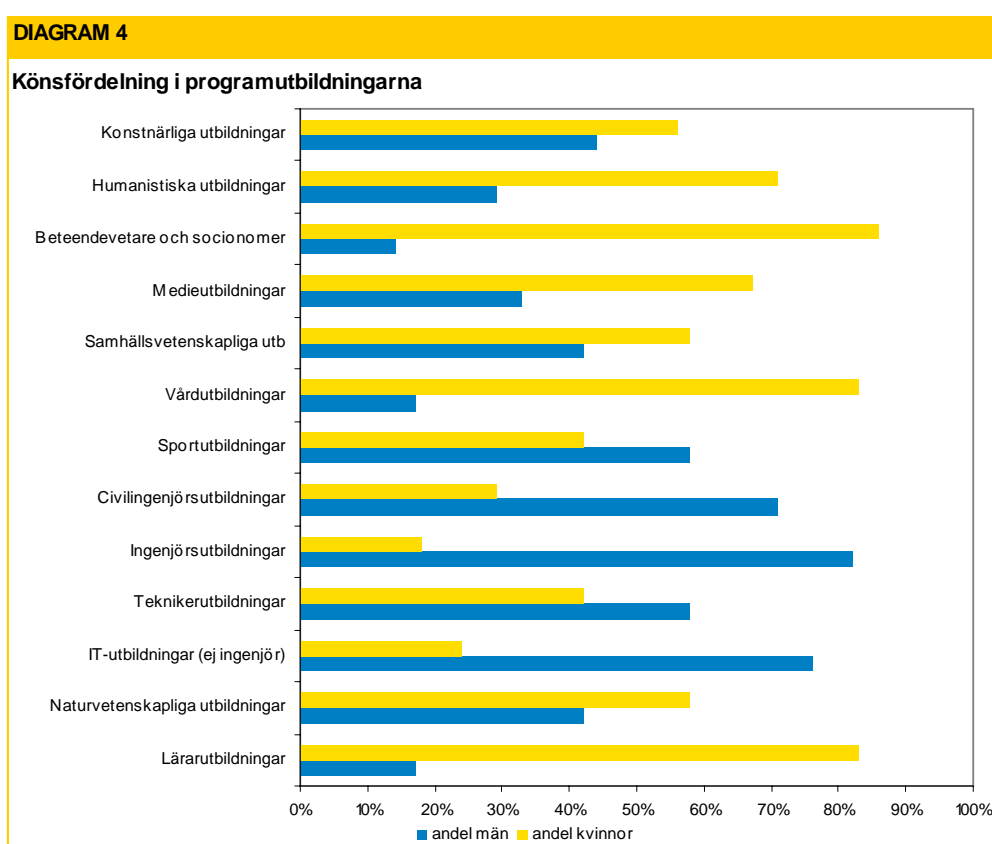
Av Mittuniversitetets 6 938 helårsstudenter, hst, i grundutbildningen var 4 692 hst eller 68 procent kvinnor.

I programutbildningarna var andelen kvinnor, 72 procent, densamma som föregående år. Civilingenjörsutbildningarna ökade något från 28 till 29 procent kvinnor. Inom de tekniska utbildningarna ökade kvinnornas andel från 38 till 42 procent. Andelen män bland beteendevetare och

socionomer var liksom föregående år 14 procent. Andelen män på vårdutbildningar och lärarutbildningarna minskade från 19 till 17 procent.

De åtgärder som vidtagits för att åstadkomma en jämnare könsfördelning på utbildningar med ojämn könsfördelning varierar mellan institutionerna. Andelen kvinnor har ökat på de traditionellt manliga utbildningarna, vilket inte föranlett ytterligare åtgärder för att åstadkomma en jämnare könsfördelning. Andelen män har däremot minskat eller förblivit oförändrade vid de traditionellt kvinnliga utbildningarna. I syfte att rekrytera fler män har exempelvis socionomutbildningen visat en man på bild som representant för utbildningen i katalogen.

Lärarutbildningen har planerat för och kommer att starta en utbildning med inriktning mot fritidspedagogik, något som troligen kan locka fler män. Marknadsföringsinsatser ska riktas mot bland annat idrottsklubbar. På institutionen för samhällsvetenskap integreras arbetet för jämställdhet och lika villkor i den ordinarie verksamheten och under 2007 utsågs en kontaktperson för lika villkor.

Kvinnor bland Mittuniversitetets medarbetare

Av Mittuniversitetets 831 anställda (personår) var 442, eller 53 procent, kvinnor verksamhetsåret 2007. Följande mål är satta för nyrekryteringen 2005 – 2008:

- Målet för andelen nyrekryterade kvinnliga lektorer inom humanvetenskapligt område är 46 procent. År 2005 anställdes två manliga lektorer och 2006 anställdes i lektorskategorin två män och sex kvinnor. År 2007 anställdes fyra män och sju kvinnor. För åren 2005 – 2007 ger detta 50 procent kvinnor bland nyrekryterade universitetslektorer.
- Målet för andelen nyrekryterade kvinnliga lektorer inom område naturvetenskap teknik och medier är 27 procent. År 2005 anställdes endast en lektor, en man. Under 2006 anställdes tretton lektorer och fem av dessa var kvinnor. År 2007 anställdes 6 män och inga

kvinnor. För åren 2005 – 2007 innebär det att andelen kvinnor bland nyrekryterade endast var 13 procent.

- Målet för andelen kvinnliga adjunkter bland nyrekryterade är 37 procent. 2005 anställdes en manlig adjunkt och 2006 en manlig adjunkt. Under 2007 anställdes 19 kvinnor och 10 män. Perioden 2005 – 2007 var 61 procent av de nyrekryterade adjunkterna kvinnor.

Universitetsstyrelsen avsatte 2005 medel för forskande kvinnors meritering till docent eller professor. Femton kvinnor tilldelades en meriteringsperiod på mellan tre och tolv månader. Insatsen har blivit lyckosam och har hittills resulterat i ett trettiotal artiklar, två professorsbefordringar och tre docenturer. Vid uppföljningen hösten 2007 konstaterades att tre sakkunniggranskningar pågår och att ett flertal kvinnor kommer att lämna in ansökan om befordran till docent under våren 2008.

Bland anställda professorer var, mätt i personår, andelen kvinnor 15 procent vilket var en svag ökning sedan föregående år.

TABELL 27

Antal nyanställda professorer samt antal kvinnor bland dessa

	Humanistisk-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde*	Naturvetenskapligt vetenskapsområde**	Totalt
Nyanställda professorer 2005	3	2	5
Därav kvinnor	1	1	2
Nyanställda professorer 2006	8	4	12
Därav kvinnor	2	0	2
Nyanställda professorer 2007	2	6	8
Därav kvinnor	0	2	2

Andel kvinnor bland nyanställda professorer

Mål 2005-2008 22%

Utfall 2005 40%

Utfall 2006 17%

Utfall 2007 25%

Utfall 2005-2007 24%

* Inkl. vårdämnena

** Inkl. teknik

År 2007 anställdes åtta nya professorer, av dem två kvinnor, dvs. 25 procent. Regeringens mål är att 22 procent av nyanställda professorer perioden 2005 – 2008 skall vara kvinnor och hittills är andelen 24 procent. Ett år återstår av mätperioden.

TABELL 28

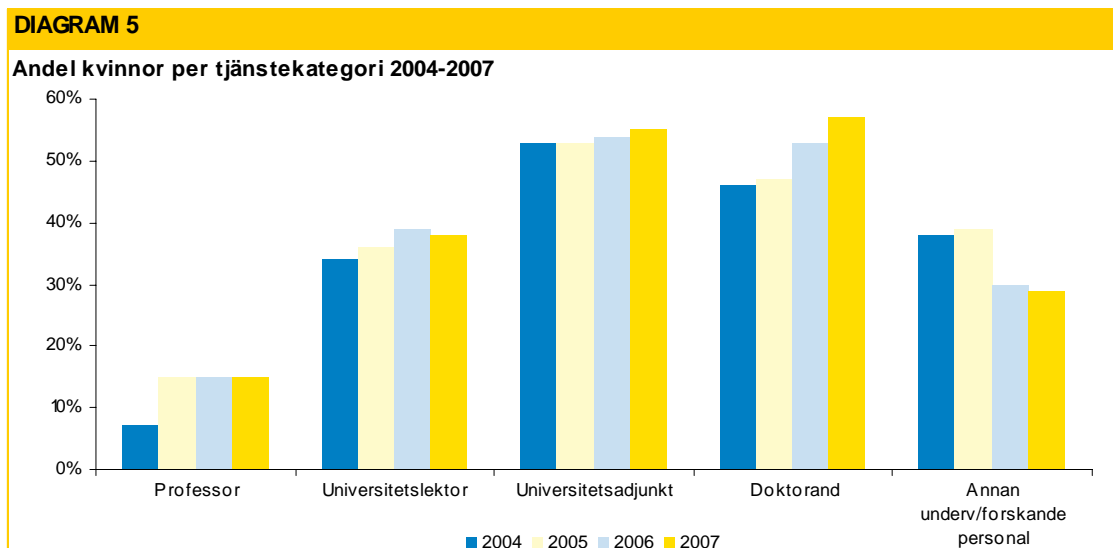
Andel kvinnor bland forskarstuderande, per vetenskapsområde

Vetenskapsområde	2004	2005	2006	2007
Humanistisk-samhällsvetenskapligt*		50%	60%	73%
Naturvetenskapligt**	35%	40%	38%	40%
Totalt		46%	50%	51%

*inkl. vårdämnena

* inkl. teknik

Andelen kvinnor bland forskarstuderande antagna vid Mittuniversitetet var densamma 2007 som 2006. Av de forskarstuderande på totalnivå var 50 procent kvinnor och inom naturvetenskap ligger andelen inom 40-60 procentintervallet. Inom humanvetenskap ökade andelen kvinnor markant mellan 2006 och 2007.

Kvinnor i Mittuniversitetets ledning

Från 2007 valdes en kvinna till dekan inom fakulteten för naturvetenskap, teknik och medier. Övriga dekaner är män. Av åtta prefekter är hälften kvinnor.

Ledningens sammansättning förändrades 2007 genom att en t f förvaltningschef, en kvinna, utsågs vilket innebar att andelen kvinnor bland ledningspersonal blev 40 procent.

TABELL 29

Könsfördelning för ledningspersoner vid Mittuniversitetet, individer

Ledningspersoner	2004		2005		2006		2007	
	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor
Dekaner/Nämndordförande	3	0	3	0	3	0	3	1
Prefekter	8	5	8	5	8	5	8	4
Andel kvinnor		45%		45%		45%		45%
Övrig ledningspersonal, dvs. rektor, prorektor, överbibliotekarie samt universitetsdirektör							4	1
					Totalt		15	6
								40%

Till detta kommer att tre vicerektorer utsetts varav två är kvinnor.

Mittuniversitetets ledningsgrupp på tolv personer hade 2007 två kvinnliga medlemmar.

4.4 Samverkan med omgivande samhälle

Rektor beslutade i juni 2005 att tillsätta en utredning om arbetet med samverkansuppgiften. I utredningen skulle bland annat dåvarande Mitthögskolans rapportering till regeringen i samband med årsredovisningen för 2003, liksom Högskoleverkets utvärdering av lärosätenas samverkan med omvärlden under våren 2004, användas. Även Riksrevisionens granskning från februari 2005 användes som underlag i arbetet med samverkansrapporten, som i december 2006 fastställdes i en

strategi för samverkansarbetet. Utöver strategin för samverkan finns samverkansarbete även med i Mittuniversitetets utbildningsstrategi, liksom i den forsknings- och utbildningsstrategi som Mittuniversitetet tog fram hösten 2007.

Mål för samverkan vid Mittuniversitetet

Enligt Mittuniversitetets beslutade samverkansstrategi från december 2006 ska följande övergripande mål styra arbetet med samverkansuppgiften:

- Mittuniversitetet ska genom sin organisationsstruktur poängtera vikten av studenters, lärares/forskares och institutioners nära samverkan med näringsliv, myndigheter, kommuner och övriga organisationer.
- Mittuniversitetet ska ha tydliga incitament för samverkansarbete bland lärare/forskare.
- Ingångarna till universitetet ska vara tydliga och enkla.
- Mittuniversitetet ska bidra till kompetensutvecklingen inom regionen.
- Arbetet med samverkansuppgiften ska regelbundet utvärderas.

Mittuniversitetets samverkansarbete 2004 – 2007

Mittuniversitetet verkar i en region med stora förväntningar på lärosätets förmåga att främja tillväxt och utveckling genom forskning och genom att producera välutbildad arbetskraft. Alla Mittuniversitetets lärare och forskare har en viktig roll i detta.

Sedan den föregående rapporteringen i samband med årsredovisningen för 2003 har Mittuniversitetet fastställt en strategi för samverkan samt omorganiserat samverkansarbetet. Detta har givit samverkansarbetet en tydligare koppling till institutionerna. Det finns nu en särskilt ansvarig vid varje institution. Enligt den antagna utbildningsstrategin ska programråd knutna till utpekade utbildningsprogram inrättas. En av programrådets uppgifter blir att arbeta med kopplingar till yrkeslivet för program och kurser.

Många av de fora för samverkan som fanns vid föregående rapportering, är fortfarande aktuella för Mittuniversitetet, samtidigt som några har försvunnit och andra har tillkommit. För Mittuniversitetet har försvarsomställningen påtagligt påverkat de organisationer som universitetet har samarbete med. Från att tidigare ha haft ett långt samarbete med Försvarshögskolorna i Östersund har nu samverkan utvecklats med andra myndigheter som exempelvis Statens folkhälsoinstitut.

Mittuniversitetets universitetsstatus har öppnat för utökade samarbetsmöjligheter med högskolor som saknar vetenskapsområde. Andra faktorer som bidragit till ökat samarbete med omvärlden är goda kontakter inom universitetsvärlden samt i många fall individuella initiativ.

Medvetenheten om alla medarbetares ansvar för samverkansarbetet har skärpts och beroendet av omvärlden har blivit tydligare sedan den senaste rapporteringen. Likaså har definitionen av samverkan vidgats sedan den tidigare rapporteringen. Ett exempel på detta är forskningskommunikation, där dåvarande Mithögskolan hade en väl utarbetad kontaktyta mot näringsliv och offentlig sektor, men saknade en arena för allmänheten. Möjligen saknades även en insikt om att allmänheten är en viktig målgrupp. I dag finns en tydlig målsättning om att bidra till kompetensutveckling inom regionen och en insikt om att detta även omfattar en bredare allmänhet. För att uppnå detta anordnar Mittuniversitetet öppna föreläsningar och kortare lunchseminarier samt tar emot studiebesök från olika grupper. Varje år anordnas Öppet hus på samtliga campus, då intresserade är välkomna att lyssna till föreläsningar, träffa lärare och studenter, få information eller endast se lokalerna. Olika organisationer hyr lokaler för konferenser eller seminarier, vilket bidrar till att människor som annars inte skulle ha gjort det besöker universitetet. Mittuniversitetet informerar kontinuerligt om verksamheten på webbplatsen, genom pressmeddelanden samt i det digitaliserade nyhetsbrevet *Mitt & Ditt*.

Betydelse av och metoder för samverkan

Mittuniversitetet samarbetar och samverkar med det omgivande samhället på flera plan, såväl universitetsövergripande som via institutioner, forskargrupper och enskilda lärare, forskare och studenter vid Mittuniversitetet.

Ett av Mittuniversitetets mål för samverkansarbetet är att ingångarna till universitetet ska vara tydliga och enkla. Rektor utsåg under våren en vicerektor för samverkan, som också fungerar som ordförande i forum för samverkan, även det inrättat under våren 2007. Förutom vicerektor för samverkan ingår en samverkansmäklare från varje campusort liksom en samverkansansvarig från varje institution samt studentrepresentanter och externa ledamöter.

Mittuniversitetets samverkan med näringsliv och samhälle är ett led i strävandena att utveckla utbildning och forskning. Effekterna av samverkan är kunskapsspridning åt båda håll och kan sammanfattas i de tre målområden som Högskoleverket har listat för samverkansarbetet, det vill säga demokratiutveckling, kunskapsutveckling och tillväxt samt bättre utbildning. Samverkansarbetet syftar i hög grad till att utbyta idéer och erfarenheter kring arbetsmarknadens krav och förväntningar.

Metoderna för samarbeten varierar beroende på vilken nivå i organisationen de omfattar. På universitetsövergripande nivå arrangerar och deltar Mittuniversitetet i ett antal gemensamma arenor och mötesforum. Samverkansmäklarna hämtar löpande synpunkter och idéer från Mittforum och Mittföretagsforum och för dem vidare till berörda institutioner.

Samarbete i utbildningen

Projektet *Student och arbetsliv* syftar till att stimulera till möten mellan Mittuniversitetets studenter och regionens arbetsgivare. Projektet har bland annat lett till upparbetade rutiner för karriäraktiviteter såsom gästföreläsningar och mingelträffar med företag. Det har även bidragit till implementering av programråd i utbildningarna, detta för att i högre utsträckning arbetslivsintegrera utbildningarna.

Även genom samverkansprojekt stärker Mittuniversitetet sin förankring i regionen och berörda kommuner, vilket öppnar möjligheter till praktikplatser, examensarbeten och feriejobb för studenter. Det ger också Mittuniversitetet nödvändig och kontinuerligt uppdaterad kunskap om vilka behov den regionala arbetsmarknaden står inför. En viktig del i Mittuniversitetets samverkansarbete är att utveckla arbetslivsrelaterade utbildningar, något som ingår i Mittuniversitetets utbildningsstrategi. Förutom de yrkesinriktade utbildningarna där praktik är en självklar del av utbildningen, ingår praktikveckor inom bland annat ämnet företagsekonomi. Inom företagsekonomi engageras gästföreläsare från näringsliv och offentlig sektor och studenterna på ekonomiprogrammet har möjlighet till arbetsförlagd praktik.

Utbildningsprogrammet *Beteendevetenskap och data* har ett nät av fadderföretag och inom exempelvis Mittuniversitetets civilingenjörsutbildningar finns mentorprogram. Andra inslag av arbetslivsanknytning i utbildningarna är studiebesök och externa gästföreläsare.

Flera utbildningsprogram har redan programstödsgrupper i form av branschråd eller programråd, där representanter för näringsliv och organisationer har en direkt möjlighet att påverka programmets inriktningar och skapa kontakter i form av till exempel fadderverksamhet, studiebesök eller examensarbeten. Det är viktigt för Mittuniversitetet med dessa kontakter, eftersom studenterna är företagets eller organisationernas framtida arbetskraft. Exempel på utbildningsprogram som utvecklats i nära samarbete med den regionala arbetsmarknaden är Mittuniversitetets nya *Masterprogram i kemiteknik*.

Uppdragsutbildning

Antalet helårsstudenter i uppdragsutbildningar minskade jämfört med 2006. Intäkterna från uppdragsutbildningen minskade jämfört med 2006.

TABELL 30

Uppdragsutbildning

Helårsstudenter och intäkter

	2004	2005	2006	2007
Antal hst i poänggivande uppdragsutbildning	76	42	95	79
Intäkter av all uppdragsutbildning (tkr)	11 730	5 194	6 808	6 009

Samarbete i forskningen

Mycket av Mittuniversitetets forskningssamverkan drivs av enskilda forskargrupper. Exempel på detta är forskarnätverket *KRIHS* (Kris och Risk i det Heterogena Samhället) där forskare i sociologi samarbetar med näringsliv och olika myndigheter. Inom ämnet psykologi finns ett samarbete med Statens folkhälsoinstitut, som bland annat syftar till att utveckla metoder för en hälsoekonomisk kalkyl av överskuldssatta personer och personer med spelmissbruk. Andra exempel är *KK-profilen Sensible Things that Communicate* samt forskningsprofilen *Skogen som resurs*. Forskningsprofilen omfattar skoglig forskning, ekoteknik, energi och miljö samt skogsindustriell forskning. Profilen har ett utvecklat samarbete med skogsnäringen, massa- och pappersindustrin samt med övriga norrländska universitet. Samverkan med industrin sker bland annat i form av närliggande eller gemensamma forskningslokaler och är fokuserad på utveckling av material, tekniktillämpningar och industriella tekniker.

Exempel på innovationssystem är *Peak of Tech Adventure*, som utvecklar konkurrenskraftiga forsknings- och innovationsmiljöer i Östersund/ Åre inom turism, vintersport och friluftsliv. Samarbeten kan vara ett led i rekrytering av forskarstudenter, genom att FoU-projekt öppnar vägar att söka sig till Mittuniversitetets forskarutbildningar.

Forskarskolor

Mittuniversitetet deltar i följande forskarskolor

Den nationella forskarskolan i Entreprenörskap och Innovation där värdhögskolan är Växjö universitet. *Genusvetenskap* tillsammans med Högskolan i Kalmar och Högskolan i Gävle. Vårdhögskola är Umeå universitet.

Forskarskolan i Telekommunikation - ett samarbete mellan KTH, Blekinge tekniska högskola, Högskolan i Gävle och Mittuniversitetet.

Forskarskolan i Matematik och beräkningsvetenskap (FMB) tillsammans med Karlstads universitet och Mälardalens högskola. Vårdhögskola är Uppsala universitet.

Forest Products Industry Research College (FPIRC) har sitt säte vid KTH.

Industrial Research Schools- Electronic Design (IRSED) där KTH, Lunds universitet, Chalmers, Linköpings universitet, Högskolan i Jönköping och Mittuniversitetet deltar.

Vård och omsorg tillsammans med Örebro universitet, Högskolan Dalarna och Mälardalens högskola. Vårdhögskola är Karolinska Institutet.

Företagsforskarskolan i Mekanisk massateknik i samarbete mellan akademi och skogsindustribolag samt KK-stiftelsen.

Uppföljning och utvärdering

Samverkansforum har under 2007 följt upp all samverkan som genomförts inom grundläggande utbildning vid varje institution. Uppföljningen gav möjligheter att se var insatser skulle sättas in för att uppnå målet om att alla utbildningar ska ha någon form av samverkan. Syftet med uppföljningen är dels att få en heltäckande bild av det samverkansarbete som görs vid institutionerna, dels att förtydliga begrepp kring samverkan i den interna diskussionen och vidareutvecklingen. Uppföljningen kommer att sammanställas i sin helhet under första kvartalet 2008 och presenteras för samtliga anställda vid Mittuniversitetet.

Nationell strategi

Mittuniversitetet är etablerat i mellersta Norrland, huvudsakligen inom Jämtlands och Västernorrlands län. Ansvar för den regionala utvecklingen ligger på länsstyrelserna, som också har utarbetat regionala tillväxtprogram (RTP). Mittuniversitetet har deltagit i arbetet med att ta fram RTP för både Jämtlands och Västernorrlands län. Innehållet i de båda lärens RTP stämmer väl överens med Mittuniversitetets forskningsprofiler. I Jämtlands län finns Mittuniversitetet representerat i Länspartnerskapet. I Västernorrlands län finns universitetet representerat i Lilla Partnerskapet som är styrgrupp för RTP, samt i styrgrupperna för de olika insatsområdena. Genom att delta i regionala grupperingar skapar Mittuniversitetet förutsättningar för profilering av forskning och utbildning mot områden som är betydelsefulla för regionens utveckling och tillväxt.

Under den kommande strukturfondsperioden utgör de två länen en gemensam region. Euroforum Norr initierade under hösten 2005 arbetet med att skapa en gemensam FoU-strategi för Mittsverigeregionen. Syftet är att genom samarbete mellan regionens aktörer stärka forskning och utveckling i regionen för att på sikt skapa ökad tillväxt. Mittuniversitetet är en viktig aktör i detta arbete.

Samarbeten med andra lärosäten

Mittuniversitetet har ännu inga av styrelsen beslutade samarbeten med andra lärosäten. Däremot förs diskussioner med Luleå tekniska universitet om att åstadkomma ett norrländskt samarbete. Diskussioner med Luleå förs även om samverkan och arbetsfördelning inom fordonsteknikområdet.

Mittuniversitetets universitetsstatus har öppnat samarbetsmöjligheter med högskolor som saknar vetenskapsområde. Ett exempel är Mittalliansen, ett samarbetsavtal mellan Mittuniversitetet och Högskolan i Gävle om forskarutbildning i företagsekonomi.

Innan Mittuniversitetet fick humanistisk-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde antogs forskarstuderande vid andra lärosäten i Sverige och Finland (i några fall) och finansierades av Mitthögskolan. Dessa forskarstuderande hade en huvudhandledare vid det lärosäte där de var antagna samt en lokal handledare vid Mittuniversitetet. Organisationen med handledare på olika lärosäten har som en positiv bieffekt att samarbeten med dessa universitet även etablerats inom andra områden.

Universitetet i Norrland

Inom ramen för det Norrländska akademiska rektorskonventet (NARK) möter Mittuniversitetet regelbundet Umeå universitet och Luleå tekniska universitet för att diskutera gemensamma frågeställningar och utveckla det interna samarbetet. Exempel på frågeställningar är profileringar av norrländsk skogsforskning.

Samverkan med Tröndelag

Mittuniversitetet träffar regelbundet Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet i Trondheim samt Högskolan i Sör-Tröndelag och Högskolan i Nor-Tröndelag. Ett exempel på samarbetet över

nationsgränsen är lärarutbildningens samverkan med "Drottning Mauds minne" bland annat i en ansökan om gemensam utbildning i barnkultur och kulturarvspedagogik för lärare.

Samverkan sker inom regionen från kust till kust. Avsikten med samarbetet är bland annat att formulera gemensamma förslag till programskrivningar för senare ansökan och att konstituera nya grupper för samverkan inom forskningen.

Samverkan inom lärarutbildningen

RUN, det regionala utvecklingsnätverket mellan Mittuniversitetet och 19 kommuner i Jämtlands och Västernorrlands län samt Hälsingland, har ett samverkansavtal på 2,5 år. Under året hölls en RUN-riksdag där skolchefer och politiskt valda företrädare för utbildning från 14 kommuner var med. Mittuniversitetets lärarutbildning presenterade sin forskningsprofil *Lärande och bildning*. I Östersund höll RUN en regional konferens på temat *Elevinflytande – resultat* under två dagar med 120 deltagare.

Samarbetet mellan lärarutbildningen och kommunerna har utvecklats i form av två samordnarträffar per år, fem utbildningsdagar i lärarstudenters examensarbeten och sex didaktiska nätverk *Lärare möter lärare*. I samarbete med Myndigheten för skolutveckling har RUN genomfört en seminarierie på fyra träffar med rektorer och arbetsledare från Jämtland, där syftet var att utveckla och stärka kvalitetsarbetet och ledarskapet för skolan. Vidare har samarbetet utmynnat i bland annat en matematikserie med 60 deltagare från regionen samt en processledarutbildning med 35 deltagare.

RUN har tillsammans med organisationen för verksamhetsförlagd utbildning, VFU, drivit tre olika didaktiska nätverk. I nätverken ingår ämneslärare vid Mittuniversitetet och ämneslärare i kommunerna.

Inom lärarutbildningen finns även SAMPU, Samverkan för pedagogisk utveckling, som är ett samverkansorgan mellan Mittuniversitetet, Luleå tekniska universitet och Umeå universitet, regionala utvecklingscentra i Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland, de fyra nordligaste kommunförbunden, Myndigheten för skolutveckling, Specialpedagogiska institutet och Skolverket. SAMPU syftar till att diskutera samverkan både utifrån ett lärarutbildningsperspektiv och ur ett skolutvecklingsperspektiv.

Övriga fora för samverkan

Mittuniversitetet deltar i tre formella regionala fora, *Mittforum*, *Mittföretagsforum* samt det ovan beskrivna *Regionalt utvecklingsnätverk vid lärarutbildningen*, RUN. Som tidigare nämnts arbetar Mittuniversitetet också med de regionala tillväxtprogrammen, RTP samt samarbetar med övriga norrländska universitet och med lärosäten i Trøndelag, Norge.

Mittforum

Mittforum är en mötesplats mellan Mittuniversitetet och offentlig sektor i regionen. Länsstyrelserna, landstingen i Jämtlands och Västernorrlands län och campuskommunerna samt några andra kommuner i regionen ingår. Mittforum har tagit del av samverkansutredningen samt forskningsfinansieringsutredningen. Även det minskade antalet sökande till NT-utbildningar har diskuterats.

Mittföretagsforum

Mittuniversitetet möter regionens företagare, Svenskt näringsliv, Företagarnas riksorganisation och Handelskammaren i den ideella föreningen Mittföretagsforum. Liksom Mittforum har Mittföretagsforum tagit del av och diskuterat samverkansutredningen och forskningsfinansieringsutredningen samt det minskade antalet sökande till NT-utbildningar

Mid Sweden Office

Mittuniversitetet ingår som en av intressenterna i regionens Brysselkontor, Mid Sweden Office, vars huvudsakliga uppgift är att bevaka EU:s regionalpolitik, näringslivsutveckling samt forskning och utveckling. Under året har Mittuniversitetet genomfört fem seminarier kring extern forskningsfinansiering. De flesta seminarierna har genomförts som öppna seminarier i samarbete med Mid Sweden Office.

Fyra Norra

Fyra Norra är ett regionutvecklingsnätverk mellan kommuner/kommunalförbund och universitet i de fyra nordligaste länen. Under 2007 arbetade nätverket med att ta fram en handlingsplan för fortsatt arbete. I samband med att handlingsplanen utarbetats kom Ansvarskommitténs utredning om regionindelningen i Sverige. Ungefär samtidigt begärde Utbildningsdepartementet in forsknings- och utbildningsstrategier från lärosätena. Mittuniversitetet vill inte föregripa resultaten från det pågående arbetet och har beslutat att tills vidare inte ansluta sig till ett mer formaliserat arbete inom Fyra Norra.

Unilink

Mittuniversitetet ingår i Unilink (Universitet, högskolor och näringsliv i samverkan), ett nätverk mellan olika lärosäten med olika delprojekt som syftar till att utveckla och förnya samverkan mellan lärosäten och det omgivande samhället. Unilink har fått medel från Vinnova för viss tidsbegränsad projektverksamhet. Mittuniversitetet deltar i programgrupper där frågor som alumni, inre organisation, internationalisering och incitament behandlas. Arbetet kommer att slutredovisas i slutet av 2008.

4.5 Bibliotek

Biblioteket ska, i samverkan med nationella och internationella bibliotek, ge biblioteksservice till Mittuniversitetets studenter, anställda och till allmänheten. Mittuniversitetet hade 2007 egna bibliotek i Sundsvall och Östersund och ingick i Sambiblioteket i Härnösand. Studentbiblioteket i Örnsköldsvik övergick vid halvårsskiftet till Umeå universitetsbibliotek.

Under året togs olika initiativ i syfte att inrymma än mer av studentnära verksamhet i bibliotekets lokaler. I detta arbete eftersträvades fokusering på processer i stället för organisatorisk tillhörighet. En viktig händelse under året var invigningen av Origo/lärcentrum i Härnösand, inrymt i Sambiblioteket, som redan är uppskattat och välbesökt.

Inför höstterminen 2007 tog Forum för flexibelt lärande och biblioteket i Sundsvall gemensamt initiativ till en satsning för att uppnå *bästa terminsstart*, en satsning som alla campus genomförde. Berörda prefekter, studenter och representanter från studentnära förvaltningsverksamhet bjöds in och med stort engagemang påbörjades uppbyggandet av Origo i Sundsvall.

Även i Östersund har förarbete inletts för att kunna bygga upp ett Origo på campus. Ansvaret för detta ligger på *Forum för flexibelt lärande* med biblioteket som en viktig part. En yta i biblioteket sågs som självklar för verksamheten.

Bibliotekets personal medverkade under året som expertis kring hantering av vetenskaplig publicering både i publiceringskommitténs arbete kring principer och rutiner för lärosätets akademiska publicering och i arbetet med att bygga upp en ny forskningsdatabas, där publicerings- och arkiveringsredskapet DiVA kommer att användas för registrering av lärosätets akademiska publicering.

Ett mått på de senaste årens tillväxt av elektroniska medier vid Mittuniversitetets bibliotek är antalet nedladdade fulltextdokument ur databaserna. År 2007 uppgick de till ca 211 000 dokument och jämfört med 2004, året före universitetsblivandet, var det en ökning med 36 procent.

Utlån av traditionella medier låg, trots ökningen av elektroniska medier, fortsatt högt med 233 408 utlån 2007 (Studentbiblioteket i Örnsköldsvik borttaget), en minskning på cirka 3 procent, vilket förklaras av minskat studentantal. I riket ökade utlånetalen under 2000-talet vid forskningsbiblioteken. Det gäller också för Mittuniversitetet. Mätt enligt SCB:s principer för utlåningsstatistik är ökningen 63 procent sedan decenniets första år. Förklaring kan delvis sökas i ökat studentantal men kanske främst i utvecklingen av biblioteksdatasystem vilka medger bättre möjlighet att söka litteratur och utvecklade former för självservice.

Bibliotekets undervisning är en viktig funktion med målet att göra studenter på olika nivåer informationskompetenta. År 2007 omfattade verksamheten 585 undervisningstimmar. Utöver den undervisning som biblioteket själv bedriver är bibliotekspersonal ett stöd för universitetets lärare i ett nära samarbete.

4.6 Personal

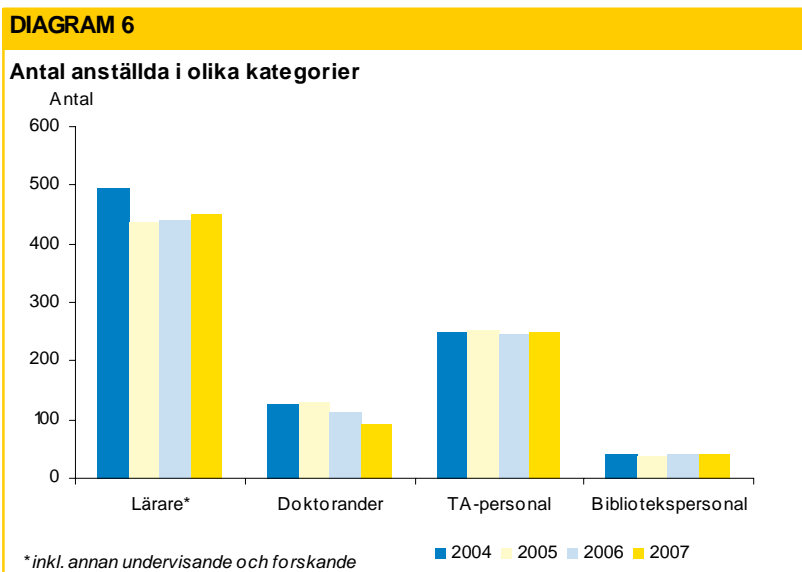
Utveckling av personalvolymen

Antalet anställda vid Mittuniversitetet minskade från 982 till 919 individer mellan 2006 och 2007. Anställningsvolymen minskade med 4 personår från 835 till 831.

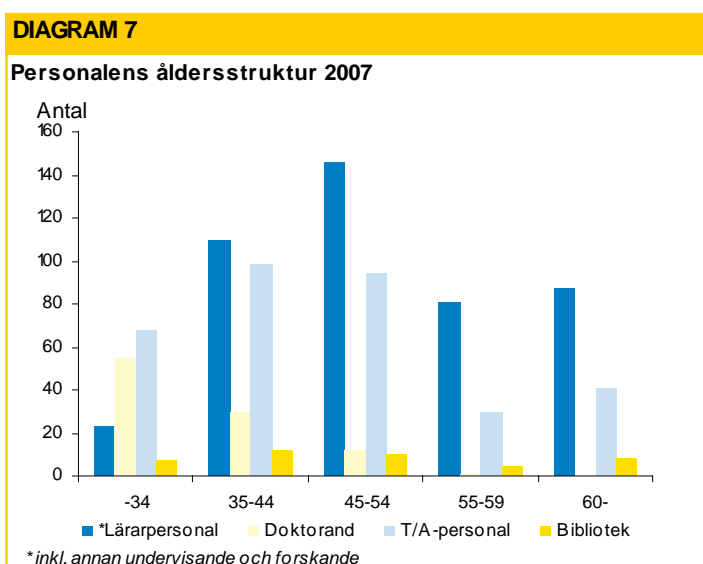
- Kategorin professor ökade med åtta personår.
- Kategorierna universitetslektor och universitetsadjunkt minskade mycket marginellt.
- Kategorin annan undervisande personal ökade detta år med sex personår.

TABELL 31				
Antal anställda per tjänstekategori, personår				
Tjänstekategori	2004	2005	2006	2007
Professor	35	39	46	54
Universitetslektor	136	124	139	137
Universitetsadjunkt	249	220	210	208
Gäst/timlärare	0	0	0	0
Forskarassistenter	7	5	2	2
Doktorand	126	129	111	91
Annan undervisande/ forskande personal	68	50	43	49
Teknisk personal	45	45	44	41
Administrativ personal	205	206	200	209
Bibliotekspersonal	42	39	40	40
Mittuniversitetet totalt	913	857	835	831

Antalet doktorander fortsatte att minska och har på två år sjunkit med 38 personår, vilket följer en trend på riksnivå. Det reflekterar en satsning på professurer men också minskade resurser för externfinansierad forskning.

Följande diagram visar personalens åldersstruktur 2007 fördelad på personalkategorier.

Samverkan med personalorganisationerna

Samverkan med personalorganisationerna utgick från avtalet *Samverkan för utveckling*. Såväl personalorganisationer som arbetsgivare ser detta arbete, som sker på alla nivåer i organisationen, som betydelsefullt då parterna har verksamhetens utveckling i fokus. Under 2007 genomförde centrala samverkansgruppen tillsammans med alla lokala samverkansgrupper en gemensam utbildningsdag. Fokus låg på ansökan om 0,65-medel, på implementering och genomgång av lärarnas resurstilldelningsdokument samt på centrala samverkansgruppens strävan att i högre grad använda lokala samverkansgrupperna som remissinstanser.

Arbetsmiljö

Projektet *Satsa Friskt* fortsatte också under 2007 och kommer att avslutas första kvartalet 2008.

Satsa Friskt hade under 2007 framför allt fokus på den psykosociala arbetsmiljön. Aktiviteter som genomförts avsåg ledarskapsutbildning, utbildning av fackliga funktionärer och skyddsombud, beslutsprocesser och medarbetarskap.

I oktober 2007 genomfördes för tredje gången en mätning av den psykosociala arbetsmiljön, denna gång som en webbenkät. Enkäten har utvecklats inom ramen för *Satsa Friskt* och är nu ett mätverktyg som kan användas i flera år. Svarefrekvensen var denna gång 60 procent jämfört med 55 procent vid förra mätningen. Enkätresultaten kommer att överlämnas till ansvariga chefer första kvartalet 2008.

Skyddskommittén sammanträdde under året vid sex tillfällen. Den är styrgrupp för projektet *Satsa Friskt* och behandlar ärenden med grund i arbetsmiljölagen. Studenthälsa, yttre miljö och säkerhet är återkommande punkter på kommitténs dagordning.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron var 4,95 procent år 2007 jämfört med 2006 då den var 4,98 procent. Det är inte någon större skillnad, men likväl kan man glädjas åt en minskning. Antalet anställningar med sjukrapportering är detsamma som för 2006, 260 till antalet.

Sjukfrånvaron minskade under 2007 i de yngre åldersgrupperna och ökade i åldersgruppen 50 år och äldre.

4.7 Kompetensförsörjning

Mittuniversitetet redovisade i mars 2006 långsiktiga strategiska mål för kompetensförsörjningen till regeringen. Det övergripande målet är att ha tillräcklig tillgång på kvalificerad kompetens inom kärn-, stöd- och ledningskompetensen. Behovet av kärnkompetens styrs av uppdragen inom utbildning och forskning. Inom stödkompetensen är det angeläget att på sikt öka andelen kvalificerade handläggare. Ett gott ledarskap är av särskilt stor betydelse i arbetet med att utveckla medarbetare och Mittuniversitetet avser att satsa på ledarskapsutveckling för stora grupper av medarbetare.

I redovisningen till regeringen anges elva områden där insatser kommer att göras för att säkra kompetensförsörjningen. Mittuniversitetet har valt att kortfattat redovisa relaterat till dessa elva insatsområden. I föreliggande resultatredovisning finns ju ett flertal avsnitt som har bäring på kompetensförsörjning och hänvisningar görs till dessa.

- *Öka antalet forskare och forskarutbildade lärare*
Detta mål uppnås genom strategisk rekrytering med fokus på Mittuniversitetets forskningsprofiler. Båda fakulteterna arbetar med professorsprogram för en planerad utveckling av rekryteringen. Detta förutsätter dock en stabil och ökad tillgång på forskningsresurser såväl via anslag som med extern finansiering (se avsnitt 3.1).
Andelen forskarutbildade lärare ökade under 2007 från 47 till 48 procent. Sedan sekelskiftet har andelen ökat med elva procentenheter (se avsnitt 4.1 och 4.6).
- *Öka antalet forskare med handledarkompetens*
Sedan 2001 har Mittuniversitetet genomfört årliga utbildningar för handledare för forskarstudier (se avsnitt 4.1).
- *Öka antalet lärare med hög pedagogisk kompetens*

Vid myndigheten finns en funktion som erbjuder utbildning i högskolepedagogik, den riktar sig till alla berörda medarbetare (se avsnitt 4.1). Under 2008 utarbetas en universitetsövergripande strategi för pedagogisk utveckling för att ytterligare stärka den pedagogiska kompetensen.

- *Öka antalet anställda med annan etnisk och kulturell bakgrund*
Det är idag vanligt att publicera lediga lärar- och forskaranställningar liksom doktorandanställningar internationellt för att få den mest kompetente. För professorstjänster sker detta alltid. Två av de åtta nya professorer som tillsattes under året har rekryterats i internationell konkurrens. Alla fem som hittills anställts under 2008 har huvudsakligen rekryterats i internationell konkurrens (se avsnitt 3.1).
- *Öka andelen kvinnor på ledande befattningar*
Mittuniversitetet riktade 2005 särskilda medel till kvinnor för att ge dem möjlighet att prioritera sin forskningsmeritering. Andelen kvinnliga professorer och docenter ökar när dessa personer befordrats. Inför utseendet av nya dekaner och prodekaner för humanvetenskapliga nämnden och lärarutbildningsnämnden tillfrågades kvinnor vilka dock inte tackade ja. Se avsnitt 4.3 och 4.6.
- *Fastställa en modell för lärares pedagogiska meritportfölj*
Detta arbete pågår inom Forum för flexibelt lärande och högskolepedagogisk utbildning, se avsnitt 4.1.
- *Öka antalet kvalificerade handläggare inom administration*
Möjligheterna att genomföra detta är avhängigt den ekonomiska situationen, som idag innebär få nyanställningar på administrativa poster. Utbildningsinsatser görs, men ofta av mer praktisk karaktär. Se avsnitt 4.6.
- *Satsa på ledarskapsutveckling som omfattar stora grupper av medarbetare*
Myndigheten avslutade 2007 ett ledarskapsprogram som riktat sig till såväl högre chefer och mellanchefer. Det kommer att utarbetas ett nytt ledarskapsprogram med start 2009. Se avsnitt 4.6.
- *Genom medarbetar- och utvecklingssamtal göra en kartläggning av framtida utbildningsbehov*
Medarbetar- och utvecklingssamtal genomförs på alla organisationsenheter. Underlaget används i respektive enhets planering.
- *Göra en inventering av befintlig och efterfrågad kompetens*
Självvärderingarna som föregår Högskoleverkets ämnes- och programutvärderingar innehåller kompetensanalyser i förhållande till det uppdrag som ska utvärderas. Då nya program föreslås bli inrättade görs också en genomgång av nödvändig och tillgänglig kompetens. Mot denna bakgrund lämnas sedan förslag till nyrekryteringar.
- *Arbeta fram strategier för kompetensöverföring*
Strategier för kompetensförsörjning kommer att utarbetas under 2008.

5. Ekonomisk utveckling 2007

Årets kapitalförändring

Mittuniversitetets kapitalförändring (resultat) för 2007 uppvisar ett överskott på 5,1 miljoner kronor jämfört med 14,6 miljoner kronor för 2006. Mittuniversitetets myndighetskapital uppgår nu till 103,9 miljoner kronor. Det ackumulerade överskottet tillhör i sin helhet forskningen.

Överskottet har uppstått genom att anslagen inte har förbrukats de år de erhållits. Ett exempel är förseningen i tillsättning av professorer som inrättades då Mittuniversitetet fick en ramhöjning på 30 miljoner kronor i samband med försvarsomställningen i Östersund 2005.

Outnyttjade medel ska bland annat användas för medfinansiering i projekt inom strukturfondernas Mål 2 där den sökta projektvolymen uppgår till cirka 50 miljoner kronor. Volymen strukturfondsmedel kommer med stor sannolikhet att bli lägre än tidigare vilket innebär att sparade medel kommer att tas i anspråk också av detta skäl.

Universitetsstyrelsen kommer i februari och maj 2008 att diskutera hur de outnyttjade medlen ska användas för att genomföra den forsknings- och utbildningsstrategi som lämnades till regeringen i december 2007.

De totala intäkterna för myndigheten minskade med 17,3 miljoner kronor, från 757,1 miljoner kronor 2006 till 739,8 miljoner kronor för 2007. Kostnaderna minskade under samma period med 7,7 miljoner kronor.

Intäkter av anslag minskade totalt med 11,1 miljoner kronor jämfört med föregående år. Anslaget för grundutbildningen minskade med 16,3 miljoner kronor medan intäkterna för anslagsforskningen ökade med 5,2 miljoner kronor.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar minskade med 3,1 miljoner kronor och bidragsintäkter minskade med 9,1 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Personalkostnaderna ökade med 2 miljoner kronor jämfört med föregående år. Kostnader för lokaler minskade med 9,3 miljoner kronor. Detta beror främst på att resultatet år 2006 belastades med avvecklingskostnader för verksamheten i Örnsköldsvik. Övriga driftskostnader och kostnaderna för avskrivningar och nedskrivningar minskade marginellt i jämförelse med föregående år.

TABELL 32				
Total omslutning för Mittuniversitetet, tkr				
	2004	2005	2006	2007
Intäkter				
Grundutbildning	545 039	514 433	482 461	467 810
Forskning	280 125	279 391	274 619	271 983
Summa	825 164	793 824	757 080	739 793
Kostnader				
Personal	488 556	444 472	451 488	453 537
Lokaler	120 810	123 807	128 197	118 886
Övriga driftskostnader	130 051	126 999	122 808	122 654
Avskrivningar	48 947	48 391	35 200	34 638
Räntor	6 650	5 858	4 752	5 016
Summa kostnader	795 014	749 527	742 445	734 731
Verksamhetsutfall	30 149	44 297	14 635	5 063
Uppbördsverksamhet	0	-111	0	0
Transfereringar	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	30 149	44 186	14 635	5 063

Utbildning på grundläggande nivå

Kapitalförändringen för grundläggande utbildning uppgick 2007 till minus 38,6 miljoner kronor jämfört med minus 12,4 miljoner kronor för 2006, en skillnad på 26,2 miljoner kronor.

Intäkterna för grundläggande utbildning uppgick 2007 till 467,8 miljoner kronor jämfört med 482,4 miljoner kronor för 2006. Totalt minskade intäkterna med 14,6 miljoner kronor, varav intäkter från grundutbildningsanslaget minskade med 16,3 miljoner kronor, intäkter av avgifter i princip var oförändrade och intäkter av bidrag minskade med 1,2 miljoner kronor.

Mittuniversitetets takbelopp sänktes till 511 miljoner kronor inför verksamhetsåret 2007 vilket var en minskning med 10,1 miljoner kronor i jämförelse med år 2006.

Staten ersätter Mittuniversitetet dels för det antal studenter universitetet utbildar, dels för vad dessa studenter presterar som studieresultat. Produktionen för grundläggande utbildning uppgick 2007 till 422,8 miljoner kronor vilket var en minskning i jämförelse med 2006 då produktionen uppgick till 439,2 miljoner kronor.

Kostnaderna för personal i grundläggande utbildning ökade med 15,5 miljoner kronor i jämförelse med 2006. Kostnaderna för lokaler och övriga driftskostnader minskade med 2,5 respektive 1,5 miljoner kronor i jämförelse med 2006. Totalt ökade kostnaderna för grundutbildningen med 11,5 miljoner kronor.

TABELL 33				
Omslutning för grundutbildningen, tkr				
	2004	2005	2006	2007
Intäkter				
STATSANSLAG				
Ersättning hst, hpr	447 637	449 823	439 181	422 850
Anslag avtalspremie	0	0	0	0
Övriga anslag	48 354	30 000	0	0
Summa	495 991	479 823	439 181	422 850
ÖVRIGA INTÄKTER				
Övriga avgifter och bidrag	49 043	34 608	43 276	42 463
Finansiella intäkter	5	2	4	2 497
Summa	49 048	34 610	43 280	44 960
Totalsumma intäkter	545 039	514 433	482 461	467 810
Kostnader				
Personal	331 977	285 194	291 114	306 640
Lokaler	73 934	97 911	99 042	96 902
Övriga driftskostnader	86 693	78 180	79 357	77 809
Avskrivningar	18 680	24 007	22 706	22 213
Räntor	4 013	3 037	2 288	2 825
Summa kostnader	515 297	488 329	494 507	506 388
Verksamhetsutfall	29 742	26 104	-12 046	-38 578
Uppbördsverksamhet	0	-111	0	0
Transfereringar	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	29 742	25 994	-12 046	-38 578

Forskning och forskarutbildning

Kapitalförändringen för forskning och forskarutbildning uppgår för 2007 till 43,6 miljoner kronor jämfört med 27 miljoner kronor för 2006. Mittuniversitetets forskningsanslag ökade med 5,3 miljoner kronor från 165,5 miljoner kronor 2006, till 170,8 miljoner kronor för 2007.

Intäkter av avgifter minskade med 3,4 miljoner kronor och uppgick till 5,5 miljoner kronor 2007. Intäkter av bidrag minskade med 8 miljoner kronor och uppgick till 87,5 miljoner kronor i jämförelse med 95,5 miljoner kronor för föregående år. Denna minskning beror främst på en minskad andel av externfinansierade projekt.

Kostnaderna för forskning och forskarutbildning minskade med 19,2 miljoner kronor och uppgick 2007 till 228,3 miljoner kronor. Kostnaderna för personal minskade med 13,5 miljoner kronor och kostnaderna för lokaler med 6,8 miljoner kronor. Övriga driftskostnader ökade något medan kostnader för avskrivningar och nedskrivningar var oförändrade.

TABELL 34				
Omslutning forskning och forskarutbildning, tkr				
	2004	2005	2006	2007
Intäkter				
STATSANSLAG				
Forskningsanslag	121 983	162 427	165 524	170 796
Anslag avtalspremie				
Övriga anslag				
Summa	121 983	162 427	165 524	170 796
ÖVRIG FINANSIERING				
Forskningsråd	2 571	5 239	3 123	4 407
Statliga myndigheter	26 351	32 177	38 697	32 497
Kommuner och landsting	7 318	8 368	3 769	3 322
Svenska forskningsstiftelser	42 204	17 997	19 891	18 341
Svenska företag och organisationer	22 195	20 794	15 075	8 774
EU-medel, inkl strukturfonder	53 938	29 019	22 829	24 880
Utländska företag och organisationer	571	575	1 025	794
Övriga intäkter	117	217	73	21
Räntor	2 877	2 577	4 613	8 151
Summa	158 142	116 964	109 095	101 187
Totalsumma intäkter	280 125	279 391	274 619	271 983
Kostnader				
Personal	156 579	159 278	160 374	146 897
Lokaler	46 876	25 896	28 795	21 984
Övriga driftskostnader	43 358	48 819	43 451	44 845
Avskrivningar	30 267	24 384	12 494	12 426
Finansiella kostnader	2 638	2 821	2 464	2 191
Summa kostnader	279 718	261 198	247 578	228 342
Verksamhetsutfall	407	18 193	27 041	43 641
Uppbördsverksamhet	0	0	0	0
Transfereringar	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	407	18 193	27 041	43 641

Åtgärder för en ekonomi i balans

För att komma till rätta med underskottet inom grundutbildningen har ett antal åtgärder vidtagits för att reducera kostnaderna såsom anställningsstopp, mer effektivt utnyttjande av lokaler, översyn av tjänsteresor samt inköpskontroll. En övergripande handlingsplan för hur en ekonomi i balans ska uppnås på kort och lång sikt utarbetades av prefektgruppen på uppdrag av rektor. Institutionerna har därtill arbetat med individuella handlingsplaner.

Universitetsstyrelsen beslutade vid sitt decembersammanträde 2007 att ställa sig bakom prefekternas handlingsplan. Samtidigt beslutade styrelsen att en universitetsövergripande genomlysning av administrationen på bibliotek, förvaltning, kanslier, nämnder och institutioner ska genomföras. Målet är att effektivisera administrationen på alla nivåer.

Ekonomisk redovisning

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Resultaträkning

Balansräkning

Anslagsredovisning

Förändring av likvida medel

Noter

Sammanställning av väsentliga uppgifter

	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Grundutbildning						
Antal hst inkl. uppdragsutbildning	7022	7 620	8 273	8 246	8 227	8 496
- andel kvinnor	68%	66%	66%	65%	63%	62%
- andel män	32%	34%	34%	35%	37%	38%
Antal hpr inkl. uppdragsutbildning	5683	6 030	6 276	6 463	6 885	6 864
Forskarutbildning						
antal nyantagna doktorander	32	32	55	16	17	30
- andel kvinnor	66%	72%	40%	31%	24%	33%
- andel män	35%	28%	60%	69%	76%	67%
Antal doktorander totalt $\geq$ 10% aktivitet	151	137	115	87	66	58
- andel kvinnor	51%	45%	41%	37%	55%	40%
- andel män	49%	55%	59%	63%	64%	60%
Antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.)	91,32	86,97	74,99	54,3	37,7	14,3
Antal doktorander med utbildningsbidrag (årsarb.)	2					
Antal doktorsexamina	13	9	2	1	-	-
Antal licentiatexamina	11	8	8	8	-	-
Personal; lärare¹						
Antal lärare totalt (årsarb.)	401	397	388	427	443	432
- andel kvinnor	44%	46%	44%	49%	48%	40%
- andel män	56%	54%	56%	51%	52%	60%
Antal disputerade lärare (årsarb.)	193	187	168	178	174	168
- andel kvinnor	32%	35%	32%	34%	33%	30%
- andel män	68%	65%	68%	66%	67%	73%
Antal professorer (årsarb.)	54	46	39	35	33	32
- andel kvinnor	15%	15%	15%	9%	12%	13%
- andel män	85%	85%	85%	91%	88%	88%
Ekonomi						
Intäkter totalt (mnkr)	740	757	794	825	800	738
Grundutbildning (mnkr)	468	482	514	545	517	492
- andel anslag	90%	91%	93%	91%	93%	90%
- andel externa intäkter	10%	9%	7%	9%	7%	10%
Forskning och forskarutbildning (mnkr)	272	275	279	280	283	246
- andel anslag	63%	60%	58%	44%	42%	44%
- andel externa intäkter	37%	40%	42%	56%	58%	56%
Kostnader totalt (mnkr)	734	742	750	795	781	743
- andel personal	62%	61%	59%	62%	60%	58%
- andel lokaler	16%	17%	17%	15%	16%	16%
Lokalkostnader² per kvm (kr)	1 451	1 590	1 432	1 409	1 420	1284
Balansomslutning (mnkr), varav	397	403	442	426	395	363
- oförbrukade bidrag	85	80	94	115	129	96
- årets kapitalförändring	5	15	44	30	19	-5
- myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	104	99	84	40	9	-9

¹ Definition enligt högskoleförordningen.

² Enligt resultaträkningen.

Resultaträkning (tkr)

	Not	2007	2006
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		593 646	604 705
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	32 951	36 038
Intäkter av bidrag		102 549	111 720
Finansiella intäkter	2	10 648	4 617
Summa intäkter		739 794	757 080
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-453 537	-451 488
Kostnader för lokaler		-118 886	-128 197
Övriga driftskostnader		-122 654	-122 808
Finansiella kostnader	4	-5 016	-4 752
Avskrivningar och nedskrivningar		-34 638	-35 200
Summa kostnader		-734 731	-742 445
Verksamhetsutfall		5 063	14 635
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten		0	0
Intäkter av uppbörd		0	0
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamheten		0	0
Saldo uppbördsverksamhet		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		4 360	1 579
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		889	130
Lämnade bidrag		-5 249	-1 709
Saldo transfereringar		0	0
Årets kapitalförändring	5	5 063	14 635

Balansräkning (tkr)

TILLGÅNGAR	Not	2007-12-31	2006-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling		1 528	3 415
Summa immateriella anläggningstillgångar		1 528	3 415
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		15 572	18 621
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		91 098	97 076
Pågående nyanläggningar		410	617
Summa materiella anläggningstillgångar	6	107 080	116 314
Fordringar			
Kundfordringar		3 374	5 666
Fordringar hos andra myndigheter		12 295	13 561
Övriga fordringar		327	281
Summa fordringar		15 996	19 509
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		30 766	29 873
Upplupna bidragsintäkter		29 083	33 521
Övriga upplupna intäkter		1 233	1 237
Summa periodavgränsningsposter	7	61 082	64 631
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket		- 140 224	- 83 007
Summa avräkning med statsverket	8	- 140 224	- 83 007
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	9	352 032	280 295
Kassa, postgiro och bank		21	1 713
Summa kassa och bank		352 053	282 008
SUMMA TILLGÅNGAR		397 515	402 871
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital		667	667
Donationskapital		34	34
Balanserad kapitalförändring	10	98 191	83 557
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	10	5 063	14 635
Summa myndighetskapital	11	103 955	98 893
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	12	9 789	15 947
Övriga avsättningar	13	0	973
Summa avsättningar		9 789	16 920
Skulder mm			
Lån i Riksgäldskontoret	14	100 289	99 799
Skulder till andra myndigheter		14 402	15 428
Leverantörsskulder		12 491	18 320
Övriga skulder		8 978	10 283
Summa skulder mm		136 161	143 830
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		49 173	55 514
Oförbrukade bidrag		88 233	79 776
Övriga förutbetalda intäkter		10 205	7 938
Summa periodavgränsningsposter	15	147 610	143 229
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		397 515	402 871

Anslagsredovisning (tkr)

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Ramanslag						
16 25 45 Grundutbildning	83 007	510 968	-30 902	563 073	422 850	140 223
001 Takbelopp (ram) ¹	83 007	510 968	-30 902	563 073	422 850	140 223
16 25 46 Forskning och forskarutbildning	0	170 796	0	170 796	170 796	0
(Ramanslag)						
001 Naturvetenskapligt (ram)	0	82 255	0	82 255	82 255	0
002 Övriga forskningsmedel (ram)	0	18 302	0	18 302	18 302	0
003 Humanistiskt-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde (ram)	0	70 239	0	70 239	70 239	0
SUMMA	83 007	681 764	0	733 869	593 646	140 223

Not 1: Enligt regeringsbeslut 1:54, (U2006/9555/BIA)

Noter

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Universitetets redovisning följer förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt god redovisnings-
sed.

För universitet och högskolor görs undantag från bestämmelsen om avräkning i anslagsförordningen (1996:1189). Avräkning mot anslag ska ske i samband med de månatliga inbetalningarna till universitetets räntekonto i Riksgäldskontoret.

Universitet och högskolor medges under 2007 undantag från att upprätta finansieringsanalys samt från att redovisa väsentliga uppgifter enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Väsentliga uppgifter redovisas i stället enligt uppställning i bilaga 45 i regleringsbrevet.

Värderingsprinciper

Fordringar har värderats till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Anläggningstillgångar med ett inköpspris överstigande 10 tkr och med en livslängd längre än 3 år har aktiverats.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella anläggningstillgångar	3 år
Datorer	3 år
Kontorsmaskiner, elektriska apparater, bilar	5 år
Inredningsinventarier, maskiner, anläggningar, ny- till- och ombyggnad	10 år

Mittuniversitetet tar upp lån i Riksgäldskontoret två gånger per år, i juni och december. Lånen omfattar anskaffningar gjorda under december till maj, respektive juni till november.

Noter till resultaträkningen

Not 1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Intäkter enligt 4 § Avgiftsförordningen uppgår till 13 897 tkr (2005; 12 657 tkr).

Not 2 Finansiella intäkter

Ränteintäkter på räntekonto i Riksgäldskontoret uppgår till, 10 573 tkr (2006; 4 465 tkr).

Not 3 Kostnader för personal

Av posten kostnader för personal utgör lönekostnader exkl sociala avgifter 298 361 tkr (2006; 298 294 tkr).

Not 4 Finansiella kostnader

Av posten finansiell kostnader utgör 4 970 tkr räntekostnader för lån i Riksgäldskontoret (2006; 4 484 tkr)

Not 5 Årets kapitalförändring

	2007	2006	2007	2006	2007	2006
	Totalt	Totalt	Grund- utbildning	Grund- utbildning	Forskning/ forsk.utb	Forskning/ forsk.utb
Verksamhetens intäkter						
Intäkter av anslag	593 646	604 705	422 850	439 181	170 796	165 524
Intäkter av avg o andra ers	32 951	36 038	27 381	27 023	5 570	9 015
Intäkter av bidrag	102 549	111 720	15 082	16 253	87 467	95 467
Finansiella intäkter	10 648	4 617	2 497	4	8 151	4 613
Summa intäkter	739 794	757 080	467 810	482 461	271 984	274 619
Verksamhetens kostnader						
Kostnader för personal	-453 537	-451 488	-306 640	-291 114	-146 897	-160 374
Kostnader för lokaler	-118 886	-128 197	-96 902	-99 402	-21 984	-28 795
Övriga driftskostnader	-122 654	-122 808	-77 809	-79 357	-44 845	-43 451
Finansiella kostnader	-5 016	-4 752	-2 825	-2 288	-2 191	-2 464
Avskrivningar	-34 638	-35 200	-22 212	-22 706	-12 426	-12 494
Summa kostnader	-734 731	-742 445	-506 388	-494 867	-228 343	-247 578
Verksamhetsutfall	5 063	14 635	-38 578	-12 406	43 641	27 041
Summa uppbördsverksamhet	0	0	0	0	0	0
Summa transfereringar	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	5 063	14 635	-38 578	-12 406	43 641	27 041

För vidare uppdelning av verksamhetsgrenarna grundutbildning och forskning se respektive avsnitt i resultat-redovisningen.

Noter till balansräkningen

Not 6 Anläggningstillgångar

	2007	2006
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Anskaffningsvärde IB	39 338	39 088
Årets anskaffningar	893	250
Utrangeringar	0	0
Ackumulerad avskrivning IB	-20 717	-16 822
Årets avskrivningar	-3 942	-3 895
Utrangeringar	0	0
Summa förbättringsutgifter på annans fastighet	15 572	18 621
Maskiner, inventarier, installationer m m		
Anskaffningsvärde IB	382 060	376 329
Årets anskaffningar	23 284	13 150
Utrangeringar	-20 335	-7 419
Ackumulerad avskrivning IB	-284 984	-262 993
Årets avskrivningar	-28 809	-29 248
Utrangeringar	19 882	7 257
Summa maskiner, inventarier, installationer m m	91 098	97 076
Pågående nyanläggningar		
Årets anskaffningar	410	617
Summa pågående nyanläggningar	410	617
Summa materiella anläggningstillgångar	107 080	116 314

Anläggningstillgångarna innehåller icke avskrivningsbara tillgångar.

Not 7 Periodavgränsningsposter

Posten består till största delen av förutbetalda hyreskostnader, 28 194 tkr (2006; 25 618 tkr) upplupna bidragsintäkter, varav 23 215 tkr från statliga finansierare samt 5 868 tkr från övriga finansierare (2006; 19 084 tkr statliga finansierare, 14 437 tkr från övriga finansierare).

Not 8 Avräkning med statsverket	2007	2006
Ingående balans	-83 007	-1 934
Avräkning statsverket, anslag	593 646	604 705
Avräkning statsverket, inkomsttitel	0	0
Anslagsmedel som tillförts räntekontot samt indragningar	-650 862	-685 778
Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel		
Summa avräkning med statsverket	-140 224	-83 007

Not 9 Räntekonto i Riksgäldskontoret

Mittuniversitetet har tillgång till en kredit på räntekontot på 64 189 tkr (2006; 64 189 tkr).

Tillgodohavandet på räntekontot per 31 december 2007 var 352 032 tkr och fördelar sig enligt följande:

	2007	2006
Anslag grundutbildning	136 963	122 463
Anslag forskning	150 921	107 122
Avgifter	2 891	2 589
Bidrag från statlig myndighet	2 107	1 867
Övriga icke statliga bidrag	59 150	46 255
Summa behållning på räntekontot	352 032	280 295

Mittuniversitetets kortsiktiga likviditetsbehov (30 dagar) är 9.117 tkr.

Not 10 Balanserad kapitalförändring	2007	2006
Ingående balans	98 191	83 557
Årets kapitalförändring	5 063	14 635
Summa balanserad kapitalförändring	103 254	98 191

Not 11 Myndighetskapital	2007	2006
---------------------------------	-------------	-------------

Redovisning av myndighetskapital

A. Ackumulerat överskott (årets och balanserad kapitalförändring)	103 254	98 192
B. Årets totala kostnader	734 731	745 445
A i procent av B	14%	13%

Redovisning av kapitalförändring per verksamhetsgren (tkr)

Verksamhetsgren	Balanserad kap.för. (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa
Grundläggande högskoleutbildning			
Grundutbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	-11 519	-39 038	-50 557
Uppdragsverksamhet	2 364	460	2 824
Forskning/forskarutbildning/konstnärligt utvecklingsarbete			
Forskning och forskarutbildning	107 122	43 799	150 921
Uppdragsforskning	225	-158	67
	98 191	5 063	103 254

Resultatområde	Över-/underskott t.o.m. 2005	Över-/underskott 2006	Intäkter 2007	Kostnader 2007	Över-/underskott 2007	Ack över-/underskott utgående 2007
Uppdragsverksamhet						
Uppdragsutbildning	2083	281	6 009	-5 549	460	2 824
Uppdragsforskning	-169	394	4 412	-4 570	-158	67
Summa	1914	675	10 421	-10 119	302	2 891
Offentligrättslig verksamhet						
Högskoleprovet	0	0	387	-387	0	0

Mittuniversitetet föreslår att överskottet från avgiftsfinansierad verksamhet balanseras i ny räkning

Not 12 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2007	2006
Ingående avsättning	15 947	18 106
Årets avsättning	62	5 884
Årets pensionsutbetalningar	-6 220	-8 043
Utgående avsättningar	9 789	15 947

Not 13 Övriga avsättningar	2007	2006
Avsättning gällande avveckling av verksamheten i Örnsköldsvik		
Ingående avsättningar	973	0
Årets avsättning	0	973
Årets förändring	-973	0
Utgående avsättningar	0	973

Not 14 Lån i Riksgäldkontoret

För investeringar i anläggningstillgångar disponerar Mittuniversitetet en låneram på 170 000 tkr (2006; 170 000 tkr).

	2007	2006
Skuld vid årets början	99 799	115 569
Upptagna lån	16 270	18 001
Årets amorteringar	-15 781	-33 771
Skuld vid årets slut	100 289	99 799

Under december månad har investeringar gjorts till ett värde av 2 204 tkr. Av dessa kommer 2 194 tkr att lånefinansieras i samband med nästkommande upplåningstillfälle.

Not 15 Periodavgränsningsposter (skulder)

Upplupna löner och arvoden inklusive sociala avgifter	7 462	8 904
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	26 439	26 736
Upplupna kostnader verksamhetsavveckling Örnsköldsvik	6 635	8 125
Övriga upplupna kostnader	8 637	11 749
Summa upplupna kostnader	49 173	55 514
Oförbrukade bidrag från statliga myndigheter	45 557	22 155
Oförbrukade bidrag från icke statliga myndigheter	17 770	24 833
Extern finansierade anläggningstillgångar	24 885	31 075
Avräkning EG-medel	21	1 713
Summa oförbrukade bidrag	88 233	79 776
Övriga förutbet hyresintäkter från statliga myndigheter	0	509
Övriga förutbet hyresintäkter från icke statliga myndigheter	1 791	1 398
Övriga förutbetalda intäkter från statliga myndigheter	4 953	2 080
Övriga förutbetalda intäkter från icke statliga myndigheter	3 461	3 952
Summa förutbetalda intäkter	10 205	7 939
Summa periodavgränsningsposter	147 611	143 229

Övriga noter

Not 16

Ledamöterna redovisar följande uppdrag som styrelse- och rådsledamot i andra statliga myndigheter eller uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Andersson AnnSofie	Styrelseledamot, Polisstyrelsen Jämtlands län Styrelseledamot, Östersunds Sport- och Eventarena AB Styrelsesuppleant, Norrtåg AB
Böhlén Birgitta	Styrelseledamot, ALMEGA Styrelseordförande, Sveriges provnings- och forskningsinstitut AB Styrelsesuppleant, Svenskt Näringsliv Styrelseledamot, AFA Sjukförsäkring AB
Eriksson Inger	Styrelseledamot, Aylesford Newsprint Ltd.
Eriksson Kenneth	Styrelseledamot, Norrlandsfonden Styrelseledamot, Länsstyrelsen i Västernorrlands län Styrelseledamot, Föreningen Sveriges Skogsindustrier Styrelseledamot, Fastighetsbolaget Norrporten Styrelseledamot, SCA Forest Products AB Styrelseledamot, Aylesford Newsprint Ltd Styrelseledamot, SCA Graphic Laakirchen AG
Haggård-Ljungquist Elisabeth	Styrelseledamot, Vetenskapsrådet Styrelseledamot, Lawski Fonden Styrelseledamot, SU-Holding AB Styrelseledamot, The Laboratory for Molecular Infection Medicine, Umeå Universitet
Henriksson Lars-Åke	Styrelseledamot, Valideringsdelegationen Styrelseordförande, SISAB - Skolfastigheter i Stockholm Styrelseledamot, HSB Stockholm Styrelseledamot, Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning
Lindstein Thomas	Styrelseledamot, Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Lostelius Jonas	Styrelseledamot, Sundsvalls Studenters Kårhus AB
Lundberg Agneta	Styrelseledamot, Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning
Mattsson Karin	Styrelseledamot Visit Sweden AB Styrelseledamot Astrid Lindgrens Värld AB IQ-initiativet AB
Norén Agneta	Styrelseledamot, Vetenskapsrådet Styrelseledamot, Investera i Sundsvall AB Styrelseledamot, Abanor AB Styrelseledamot (adj.), FAO Service AB Rådsledamot, Vera
O'Nils Mattias	Styrelseledamot, Sundsvall 42 AB
Runsten Magnus	Styrelseledamot, Sundsvalls Studenters Kårhus AB

Not 17

Ersättningar och andra förmåner för ledamöter i Mittuniversitetets styrelse.

Styrelseledamöter anställda vid Mittuniversitetet (kr).		period i styrelsen
Thomas Lindstein	1 122 914	
Mattias O'Nils	630 017	
Karin Taube	420 828	(t.o.m aug 2007)
Elisabeth Zetterström	297 875	
Lisbeth Åberg-Bengtsson	441 049	(fr.o.m sep 2007)

Ersättningar och andra förmåner utbetalda under räkenskapsåret till externa ledamöter (kr).

Birgitta Böhlin	66 000	
AnnSofie Andersson	9 335	(t.o.m april 2007)
Inger Eriksson	9 335	(t.o.m april 2007)
Kenneth Eriksson	18 665	(fr.o.m maj 2007)
Niklas Gustafson	14 000	(t.o.m juni 2007)
Elisabeth Haggård-Ljungquist	18 665	(fr.o.m maj 2007)
Andreas Hansson	14 000	(fr.o.m juli 2007)
Kristoffer Hansson	14 000	(t.o.m juni 2007)
Lars-Åke Henriksson	9 335	(t.o.m april 2007)
Ingemar Ingemarsson	32 665	
Bengt Jonsson	14 000	(fr.o.m juli 2007)
Jonas Lostelius	14 000	(t.o.m aug 2007)
Agneta Lundberg	9 335	(t.o.m april 2007)
Karin Mattsson	18 665	(fr.o.m maj 2007)
Agneta Norén	18 665	(fr.o.m maj 2007)
Kristina Persson	18 665	(fr.o.m maj 2007)
Lisbeth Pettersson	7 500	(fr.o.m juni 2007)
Magnus Runsten	14 000	(fr.o.m sep 2007)
Bo Sundqvist	18 665	(fr.o.m maj 2007)
Malou Örner	9 335	(t.o.m april 2007)

Universitetsstyrelsens beslut

Styrelsen för Mittuniversitetet har den 19 februari 2008 i Östersund beslutat godkänna Årsredovisning för verksamhetsåret 2007.

Birgitta Böhlin
Ordförande

Håkan Wiklund
Tf. rektor

Bo Sundqvist

Kenneth Eriksson

Elisabeth Haggård-Ljungquist

Andreas Hansson

Ingemar Ingemarsson

Bengt Jonsson

Karin Mattsson

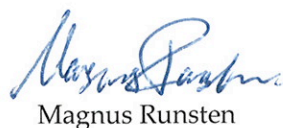
Agneta Norén

Mattias O'Nils

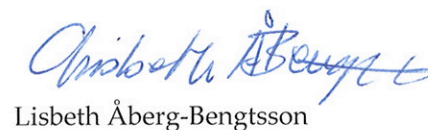
Kristina Persson

Magnus Runsten

Elisabet Zetterström

Lisbeth Åberg-Bengtsson

Bilagor

Bilaga 1

Bilaga 1 till regeringsbeslut 2006-12-21 nr I:54

Tabell 1 Intäkter för grundutbildningen (tkr)

År 2007

Utnyttjat takbelopp och eventuellt utnyttjat anslagssparande för grundläggande högskoleutbildning

1a. Under 2007 genomförda helårsstudenter och helårsprestationer inom 2007 års takbelopp enligt Tabell 2.

422 548

1b. Eventuella decemberprestationer från 2006 som ryms inom takbeloppet

302

2a. Eventuellt utnyttjande av under tidigare budgetår uppkommet anslagssparande, eller

2b. Eventuellt utnyttjande av tidigare sparade helårsprestationer.

Summa

422 850

Årets anslagsbelastning avseende eventuella särskilda åtaganden

422 850

Summa intäkter för grundutbildning

- varav från lärosätets ordinarie takbelopp under anslag för grundutbildning

- varav från anslaget 16 25:70 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.

Ersättning för helårsprestationer för december 2006 (totalt belopp oberoende av om det ryms inom ordinarie takbelopp eller ej) som tidigare ej ersatts inom takbeloppet **302** tkr

¹ Beloppet skall överensstämma med summan för motsvarande anslag i anslagsredovisningen

Bilaga 2 till regeringsbeslut 2006-12-21, nr I:54

Utfall avseende perioden 2007-01-01 - 2007-12-31

Utb.omr.	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
	Utfall HST ^{1,2}	Utfall HPR ¹	HST Ersättn. (tkr)	HPR Ersättn. (tkr)	Nätuniv. Utfall HST	Nätuniv. Utfall HPR	Nätuniv. HST Ersättn. ³ (tkr)	Nätuniv. HPR Ersättn. ³ (tkr)	Beräknad total ersättning C+D+G+H	Takbelopp* enl RB (tkr)
Humaniora	251,39	214,55	4 787 193	3 829 074	385,38	194,21	7 338 725	3 466 118	19 421 109	
Juridik	183,60	138,75	3 496 358	2 476 271	37,56	23,50	715 160	419 405	7 107 193	
Samhällsvetenskap	1 843,09	1 522,49	35 098 009	27 171 902	141,96	108,08	2 703 253	1 928 873	66 902 037	
Naturvetenskap	265,53	207,69	12 136 864	8 179 694	107,44	79,65	4 910 749	3 136 806	28 364 112	
Teknik	494,55	380,85	22 604 777	14 999 562	520,02	201,78	23 768 882	7 947 049	69 320 270	
Vård	1 285,99	1 165,35	63 847 983	50 112 462	49,22	32,19	2 443 808	1 384 092	117 788 347	
Medicin	182,21	171,58	10 109 287	11 579 045	17,29	7,50	959 266	506 145	23 153 744	
Undervisning	805,93	780,31	26 119 512	29 783 652	19,86	27,38	643 675	1 044 876	57 591 716	
Övrigt	275,90	276,78	10 347 442	8 432 419	5,75	2,00	215 654	60 932	19 056 447	
Design	65,00	65,00	8 601 905	5 240 885					13 842 790	
Summa	5 653,19	4 923,36	197 149 330	161 804 968	1 284,46	676,28	43 699 172	19 894 296	422 547 766	510 968 000

* Med takbelopp avses i denna tabell takbelopp på lärosätets anslag för grundutbildning samt den särskilda ersättning som lärosätet eventuellt

tilldelats på anslaget 16 25:70 Särskilda utgifter anslagsposten 3 Kvalitetssatsningar inom grundläggande högskoleutbildning.

Lärosätet har tidigare uppkommet anslagssparande motsvarande 52 105 300 kronor

Lärosätet har tidigare sparade helårsprestationer motsvarande kronor

Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med kronor

Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med 88 420 234 kronor

Kommentarer till tabellen

¹⁾ Exklusive utbildning för annan högskola, uppdragsutbildning, särskild utbildning för lärare i yrkesexamen, övriga särskilda lärarutbildningar, projekt för invandrade akademiker och kurser inom nätuniversitetet.

²⁾ Följande uppgifter skall fyllas i enligt regleringsbrevet för 2007.

Mål för antalet helårsstudenter inom utbildningsområdena naturvetenskap och teknik **1420**

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden.

Totalt antal utbildade helårsstudenter **127,20** och **101,63** helårsprestationer inom design. Högst får **65** avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter och helårsprestationer inom design har avräknats mot utbildningsområdet **teknik**.

³⁾ Ersättning för kurser inom nätuniversitetet som avräknas inom takbeloppet med normala ersättningsnivåer för respektive utbildningsområde

För att helårsstudenter och helårsprestationer skall kunna redovisas inom nätuniversitetet skall kursen vara registrerad av lärosätet hos Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning.

Bilaga 3 till regeringsbeslut 2006-12-21, nr I:54

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)

Årets takbelopp (tkr) inklusive medel på anslaget 16 25:70 (tkr)	510 968
+ Ev. ingående anslagssparande (tkr)	52 105
Summa (A)	563 073

B. Utfall totalt för grundutbildningen

Ersättning för HPR från december föregående budgetår	302
Årets utfall: ersättning HST + HPR (tkr)	422 548
Ev. utnyttjande av tidigare sparade HPR (tkr)	
Summa (B)¹	422 850

Summa (A-B)² 140 223

¹ Summan skall avse den totala ersättning som lärosätet genomför produktion för,

dvs. oberoende av om det ryms inom tilldelade medel (A).

² Om summan blir positiv, skall det föras in i tabell över anslagssparandet nedan.

Blir summan i stället negativ, skall beloppet föras till tabell över sparade helårsprestationer nedan.

Tabell. Anslagssparande

Totalt utgående anslagssparande på anslaget för grundutbildning (A_B)	140 223
- Ev. anslagssparande över 10% av takbeloppet ³	89 126
Summa	51 097

³ Den del av anslagssparandet som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

Tabell. Sparade helårsprestationer

Ingående värde av sparade HPR (tkr) ⁴.
- Ev. utnyttjande av tidigare sparade HPR under 2007 (tkr)
+ Ev. sparade HPR under 2007 (tkr)

Summa

-Ev. belopp överstigande 10 % av takbeloppet 2007 (tkr)

Utgående värde av sparade HPR (tkr)⁵.

⁴ Kan uppgå till högst 10 % av takbeloppet 2006.

⁵ Kan uppgå till högst 10 % av takbeloppet 2007.

Bilaga 2

Intäkter och kostnader fördelade på verksamhetsgrenar och vetenskapsområden

	Grundläggande högskoleutbildning		
	Grundutbildning enl. uppdrag i regleringsbrev	Uppdragsverksamhet Beställd utbildning	Uppdrags- utbildning
Redovisning av intäkter och kostnader för grundläggande högskoleutbildning			
Verksamhetens intäkter			
Anslag	422 850		
Avgifter	21 371	2	6 009
Bidrag	15 082		
Finansiella intäkter	2 497		0
Summa intäkter	461 799	2	6 009
Verksamhetens kostnader			
Personal	302 969		3 671
Lokaler	96 408		494
Övriga driftkostnader	76 543		1 266
Finansiella kostnader	2 794		31
Avskrivningar	22 125		87
Summa kostnader	500 839	0	5 549
Uppbördsverksamhet	0	0	0
Transfereringar			
Erhållna	202	0	0
Lämnade	202	0	0
Kapitalförändring	-39 040	2	460

I grundutbildningen ovan ingår övrig utbildningsnära verksamhet med 33 mkr

Redovisning av intäkter och kostnader för forskning och forskarutbildning

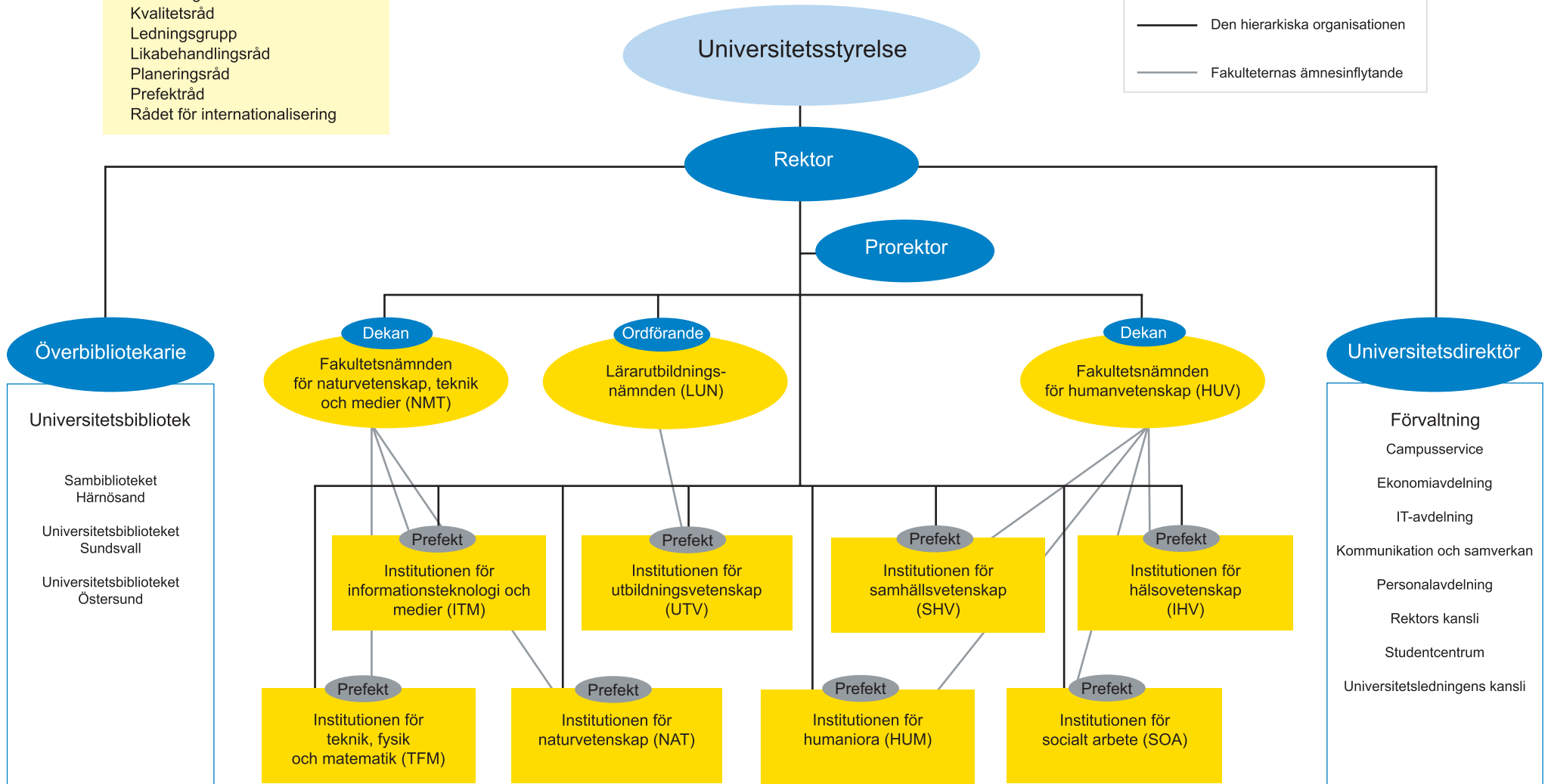
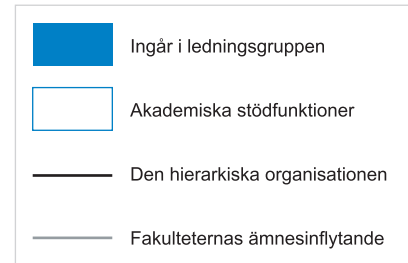
	Vetenskapsområde					
	<u>Naturvetenskap*</u>		<u>Humanistisk- Samhällsvetenskap</u>		<u>Övrig forskning</u>	
	Forskning	Uppdrags- forskning	Forskning	Uppdrags- forskning	Forskning	Uppdrags- forskning
Verksamhetens intäkter						
Anslag	82 255		70 239		18 302	
Avgifter	252	1 505	905	2 905	1	1
Bidrag	64 695		22 828		-56	
Finansiella intäkter	4 625		2 952	0	573	
Summa intäkter	151 827	1 505	96 924	2 906	18 820	1
Verksamhetens kostnader						
Personal	82 899	1 167	54 778	2 135	5 900	19
Lokaler	12 914	119	7 824	240	887	
Övriga driftkostnader	25 976	169	15 298	623	2 778	-1
Finansiella kostnader	1 280	9	779	17	107	
Avskrivningar	9 331	27	2 733	47	288	
Summa kostnader	132 400	1 491	81 412	3 061	9 960	18
Transfereringar						
Erhållna	380	657	3 950		60	
Lämnade	380	657	3 950		60	
Kapitalförändring	19 428	14	15 512	-156	8 860	-16

* ingår viss samhällsvetenskaplig forskning

Mittuniversitetets organisation

Rådgivande organ:

Biblioteksråd
Central samverkansgrupp
Forskningsråd
Kvalitetsråd
Ledningsgrupp
Likabehandlingsråd
Planeringsråd
Prefektråd
Rådet för internationalisering

SAMMANSTÄLLNING AV ÅTERRAPPORTERINGSKRAV ENLIGT REGLERINGSBREV, REGERINGSBESLUT OCH HÖGSKOLEFÖRORDNINGEN I ÅRSREDOVISNINGEN 2006.

SAMMANTAGET FÖR VERKSAMHETSGRENARNA	Avsnitt
Kvalitet och kvalitetsarbete	
Prioriterade åtgärder i kvalitetsarbetet och hur dessa insatser bidrar till att höja kvaliteten	4.1
Andelen och antalet lärare som 2007 genomgått högskolepedagogisk utbildning.	4.1
Internationalisering (särskild avrapportering 2009)	
Mål för internationaliseringsarbetet	4.2
Internationaliseringsarbetet inom grundläggande utbildning	4.2
Den internationella dimensionen i grundläggande utbildning	4.2
Utnyttjande av mångfalden i det svenska samhället	4.2
Den internationella rörligheten bland studenter, doktorander, lärare och annan personal	4.2
Antal utresande studenter i lärarutbildningen	4.2
Jämställdhet	
Åtgärder för att uppnå en jämnare könsfördelning med kommentarer till utfallet	4.3
Kort- och långsiktiga resultat av jämställdhetsarbetet	4.3
Lokalt fastställda mål för underrepresenterat kön bland nyrekryterade lärare	4.3
Åtgärder som vidtagits för att uppnå de lokala målen	4.3
Andelen kvinnor bland akademiska ledare	4.3
Genusperspektiv i utbildningen	2.4
VERKSAMHETSGREN: GRUNDLÄGGANDE HÖGSKOLEUTBILDNING MED STÖDFUNKTIONER	
Främja och bredda rekryteringen (särskild avrapportering 2008)	
Redovisa utifrån målen i handlingsplanen för 2006-2008	2.3
Åtgärder för att bredda rekryteringen där snedrekryteringen är störst	2.3
Samverkan med gymnasieskolor med låg övergångsfrekvens	2.3
Förbättrad information och vägledning om utbildningsvägar och arbetsmarknad	2.3
Övriga mål och återrapporteringskrav	
Strategiska förändringar i utbildningsutbud	2.4
Efterfrågan på lärosätets utbildningar	2.3 och 2.4
Avvägning kurser/program	2.2 och 2.4
Tillämpning av bestämmelserna om reell kompetens	2.3
Användning av regeln om särskild urvalsgrund för 20 procent av platserna	2.3
Planering för 2008 avseende internationell rekrytering ("i samband med")	Skrivelse
Åtgärder för att vägleda lärarstudenter	2.4
Aktiviteter vid regionala centra för lärarutbildning	4.4
Uppdragsutbildning, totala intäkter samt helårsstudenter	4.4
Antalet helårsstudenter i poänggivande uppdragsutbildning	4.4
Matematiksatsningen	2.4
Särskild lärarutbildning för arbetslösa akademiker	2.4
VERKSAMHETSGREN: FORSKNING OCH FORSKARUTBILDNING MED STÖDFUNKTIONER	
Rekrytering till forskarnivå	
Åtgärder för breddad rekrytering till forskarutbildning	3.2
Utbildningen ska förbereda för en karriär såväl inom som utanför högskolan	3.2
Övriga mål och återrapporteringskrav	
Åtgärder för att öka effektiviteten i forskarutbildningen	4.1
Genomsnittlig studietid	4.1
Uppgifter om dem som påbörjat forskarutbildning	3.2
Antal personer som antagits till studier för licentiatexamen	3.2
Uppföljning av mål för forskarutbildning	3.2
Åtgärder för att stärka utbildningsvetenskaplig forskning	3.1

Uppdrag	
Samverkan med omgivande samhälle	4.4
Lärosätets bidrag till genomförandet av nationell strategi för regional konkurrenskraft etc.	4.4
Av styrelsen beslutade samarbeten med andra universitet med konsekvenser	4.4
EKONOMISK REDOVISNING	
Intäkter och kostnader per verksamhetsgren	5
MITTUNIVERSITETETS UPPDRAG	
Grundläggande utbildning	
Mål för antalet avlagda examina i grundläggande utbildning	2.6
Åtgärder för att tillräckligt antal studenter skall söka förskola/förskoleklass	2.4
Helårsstudenter inom naturvetenskap och teknik samt design	2.2
Utveckling av takbelopp, helårsstudenter och helårsprestationer etc	2.2
Forskning och forskarutbildning	
Mål för antalet examina inom forskarutbildning	3.2
Rekryteringsmål för kvinnor bland nyanställda professorer	4.3
Högskoleförordningen	
Studentinflytande totalt och i ett jämställdhetsperspektiv	4.1
Förordningen om årsredovisning och budgetunderlag	
Åtgärder för att säkerställa kompetensförsörjningen	4.6

SAMMANSTÄLLNING ÖVER TABELLER OCH DIAGRAM

Bilaga 5

Tabell	Diagram	Tabelltext	Avsnitt
1		Studenter vid Mittuniversitetet och på olika campus	2.1
2		Antal helårsstudenter (hst) på poänggivande utbildningar	2.2
3		Uppföljning av regeringens mål avseende helårsstudenter	2.2
4		Nyckeltal i grundutbildningen	2.2
5		Behörighetsgivande förutbildning	2.3
6		Nationell rekrytering till Mittuniversitetet	2.3
	1	Högskolenybjörjare från Jämtlands och Västernorrlands Län	2.3
7		Validering, 2005 - 2007	2.3
8		Programutbildningar vid Mittuniversitetet	2.4
9		Antal helårsstudenter på fristående kurser	2.4
	2a	Utbildning inom samhällsvetenskap och vård	2.4
	2b	Utbildning inom naturvetenskap och teknik	2.4
	2c	Utbildning inom lärarutbildningen	2.4
10		Antal helårsstudenter i distansutbildning	2.5
11		Antal helårsstudenter per campus (inklusive uppdragsutbildning)	2.5
12		Helårsstudenter på kurser inom Sveriges nätuniversitet	2.5
13		Totalt antal utfärdade examina	2.6
14		Examinationsmål för perioden 2005-2008 och utfall för 2005-2007	2.6
15		Antal utfärdade lärarexamina	2.6
16		Antal professorer, personår	3.1
17		Anslagsmedel och övrig finansiering inom forskning, tkr	3.1
18		Hemmets utbildningsnivå, andel per grupp i %	3.2
19		Antal forskarstuderande antagna vid Mittuniversitetet	3.2
20		Antal forskarstuderande finansierade av Mittuniversitetet antagna vid andra lärosäten	3.2
21		Antal personer som påbörjat forskarutbildning 2007, vid Mittuniversitetet	3.2
22		Examina inom forskarutbildningen, antagna vid Mittuniversitetet	3.2
23		Genomsnittlig studietid till examen för forskarstuderande 2006, terminer	4.1
24		Artiklar i tidskrifter med refereeförfarande 2003-2007	4.1
25		Publikationer 2004-2007	4.1
26		Utresande och inresande studenter	4.2
	3	Inresande och utresande studenter 2004-2007	4.2
	4	Könsfördelning i programutbildningarna	4.3
27		Antal nyanställda professorer samt antal kvinnor bland dessa	4.3
28		Andel kvinnor bland forskarstuderande, per vetenskapsområde	4.3
	5	Andel kvinnor i olika tjänstekategorier 2004-2007	4.3
29		Könsfördelning för ledningspersoner vid Mittuniversitetet, individer	4.3
30		Uppdragsutbildning, helårsstudenter och intäkter	4.4
31		Antal anställda per tjänstekategori, personår	4.6
	6	Antal anställda i olika kategorier	4.6
	7	Personalens åldersstruktur 2007	4.6
32		Total omslutning för Mittuniversitetet, tkr	5
33		Omslutning för grundutbildningen, tkr	5
34		Omslutning för forskning och forskarutbildning, tkr	5

Mittuniversitetet

MID SWEDEN UNIVERSITY

www.miun.se

Campus Härnösand   **Campus Sundsvall**   **Campus Östersund**
871 88 Härnösand   851 70 Sundsvall   831 25 Östersund

Telefon 0771-97 50 00   Fax 0771-97 50 01